

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1994 Nr. 17

A. TITEL

*Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Bulgarije, anderzijds, met Protocollen;
Brussel, 8 maart 1993*

B. TEKST¹⁾

Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Bulgarije, anderzijds

Het Koninkrijk België,
het Koninkrijk Denemarken,
de Bondsrepubliek Duitsland,
de Helleense Republiek,
het Koninkrijk Spanje,
de Franse Republiek,
Ierland,
de Italiaanse Republiek,
het Groothertogdom Luxemburg,
het Koninkrijk der Nederlanden,
de Portugese Republiek,
het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland,

Verdragsluitende Partijen bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie,

hierna „Lid-Staten” te noemen, en

de Europese Economische Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal,

¹⁾ De Deense, de Duitse, de Engelse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Portugese, de Spaanse en de Bulgaarse tekst zijn niet afgedrukt.

hierna „de Gemeenschap” te noemen,
enerzijds,

en de Republiek Bulgarije,

hierna „Bulgarije” te noemen,
anderzijds,

Gelet op het belang van de traditionele banden tussen de Gemeenschap, haar Lid-Staten en Bulgarije, en hun gemeenschappelijke waarden,

Erkennende dat de Gemeenschap en Bulgarije deze banden wensen te versterken en nauwe, duurzame betrekkingen tot stand willen brengen op grond van het wederzijds belang en wederkerigheid, waardoor Bulgarije zal kunnen deelnemen aan het proces van Europese integratie, en aldus de betrekkingen versterken en uitbreiden die in het verleden tot stand zijn gebracht, met name door de op 8 mei 1990 ondertekende Overeenkomst inzake handel en commerciële en economische samenwerking,

Gelet op de mogelijkheden die het ontstaan van een nieuwe democratie in Bulgarije biedt voor betrekkingen van een nieuw gehalte,

Gelet op de verbintenis van de Gemeenschap en haar Lid-Staten en van Bulgarije tot versterking van de politieke en economische vrijheden, die de grondslag van de associatie vormen,

Erkennende het fundamentele karakter van de democratische veranderingen in Bulgarije, die vreedzaam verlopen en gericht zijn op het tot stand brengen van een nieuw politiek en economisch bestel dat gegrondvest is op de regels van de rechtsstaat en de mensenrechten, politiek pluralisme, een pluralistisch meerpartijstelsel met vrije, democratische verkiezingen en het tot stand brengen van het wettelijk en economisch kader dat noodzakelijk is voor het opbouwen van een markteconomie, alsmede de noodzaak om dat proces met bijstand van de Gemeenschap voort te zetten en te voltooien,

Gelet op de vaste verbintenis van de Gemeenschap en haar Lid-Staten en van Bulgarije ten aanzien van de rechtsstaat en de mensenrechten, met inbegrip van de rechten van personen die tot minderheden behoren, en ten aanzien van de volledige uitvoering van alle andere beginselen en bepalingen die vervat zijn in de Slotakte van de Conferentie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (CVSE), de slotdocumenten van Wenen en Madrid, het Handvest van Parijs voor een nieuw Europa, en ten aanzien van de beginselen en bepalingen van het Europese Energiehandvest,

Bereid zijnde betere contacten tussen hun ingezetenen, alsmede de vrije uitwisseling van informatie en ideeën aan te moedigen, zoals de Partijen zijn overeengekomen in het kader van de CVSE,

Zich bewust zijnde van het belang van deze Overeenkomst om in Europa een systeem van stabiliteit op grond van samenwerking tot stand te brengen en op te bouwen, waarbij de Gemeenschap één van de hoekstenen is,

Van oordeel zijnde dat een verband dient te worden gelegd tussen de volledige uitvoering van de associatie, enerzijds, en voortzetting van de concrete verwezenlijking van hervormingen in Bulgarije op politiek, economisch en juridisch vlak, anderzijds, en de invoering van de factoren die vereist zijn voor samenwerking en het werkelijk nader tot elkaar brengen van de systemen van de Partijen, met name op grond van de conclusies van de CVSE-Conferentie van Bonn,

Verlangende regelmatige politieke dialoog over bilaterale en internationale vraagstukken van wederzijds belang tot stand te brengen om de associatie te versterken en te voltooien,

Rekening houdende met het feit dat de Gemeenschap bereid is om doorslaggevende steun te verlenen voor de voltooiing van de overgang naar een markteconomie in Bulgarije en bereid is Bulgarije te helpen om de economische en sociale gevolgen van structurele aanpassing op te vangen,

Rekening houdende bovendien met het feit dat de Gemeenschap bereid is tot het instellen van instrumenten voor samenwerking en economische, technische en financiële bijstand op veelomvattende en meerjarige basis,

Gelet op de verbintenis van de Gemeenschap en Bulgarije ten aanzien van de vrijhandel, en met name ten aanzien van de inachtneming van de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel,

Gelet op de economische en sociale verschillen tussen de Gemeenschap en Bulgarije en daarbij erkennende dat de doeleinden van deze associatie dienen te worden verwezenlijkt door middel van passende bepalingen in deze Overeenkomst,

Ervan overtuigd zijnde dat deze Overeenkomst een nieuw klimaat zal scheppen voor hun economische betrekkingen, en vooral voor de ontwikkeling van handel en investeringen, instrumenten die onontbeerlijk zijn voor economische herstructurering en technologische modernisering,

Verlangende culturele samenwerking tot stand te brengen en de uitwisseling van informatie te bevorderen,

Erkennende dat het lidmaatschap van de Gemeenschap het einddoel van Bulgarije is en dat deze associatie, naar het oordeel van de Partijen, Bulgarije zal helpen dit doel te verwezenlijken,

Hebben besloten deze Overeenkomst te sluiten en hebben te dien einde als hun gevolmachtigden aangewezen:

- het Koninkrijk België:
Robert URBAIN,
Minister van Buitenlandse Handel en Europese Zaken;
- het Koninkrijk Denemarken:
Jørgen ØSTRØM MØLLER,
Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken;
- de Bondsrepubliek Duitsland:
Klaus KINKEL,
Bondsminister van Buitenlandse Zaken;
- de Helleense Republiek:
Michel PAPACONSTANTINOÛ,
Minister van Buitenlandse Zaken;
- het Koninkrijk Spanje:
Javier SOLANA,
Minister van Buitenlandse Zaken;
- de Franse Republiek:
Elisabeth GUIGOU,
Onderminister van Europese Zaken;
- Ierland:
Dick SPRING,
Minister van Buitenlandse Zaken;
- de Italiaanse Republiek:
Valdo SPINI,
Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken;
- het Groothertogdom Luxemburg:
Jacques POOS,
Minister van Buitenlandse Zaken;
- het Koninkrijk der Nederlanden:
P. H. KOOIJMANS,
Minister van Buitenlandse Zaken;
- de Portugese Republiek:
J. M. DURAÕ BARROSO,
Minister van Buitenlandse Zaken;
- het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland:
Douglas HURD,
Minister van Buitenlandse Zaken en van het Gemenebest;

de Europese Economische Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal:
Niels HELVEG PETERSEN,
Minister van Buitenlandse Zaken van het Koninkrijk Denemarken, fungerend Voorzitter van de Raad van de Europese Gemeenschappen;

Sir Leon BRITTAN,
Lid van de Commissie van de Europese Gemeenschappen;

Hans VAN DEN BROEK,
Lid van de Commissie van de Europese Gemeenschappen;

de Republiek Bulgarije:
Luben BEROV,
Eerste Minister en Minister van Buitenlandse Zaken;

Die, na overlegging van hun in goede en behoorlijke vorm bevonden volmachten,

Als volgt zijn overeengekomen:

Artikel 1

1. Er wordt een associatie tot stand gebracht tussen de Gemeenschap en haar Lid-Staten, enerzijds, en Bulgarije, anderzijds.

2. Deze associatie heeft ten doel:

– een passend kader tot stand te brengen voor de politieke dialoog tussen de Partijen met het oog op de bevordering van nauwe politieke betrekkingen;

– geleidelijk een vrijhandelszone tussen de Gemeenschap en Bulgarije tot stand te brengen die in essentie al het handelsverkeer tussen de Partijen omvat;

– uitbreiding van de handel en harmonische economische betrekkingen tussen de Partijen te bevorderen en aldus de dynamische economische ontwikkeling en welvaart in Bulgarije te stimuleren;

– de grondslag te leggen voor economische, financiële, culturele en sociale samenwerking en voor de bijstand van de Gemeenschap aan Bulgarije;

– steun te verlenen voor de inspanningen van Bulgarije om zich economisch te ontwikkelen en de overschakeling naar een markteconomie te voltooien;

– een passend kader tot stand te brengen voor de geleidelijke integratie van Bulgarije in de Gemeenschap; daartoe zullen nieuwe voorschriften, beleidslijnen en regelingen worden vastgesteld die in overeenstemming zijn met de marktmechanismen en zal Bulgarije zich inzetten om aan de nodige voorwaarden ter zake te voldoen;

– instellingen in het leven te roepen die ervoor kunnen zorgen dat de associatie doelmatig verloopt.

TITEL I

POLITIEKE DIALOOG

Artikel 2

De Partijen brengen een regelmatige politieke dialoog tot stand, die zal worden ontwikkeld en geïntensiveerd. Deze dialoog begeleidt en consolideert het proces waarbij de Gemeenschap en Bulgarije nader tot elkaar komen, ondersteunt de politieke en economische veranderingen die in Bulgarije aan de gang zijn en draagt bij tot het tot stand brengen van nieuwe banden van solidariteit en nieuwe vormen van samenwerking. De politieke dialoog en samenwerking, die op gemeenschappelijke waarden en doelstellingen zijn gegrondvest:

– zullen ertoe bijdragen dat Bulgarije gemakkelijker volledig wordt opgenomen in de gemeenschap van democratische naties en geleidelijk nader tot de Gemeenschap komt; de in deze Overeenkomst bedoelde economische toenadering zal leiden tot grotere politieke convergentie;

– zullen leiden tot beter onderling begrip en grotere convergentie van standpunten over internationale vraagstukken, met name over aangelegenheden die belangrijke gevolgen voor één van de Partijen kunnen hebben;

– zullen elke Partij in staat stellen het standpunt en de belangen van de andere Partij in overweging te nemen bij haar eigen besluitvorming;

– zullen ertoe bijdragen dat de standpunten van de Partijen over veiligheidsvraagstukken nader tot elkaar komen en dat er meer veiligheid en stabiliteit in heel Europa is.

Artikel 3

1. Het nodige overleg vindt plaats tussen de Voorzitter van de Europese Raad en de Voorzitter van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, enerzijds, en de President van de Republiek Bulgarije, anderzijds.

2. Op ministerieel niveau vindt de politieke dialoog plaats in het kader van de Associatieraad, die de algemene verantwoordelijkheid draagt voor alle aangelegenheden die de Partijen de Associatieraad voorleggen.

Artikel 4

De Partijen voorzien in andere procedures en regelingen voor politieke dialoog, met name in de volgende vormen:

– vergaderingen op hoog niveau (politieke directeuren) tussen Bul-

gaarse functionarissen, enerzijds, en het Voorzitterschap van de Raad van de Europese Gemeenschappen en de Commissie van de Europese Gemeenschappen, anderzijds;

– het optimaal gebruik maken van alle diplomatieke kanalen tussen de Partijen, met inbegrip van passende bilaterale en multilaterale contacten, bij voorbeeld bij de VN, op CVSE-vergaderingen en in andere multilaterale fora;

– het opnemen van Bulgarije in de groep van landen die regelmatig worden geïnformeerd over vraagstukken die zijn behandeld in het kader van de Europese Politieke Samenwerking, en het uitwisselen van informatie met het oog op het verwezenlijken van de in artikel 2 gestelde doeleinden;

– alle andere middelen die bijdragen tot het consolideren, ontwikkelen en opvoeren van deze dialoog.

Artikel 5

Op parlementair niveau vindt de politieke dialoog plaats in het kader van het Parlementair Associatiecomité.

TITEL II

ALGEMENE BEGINSELEN

Artikel 6

Eerbiediging van de democratische beginselen en de mensenrechten, als vastgelegd in de Slotakte van Helsinki en het Handvest van Parijs voor een nieuw Europa, vormen de grondslag van het binnen- en buitenlandse beleid van de Partijen en zijn een essentieel onderdeel van deze associatie.

Artikel 7

1. De associatie omvat een overgangperiode van ten hoogste tien jaar, verdeeld in twee opeenvolgende etappes, die elk in beginsel vijf jaar duren. De eerste etappe gaat in bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst.

2. De Associatieraad, die er steeds rekening mee houdt dat de beginselen van de markteconomie van essentieel belang zijn voor deze associatie, onderzoekt regelmatig hoe de Overeenkomst wordt toegepast en welke resultaten Bulgarije heeft bereikt in het proces dat leidt tot een markteconomie op grond van de in de preambule neergelegde beginselen.

3. In de periode van twaalf maanden vóór het verstrijken van de eerste etappe komt de Associatieraad bijeen om te beslissen over de over-

gang naar de tweede etappe en over eventuele veranderingen in maatregelen betreffende de uitvoering van de bepalingen die gelden voor de tweede etappe. Daarbij wordt rekening gehouden met de resultaten van het in lid 2 bedoelde onderzoek.

4. De twee etappes als bedoeld in lid 1, lid 2 en lid 3, zijn niet van toepassing op titel III.

TITEL III

VRIJ VERKEER VAN GOEDEREN

Artikel 8

1. De Gemeenschap en Bulgarije verbinden zich ertoe in de loop van een overgangsperiode van ten hoogste tien jaar, te rekenen vanaf de inwerkingtreding van de Overeenkomst, geleidelijk een vrijhandelszone in te stellen op grond van deze Overeenkomst en overeenkomstig de bepalingen van de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel (GATT).

2. Bij invoer in de Gemeenschap worden de goederen ingedeeld overeenkomstig de gecombineerde nomenclatuur. Bij invoer in Bulgarije worden de goederen ingedeeld overeenkomstig het Bulgaarse douanetarief.

3. Het basisrecht waarop de in de Overeenkomst vastgestelde achtereenvolgende verlagingen worden toegepast is voor elk produkt het recht dat erga omnes daadwerkelijk wordt toegepast op de dag voorafgaande aan de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst.

4. Indien na de inwerkingtreding van de Overeenkomst enige tariefverlaging op erga omnes grondslag wordt toegepast, in het bijzonder de verlagingen die voortvloeien uit de tariefovereenkomst die in het kader van de Uruguay-Ronde van de GATT is gesloten, treden deze verlaagde rechten in de plaats van de in lid 3 bedoelde basisrechten, met ingang van de datum waarop de verlagingen toepassing vinden.

5. De Gemeenschap en Bulgarije delen elkaar hun respectieve basisrechten mede.

HOOFDSTUK I

INDUSTRIEPRODUKTEN

Artikel 9

1. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op de in de hoofdstukken 25 tot en met 97 van de gecombineerde nomenclatuur en van het Bulgaarse douanetarief bedoelde produkten van oorsprong uit de Gemeenschap en Bulgarije, met uitzondering van de in bijlage I genoemde produkten.

2. De bepalingen van de artikelen 10 tot en met 14 zijn niet van toepassing op de in de artikelen 16 en 17 genoemde produkten.

Artikel 10

1. De douanerechten bij invoer die in de Gemeenschap van toepassing zijn op produkten van oorsprong uit Bulgarije, andere dan die bedoeld in de bijlagen IIa, IIb en III, worden afgeschaft bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst.

2. De douanerechten bij invoer die in de Gemeenschap van toepassing zijn op produkten van oorsprong uit Bulgarije vermeld in bijlage IIa worden geleidelijk afgeschaft overeenkomstig het hierna volgende tijdschema:

- op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk recht teruggebracht tot 50 % van het basisrecht;
- een jaar na de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst worden de resterende rechten afgeschaft.

De douanerechten bij invoer die in de Gemeenschap van toepassing zijn op produkten van oorsprong uit Bulgarije vermeld in bijlage IIb worden met ingang van de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst jaarlijks met 20 % van het basisrecht verlaagd, in dier voege dat zij aan het einde van het vierde jaar na de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst geheel zijn afgeschaft.

3. Voor de produkten van oorsprong uit Bulgarije vermeld in bijlage III worden de douanerechten bij invoer geschorst binnen de grenzen van jaarlijkse communautaire tariefcontingenten of plafonds die geleidelijk worden verhoogd overeenkomstig het bepaalde in de genoemde bijlage, in dier voege dat de op de betrokken produkten rustende douanerechten bij invoer uiterlijk aan het einde van het vijfde jaar volledig zijn afgeschaft.

Terzelfder tijd worden de douanerechten bij invoer die van toepassing worden wanneer de contingenten uitgeput zijn of de douanerechten ten aanzien van onder tariefplafonds vallende goederen wederingesteld worden, met ingang van de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst jaarlijks met 15 % van het basisrecht verlaagd. Aan het einde van het vijfde jaar worden de resterende rechten afgeschaft.

4. De kwantitatieve beperkingen bij invoer in de Gemeenschap en de maatregelen van gelijke werking als kwantitatieve beperkingen worden voor de produkten van oorsprong uit Bulgarije opgeheven op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst.

Artikel 11

1. De douanerechten bij invoer welke in Bulgarije van toepassing zijn op produkten van oorsprong uit de Gemeenschap vermeld in bijlage IV worden afgeschaft op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst.

2. De douanerechten bij invoer die in Bulgarije van toepassing zijn op produkten van oorsprong uit de Gemeenschap vermeld in bijlage V worden geleidelijk verlaagd overeenkomstig het hiernavolgende tijdschema:

- een jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk recht verlaagd tot 80 % van het basisrecht;
- drie jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk recht verlaagd tot 40 % van het basisrecht;
- vijf jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst worden de resterende rechten afgeschaft.

3. De douanerechten bij invoer welke in Bulgarije van toepassing zijn op de in bijlage VI vermelde produkten van oorsprong uit de Gemeenschap worden geleidelijk verlaagd volgens het onderstaande tijdschema:

- drie jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk recht verlaagd tot 80 % van het basisrecht;
- vijf jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk recht verlaagd tot 60 % van het basisrecht;
- zes jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk recht verlaagd tot 45 % van het basisrecht;
- zeven jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk recht verlaagd tot 30 % van het basisrecht;
- acht jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk recht verlaagd tot 15 % van het basisrecht;
- negen jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst worden de resterende rechten afgeschaft.

4. De kwantitatieve beperkingen bij invoer in Bulgarije van produkten van oorsprong uit de Gemeenschap en de maatregelen van gelijke werking als kwantitatieve beperkingen bij invoer worden bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst opgeheven, met uitzondering van de in bijlage VII vermelde maatregelen, die volgens het in deze bijlage bepaalde tijdschema worden opgeheven.

Artikel 12

De bepalingen betreffende de afschaffing van de douanerechten bij invoer zijn eveneens van toepassing op de douanerechten van fiscale aard.

Artikel 13

1. De Gemeenschap verbindt zich ertoe ten aanzien van haar invoer uit Bulgarije alle heffingen van gelijke werking als douanerechten bij invoer op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst af te schaffen.

2. Bulgarije verbindt zich ertoe ten aanzien van zijn invoer uit de Gemeenschap alle heffingen van gelijke werking als douanerechten bij invoer op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst af te schaffen, met uitzondering van de in bijlage VIII vermelde heffingen, die volgens het in deze bijlage opgenomen tijdschema worden afgeschaft.

Artikel 14

1. De Gemeenschap en Bulgarije schaffen geleidelijk en uiterlijk tegen het einde van het vijfde jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst in hun onderlinge handelsverkeer alle douanerechten bij uitvoer en heffingen van gelijke werking af.

2. De kwantitatieve beperkingen bij uitvoer naar Bulgarije en alle maatregelen van gelijke werking worden door de Gemeenschap bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst afgeschaft.

3. Bulgarije schaft de kwantitatieve beperkingen bij uitvoer naar de Gemeenschap en alle maatregelen van gelijke werking af bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst, met uitzondering van de kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking bedoeld in bijlage IX, die uiterlijk aan het einde van het vijfde jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst worden afgeschaft.

Artikel 15

Elke Partij verklaart zich bereid haar douanerechten in het handelsverkeer met de andere Partij te verlagen in een sneller tempo dan datgene waarin de artikelen 10 en 11 voorzien, mits haar algemene economische situatie en de situatie in de betrokken sector van de economie zulks toelaten.

De Associatieraad kan daartoe strekkende aanbevelingen doen.

Artikel 16

Protocol nr. 1 bevat de regelingen die op de daarin genoemde textielproducten van toepassing zijn.

Artikel 17

In Protocol nr. 2 zijn de regelingen neergelegd die van toepassing zijn op produkten die onder het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal vallen.

Artikel 18

1. De bepalingen van dit hoofdstuk vormen geen beletsel voor de handhaving door de Gemeenschap van een landbouwelement in de rechten die op de in bijlage X genoemde produkten van oorsprong uit Bulgarije van toepassing zijn.

2. De bepalingen van dit hoofdstuk vormen geen beletsel voor de invoering door Bulgarije van een landbouwelement in de rechten die op de in bijlage X genoemde produkten van oorsprong uit de Gemeenschap van toepassing zijn.

HOOFDSTUK II

LANDBOUW

Artikel 19

1. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op landbouwprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap en Bulgarije.

2. Met „landbouwprodukten” worden bedoeld de produkten vermeld in de hoofdstukken 1 tot en met 24 van de Gecombineerde Nomenclatuur en van het Bulgaarse douanetarief en de produkten vermeld in bijlage I, met uitzondering van de visserijprodukten zoals deze in Verordening (EEG) nr. 3687/91 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector visserijprodukten zijn omschreven.

Artikel 20

Protocol nr. 3 bevat de handelsregelingen voor de daarin vermelde verwerkte landbouwprodukten.

Artikel 21

1. Op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst heft de Gemeenschap de bij Verordening (EEG) nr. 3420/83 van de Raad gehandhaafde kwantitatieve beperkingen op de invoer van landbouwprodukten van oorsprong uit Bulgarije op, zoals deze op de datum van ondertekening van toepassing zijn.

2. De in bijlage XI vermelde landbouwprodukten van oorsprong uit Bulgarije komen op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst in aanmerking voor een verlaging van de douanerechten en heffingen in het kader van de communautaire contingenten overeenkomstig het bepaalde in deze bijlage.

3. Voor de in bijlage XIIa vermelde landbouwprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap gelden geen kwantitatieve beperkingen bij de invoer in Bulgarije. Voor de in bijlage XIIb vermelde landbouwprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap gelden de in deze bijlage genoemde kwantitatieve beperkingen.

4. De Gemeenschap en Bulgarije verlenen elkaar, op harmonische wijze en op basis van wederkerigheid, de in de bijlagen XIII en XIV bedoelde concessies, overeenkomstig de daarin bepaalde voorwaarden.

5. Rekening houdend met de omvang van hun onderlinge handelsverkeer in landbouwprodukten, de bijzondere gevoeligheid van deze produkten, de regels van het gemeenschappelijk landbouwbeleid van de Gemeenschap en van het landbouwbeleid van Bulgarije, het aandeel van de landbouw in de Bulgaarse economie en de gevolgen van de multilaterale handelsbesprekingen in het kader van de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel, onderzoeken de Gemeenschap en Bulgarije in de Associatieraad, produkt per produkt, systematisch en op basis van wederkerigheid, de mogelijkheden die er zijn om elkaar verdere concessies te verlenen.

Artikel 22

Onverminderd de andere bepalingen van deze Overeenkomst, met name artikel 31, plegen de Partijen, indien, wegens de bijzondere gevoeligheid van de markten voor landbouwprodukten, de invoer van produkten van oorsprong uit de ene Partij waarvoor de in artikel 21 bedoelde concessies zijn verleend ernstige problemen veroorzaakt op de markt van de andere Partij, onverwijld overleg ten einde een passende oplossing te vinden voor het probleem. In afwachting van deze oplossing kan de betrokken Partij de maatregelen nemen die zij noodzakelijk acht.

HOOFDSTUK III

VISSERIJ

Artikel 23

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op de visserijprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap en Bulgarije waarop Verordening (EEG) nr. 3687/91 van toepassing is.

Artikel 24

De bepalingen van artikel 21, lid 5, zijn van overeenkomstige toepassing op visserijprodukten.

HOOFDSTUK IV

GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

Artikel 25

Voor zover in dit hoofdstuk of in de Protocollen nrs. 1, 2 of 3 niet anders is bepaald, zijn de bepalingen van dit hoofdstuk van toepassing op de handel in alle produkten.

Artikel 26

1. In het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Bulgarije worden met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst geen nieuwe douanerechten bij invoer of bij uitvoer of heffingen van gelijke werking ingesteld, noch worden de rechten of heffingen die reeds van toepassing zijn verhoogd.

2. In het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Bulgarije worden met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst geen nieuwe kwantitatieve beperkingen bij invoer of bij uitvoer of maatregelen van gelijke werking ingesteld, noch worden de bestaande beperkingen of maatregelen verscherpt.

3. Onverminderd de overeenkomstig artikel 21 verleende concessies vormen de bepalingen van de leden 1 en 2 van dit artikel in geen enkel opzicht een beletsel voor de tenuitvoerlegging van het landbouwbeleid van Bulgarije en van de Gemeenschap, noch voor het nemen van enige maatregel in het kader van dit beleid.

Artikel 27

1. Beide Partijen onthouden zich van alle binnenlandse maatregelen of praktijken van intern fiscale aard die, rechtstreeks of onrechtstreeks, discrimineren tussen de produkten van de ene Partij en soortgelijke produkten van oorsprong uit de andere Partij.

2. Voor produkten die naar een der Partijen worden uitgevoerd mogen de terugbetaalde bedragen aan binnenlandse belastingen niet hoger zijn dan de bedragen van de op deze produkten rustende directe of indirecte belastingen.

Artikel 28

1. Deze Overeenkomst vormt geen beletsel voor de handhaving of de oprichting van douane-unies, vrijhandelszones of regelingen voor grensverkeer, mits de in deze Overeenkomst neergelegde handelsregelingen daardoor niet worden gewijzigd.

2. De Partijen plegen in de Associatieraad overleg over de overeenkomsten tot oprichting van douane-unies of vrijhandelszones en, desgewenst, over andere belangrijke onderwerpen in verband met hun handelsbeleid ten aanzien van derde landen. Dergelijk overleg vindt met name plaats bij de toetreding van een derde land tot de Gemeenschap, ten einde rekening te kunnen houden met de onderlinge belangen van de Gemeenschap en Bulgarije als omschreven in deze Overeenkomst.

Artikel 29

Bulgarije mag uitzonderingsmaatregelen van beperkte duur in de vorm van verhoogde douanerechten nemen die afwijken van het bepaalde in de artikelen 11 en 26, lid 1.

Deze maatregelen mogen uitsluitend worden genomen ten behoeve van jonge industrieën of van bepaalde sectoren waarin herstructureringen plaatsvinden of die met grote moeilijkheden te kampen hebben, vooral wanneer deze moeilijkheden ernstige sociale gevolgen hebben.

De douanerechten bij invoer die krachtens deze maatregelen door Bulgarije worden toegepast ten aanzien van produkten van oorsprong uit de Gemeenschap mogen niet meer dan 25 % ad valorem bedragen en dienen een preferentie voor produkten van oorsprong uit de Gemeenschap in te houden. De totale waarde van de ingevoerde produkten waarop dergelijke maatregelen van toepassing zijn mag niet meer bedragen dan 15% van de totale invoer van industrieproducten uit de Gemeenschap als omschreven in hoofdstuk I gedurende het laatste jaar waarvoor statistische gegevens beschikbaar zijn.

Deze maatregelen gelden voor een periode van ten hoogste vijf jaar, tenzij de Associatieraad de toepassing ervan over een langere periode toestaat. Zij treden uiterlijk bij het verstrijken van de overgangsperiode buiten werking.

Deze maatregelen kunnen voor een bepaald produkt niet worden getroffen indien meer dan drie jaren zijn verstreken sedert de afschaffing van alle rechten en kwantitatieve beperkingen of heffingen en maatregelen van gelijke werking die op het betrokken produkt van toepassing waren.

Bulgarije stelt de Associatieraad in kennis van alle buitengewone maatregelen die het voornemens is te treffen. Op verzoek van de Gemeenschap vindt in de Associatieraad vooraf overleg plaats over deze maatregelen en de sectoren waarop zij betrekking hebben. Indien Bulgarije dergelijke maatregelen neemt, legt het aan de Associatieraad een tijdschema voor de afschaffing van de overeenkomstig dit artikel ingestelde douanerechten over. Dit tijdschema dient te voorzien in de geleidelijke afschaffing van deze rechten in gelijke jaarlijkse percentages, beginnende uiterlijk twee jaar nadat zij werden ingesteld. De Associatieraad kan een ander tijdschema vaststellen.

Artikel 30

Indien een der Partijen constateert dat in het handelsverkeer met de andere Partij dumping in de zin van artikel VI van de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel plaatsvindt, kan zij passende maatregelen nemen tegen deze praktijk op grond van de Overeenkomst inzake de toepassing van artikel VI van de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel en haar nationale wettelijke regeling ter zake, en overeenkomstig de voorwaarden en procedures van artikel 34.

Artikel 31

Indien de invoer van een produkt toeneemt tot hoeveelheden en plaatsvindt onder omstandigheden die:

- ernstige moeilijkheden veroorzaken of dreigen te veroorzaken voor

binnenlandse producenten van soortgelijke of rechtstreeks concurrerende produkten op het grondgebied van een der Partijen, of

– in enige sector van de economie aanleiding geven of kunnen geven tot moeilijkheden die ernstige gevolgen kunnen hebben voor de economische situatie in een bepaald gebied, kan de Gemeenschap of Bulgarije, naar gelang van het geval, passende maatregelen nemen overeenkomstig de bepalingen en procedures van artikel 34.

Artikel 32

Wanneer de naleving van de artikelen 14 en 26:

i) ertoe leidt dat goederen wederuitgevoerd worden naar een derde land ten aanzien waarvan de exporterende Partij voor het betrokken produkt kwantitatieve uitvoerbepalingen, uitvoerrechten of maatregelen van gelijke werking toepast,

of

ii) ernstige tekorten aan produkten die van wezenlijk belang zijn voor de exporterende Partij doet ontstaan of dreigt te doen ontstaan,

en de bovenbedoelde situaties aanleiding geven of vermoedelijk zullen geven tot ernstige moeilijkheden voor de exporterende Partij, kan deze Partij passende maatregelen nemen overeenkomstig de voorwaarden en procedures van artikel 34. Deze maatregelen mogen geen discriminerend karakter hebben en dienen te worden ingetrokken zodra zij niet meer gerechtvaardigd zijn.

Artikel 33

De Lid-Staten en Bulgarije passen alle staatsmonopolies van commerciële aard geleidelijk aan, in dier voege dat tegen het einde van het vijfde jaar volgende op de inwerkingtreding van deze Overeenkomst tussen onderdanen van de Lid-Staten en van Bulgarije geen discriminatie meer bestaat wat de voorwaarden van de voorziening en de afzet van goederen betreft. De Associatieraad wordt in kennis gesteld van de maatregelen welke te dien einde worden genomen.

Artikel 34

1. Indien de Gemeenschap of Bulgarije de invoer van produkten die de in artikel 31 bedoelde moeilijkheden zouden kunnen geven, aan een administratieve procedure onderwerpen die ten doel heeft snel informatie te verschaffen over de ontwikkeling van de handelsstromen, stelt de betrokken Partij de andere Partij hiervan in kennis.

2. In de in de artikelen 30, 31 en 32 bedoelde gevallen verstrekken de Gemeenschap of Bulgarije, naargelang van het geval, vóór zij de in de genoemde artikelen bedoelde maatregelen nemen of, in de gevallen waarop lid 3, onder d), van toepassing is, zo spoedig mogelijk, de Associatieraad alle ter zake dienende informatie ten einde een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te vinden.

Bij voorrang moeten die maatregelen worden gekozen die de werking van de Overeenkomst het minst verstoren.

De vrijwaringsmaatregelen worden onverwijld ter kennis gebracht van de Associatieraad, die hierover periodiek overleg pleegt, meer bepaald met het oog op de vaststelling van een tijdschema voor de afschaffing van deze maatregelen zodra de omstandigheden dit toelaten.

3. Voor de toepassing van lid 2 geldt het hierna volgende:

a. de moeilijkheden welke voortvloeien uit de omstandigheden bedoeld in artikel 31 worden voorgelegd aan de Associatieraad die alle noodzakelijke beslissingen kan nemen om een einde te maken aan deze moeilijkheden.

Indien de Associatieraad of de uitvoerende Partij geen beslissing heeft genomen die een einde maakt aan de moeilijkheden of geen andere bevredigende oplossing wordt gevonden binnen dertig dagen nadat de kwestie aan de Associatieraad is voorgelegd, kan de invoerende Partij passende maatregelen nemen om het probleem op te lossen. Deze maatregelen mogen niet verder strekken dan hetgeen noodzakelijk is om een oplossing te vinden voor de gerezen moeilijkheden.

b. De Associatieraad wordt van de in artikel 30 bedoelde dumping in kennis gesteld zodra de autoriteiten van de importerende Partij een onderzoek hebben geopend. Indien geen einde is gemaakt aan de dumping of geen andere bevredigende oplossing is gevonden binnen dertig dagen nadat de zaak aan de Associatieraad is voorgelegd, kan de invoerende Partij passende maatregelen nemen.

c. De moeilijkheden die voortvloeien uit de in artikel 32 bedoelde omstandigheden worden aan de Associatieraad voorgelegd.

De Associatieraad kan elke beslissing nemen die nodig is om een einde te maken aan de moeilijkheden. Indien de Associatieraad geen beslissing heeft genomen binnen dertig dagen nadat de zaak hem is voorgelegd, kan de exporterende Partij passende maatregelen nemen ten aanzien van de uitvoer van het betrokken produkt.

d. Wanneer uitzonderlijke omstandigheden die tot onmiddellijk optreden nopen, voorafgaande kennisgeving of onderzoek, al naargelang van het geval, onmogelijk maken, kunnen de Gemeenschap of Bulgarije, al naargelang van het geval, in de in de artikelen 30, 31 en 32 bedoelde omstandigheden, onverwijld de tijdelijke vrijwaringsmaatregelen toepassen die strikt noodzakelijk zijn om het probleem op te lossen. De Associatieraad wordt hiervan onmiddellijk in kennis gesteld.

Artikel 35

In Protocol nr. 4 zijn de regels van oorsprong voor de toepassing van de in deze Overeenkomst vastgestelde tariefpreferenties neergelegd.

Artikel 36

Deze Overeenkomst vormt geen beletsel voor verboden of beperkingen op de invoer, de uitvoer of de doorvoer van goederen die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de bescherming van de openbare zedelijkheid, de openbare orde, de openbare veiligheid, de gezondheid en het leven van personen, dieren of planten, de bescherming van natuurlijke hulpbronnen die voor uitputting vatbaar zijn, de bescherming van het nationaal artistiek, historisch en archeologisch erfgoed of uit hoofde van de bescherming van de intellectuele, industriële en commerciële eigendom, noch voor voorschriften betreffende goud en zilver. Deze verboden of beperkingen mogen echter geen middel tot willekeurige discriminatie of een verkapte beperking van de handel tussen de Partijen vormen.

Artikel 37

Protocol nr. 5 bevat de specifieke bepalingen betreffende het handelsverkeer tussen Bulgarije, enerzijds, en Spanje en Portugal, anderzijds.

TITEL IV

HET VERKEER VAN WERKNEMERS, DE VESTIGING, HET VERRICHTEN VAN DIENSTEN

HOOFDSTUK I

HET VERKEER VAN WERKNEMERS

Artikel 38

1. Met inachtneming van de in elke Lid-Staat geldende voorwaarden en modaliteiten:

– is de behandeling van werknemers van Bulgaarse nationaliteit die wettig op het grondgebied van een Lid-Staat zijn tewerkgesteld vrij van elke vorm van discriminatie op grond van nationaliteit ten opzichte van de nationale onderdanen wat betreft de arbeidsvoorwaarden, de beloning of het ontslag;

– hebben de wettig op het grondgebied van een Lid-Staat verblijvende echtgenoot en kinderen van een wettig op het grondgebied van een Lid-Staat tewerkgestelde werknemer, met uitzondering van seizoenwerknemers en werknemers die onder bilaterale overeenkomsten in de zin van artikel 42 vallen, tenzij in deze overeenkomsten anders is bepaald, gedurende de periode van het toegestane tewerkstellingsverblijf van die werknemer toegang tot de arbeidsmarkt van die Lid-Staat.

2. Bulgarije verleent, met inachtneming van de in dat land geldende voorwaarden en modaliteiten, aan werknemers die onderdaan zijn van een Lid-Staat en die wettig op zijn grondgebied zijn tewerkgesteld alsmede aan hun echtgenoot en kinderen die wettig aldaar verblijven, de in lid 1 vermelde behandeling.

Artikel 39

1. Met het oog op de coördinatie van de sociale-zekerheidsregelingen voor op het grondgebied van een Lid-Staat wettig tewerkgestelde werknemers van Bulgaarse nationaliteit en hun wettig aldaar verblijvende gezinsleden en met inachtneming van de in elke Lid-Staat geldende voorwaarden en modaliteiten,

– worden alle door deze werknemers in de verschillende Lid-Statens vervulde tijdvakken van verzekering, arbeid of wonen bijeengeteld voor pensioenen en renten uit hoofde van ouderdom, invaliditeit en overlijden, en voor de medische verzorging van deze werknemers en gezinsleden;

– zijn alle pensioenen of renten uit hoofde van ouderdom, overlijden, een arbeidsongeval of een beroepsziekte dan wel de eruit voortvloeiende invaliditeit, met uitzondering van uitkeringen waarvoor geen premie is betaald, vrij overdraagbaar tegen de krachtens de wetgeving van de debiteuren-Lid-Staat of -Lid-Statens toegepaste koers;

– ontvangen bedoelde werknemers gezinsbijslag voor de hiervoor omschreven gezinsleden.

2. Bulgarije kent aan wettig op zijn grondgebied tewerkgestelde werknemers die onderdaan van een Lid-Staat zijn en aan hun wettig aldaar verblijvende gezinsleden een soortgelijke behandeling toe als die welke in het tweede en derde streepje van lid 1 is bepaald.

Artikel 40

1. De Associatieraad stelt bij besluit de passende bepalingen vast ter uitvoering van de in artikel 39 vermelde doelstelling.

2. De Associatieraad stelt bij besluit gedetailleerde regels vast voor administratieve samenwerking waarbij in de nodige beheer- en controle-garanties wordt voorzien voor de toepassing van de in lid 1 bedoelde bepalingen.

Artikel 41

De door de Associatieraad overeenkomstig artikel 40 vastgestelde bepalingen doen geen afbreuk aan eventuele rechten of verplichtingen voortvloeiende uit bilaterale overeenkomsten tussen Bulgarije en de Lid-Statens, wanneer deze overeenkomsten in een gunstiger behandeling van Bulgaarse onderdanen of onderdanen van de Lid-Statens voorzien.

Artikel 42

1. Rekening houdend met de situatie van de arbeidsmarkt in de betrokken Lid-Staat, zijn wetgeving en de regels die er gelden op het gebied van de mobiliteit van werknemers

– dienen de bestaande faciliteiten op het gebied van toegang tot tewerkstelling voor Bulgaarse werknemers door de Lid-Staten in het kader van bilaterale overeenkomsten toegekend, behouden te blijven en, zo mogelijk, te worden verbeterd;

– dienen de overige Lid-Staten de mogelijkheid van het sluiten van soortgelijke overeenkomsten te overwegen.

2. De Associatieraad onderzoekt de toekenning van andere verbeteringen, zoals bijvoorbeeld toegang tot beroepsopleiding, overeenkomstig de in de Lid-Staten geldende regels en procedures en met inachtneming van de situatie van de arbeidsmarkt in de Lid-Staten en de Gemeenschap.

Artikel 43

De Associatieraad onderzoekt in de in artikel 7 bedoelde tweede etappe, of eerder indien aldus wordt besloten, verdere mogelijkheden tot verbetering van het verkeer van werknemers, met inachtneming van onder andere de sociale en economische omstandigheden en behoeften in Bulgarije en de situatie van de werkgelegenheid in de Gemeenschap. Hij doet hiertoe aanbevelingen.

Artikel 44

Ten einde de herschikking van de arbeidskrachten als gevolg van de economische herstructurering in Bulgarije te vergemakkelijken, verleent de Gemeenschap technische bijstand voor de totstandbrenging van een passende sociale-zekerheidsregeling in Bulgarije, zoals in artikel 89 is uiteengezet.

HOOFDSTUK II

VESTIGING

Artikel 45

1. Elke Lid-Staat verleent vanaf de inwerkingtreding van deze Overeenkomst voor de vestiging van Bulgaarse vennootschappen en onderdanen en voor de exploitatie van op zijn grondgebied gevestigde Bulgaarse vennootschappen en onderdanen een behandeling die niet minder gunstig is dan die welke aan de eigen vennootschappen en onderdanen wordt verleend, behalve voor wat betreft de in bijlage XVa vermelde gebieden.

2. Bulgarije

- i) verleent vanaf de inwerkingtreding van deze Overeenkomst voor de vestiging van communautaire vennootschappen en onderdanen een behandeling die niet minder gunstig is dan die welke aan de

eigen vennootschappen en onderdanen wordt verleend, behalve voor de in de bijlagen XVb en XVc vermelde sectoren en gebieden, waarvoor deze behandeling uiterlijk aan het einde van de in artikel 7 bedoelde overgangperiode wordt verleend;

- ii) verleent vanaf de inwerkingtreding van deze Overeenkomst voor de activiteiten van in Bulgarije gevestigde communautaire vennootschappen en onderdanen een behandeling die niet minder gunstig is dan die welke aan de eigen vennootschappen en onderdanen wordt verleend.

3. Het bepaalde in lid 2 van dit artikel is niet van toepassing op de in bijlage XVd vermelde gebieden.

4. Bulgarije voert tijdens de in lid 1 bedoelde overgangperiode geen nieuwe wettelijke regelingen of maatregelen in die de vestiging van communautaire vennootschappen en onderdanen op zijn grondgebied discrimineren ten opzichte van de eigen vennootschappen en onderdanen.

5. In deze Overeenkomst wordt verstaan onder:

- a. „vestiging”:
  - i) voor onderdanen, het recht op toegang tot en uitoefening van economische activiteiten anders dan in loondienst, alsmede het recht ondernemingen, met name vennootschappen waarover zij daadwerkelijk zeggenschap hebben op te richten en te beheren. De toegang tot werkzaamheden anders dan in loondienst en de exploitatie van een handelsonderneming door onderdanen strekt zich niet uit tot het zoeken naar of het aannemen van werk op de arbeidsmarkt van een andere Partij en geeft evenmin recht op toegang tot de arbeidsmarkt van de andere Partij. Het bepaalde in dit hoofdstuk is niet van toepassing op degenen die niet uitsluitend zelfstandig zijn;
  - ii) voor vennootschappen, het recht op toegang tot en de uitoefening van economische activiteiten door middel van de oprichting en het beheer van dochterondernemingen, filialen en agentschappen;
- b. „dochteronderneming” van een vennootschap: een vennootschap waarover de eerste vennootschap daadwerkelijk zeggenschap uitoefent;
- c. „economische activiteiten”: met name activiteiten van industriële aard, activiteiten van commerciële aard, activiteiten van het ambacht en activiteiten van de vrije beroepen.

6. De Associatieraad onderzoekt gedurende de in lid 2, punt i), bedoelde overgangperiode op gezette tijden of de toekenning van nationale behandeling voor de in de bijlagen XVb en XVc vermelde sectoren kan worden bespoedigd en of de toepassings sfeer van lid 2, punt i), van dit artikel kan worden uitgebreid tot de in bijlage XVd vermelde gebieden en aangelegenheden. Deze bijlagen kunnen bij besluit van de Associatieraad worden gewijzigd.

Na het verstrijken van de in lid 2, punt i), bedoelde overgangsperiode kan de Associatieraad bij uitzondering, op verzoek van Bulgarije, en indien zulks noodzakelijk is, besluiten om de duur van de uitsluiting van bepaalde in de bijlagen XVb en XVc vermelde gebieden of aangelegenheden voor een beperkte periode te verlengen.

Artikel 46

1. Met inachtneming van het bepaalde in artikel 45 en uitgezonderd de in bijlage XVb beschreven financiële diensten kan elke Partij de vestiging en activiteiten van vennootschappen en onderdanen op haar grondgebied regelen, voor zover deze regelingen vennootschappen en onderdanen van de andere Partij niet discrimineren ten opzichte van de eigen vennootschappen en onderdanen.

2. Met betrekking tot de in bijlage XVb omschreven financiële diensten doet deze Overeenkomst geen afbreuk aan het recht van Partijen om de maatregelen te treffen die nodig zijn voor het door een Partij gevoerde monetaire beleid, of die op beleidsgronden nodig zijn ter bescherming van investeerders, depositohouders, verzekeringsnemers of diegenen jegens wie een fiduciaire verplichting is aangegaan of ter verzekering van de integriteit en stabiliteit van het financiële systeem. Deze maatregelen mogen de vennootschappen en onderdanen van de andere Partij niet op grond van hun nationaliteit discrimineren ten opzichte van de eigen vennootschappen en onderdanen.

Artikel 47

Ten einde de toegang tot en de uitoefening van gereguleerde activiteiten van de vrije beroepen in respectievelijk Bulgarije en de Gemeenschap voor communautaire en Bulgaarse onderdanen te vergemakkelijken, onderzoekt de Associatieraad welke maatregelen moeten worden getroffen met het oog op de onderlinge erkenning van diploma's. Hij kan daartoe alle noodzakelijke maatregelen nemen.

Artikel 48

Het bepaalde in artikel 46 vormt geen beletsel voor de toepassing door een Partij met betrekking tot de vestiging en exploitatie op haar grondgebied van filialen en agentschappen van vennootschappen van een andere Partij die niet op het grondgebied van de eerste Partij als rechtspersoon zijn opgericht, van bijzondere regels die op grond van juridische of technische verschillen tussen bedoelde filialen en agentschappen en filialen en agentschappen van vennootschappen die op het grondgebied van de eerste Partij als rechtspersoon zijn opgericht of, voor wat financiële diensten betreft, om beleidsredenen gerechtvaardigd zijn. Het verschil in behandeling blijft beperkt tot hetgeen als gevolg van dergelijke juridische of technische verschillen strikt noodzakelijk is of, voor wat de in bijlage XVb beschreven financiële diensten betreft, tot hetgeen om beleidsredenen noodzakelijk is.

Artikel 49

1. In de zin van deze Overeenkomst wordt respectievelijk onder een „communautaire vennootschap” en een „Bulgaarse vennootschap” verstaan een vennootschap die in overeenstemming met de wetgeving van respectievelijk een Lid-Staat of Bulgarije is opgericht en die haar statutaire zetel, haar hoofdbestuur of haar hoofdvestiging op het grondgebied van respectievelijk de Gemeenschap of Bulgarije heeft. Indien de in overeenstemming met de wetgeving van respectievelijk een Lid-Staat of Bulgarije opgerichte vennootschap enkel haar statutaire zetel op het grondgebied van respectievelijk de Gemeenschap of Bulgarije heeft, dan moet er een reële en voortdurende band tussen haar activiteiten en de economie van een van de Lid-Staten respectievelijk Bulgarije bestaan.

2. Wat het internationale zeevervoer betreft, komen eveneens in aanmerking voor het bepaalde in dit hoofdstuk en hoofdstuk III van deze titel de onderdanen of scheepvaartmaatschappijen van respectievelijk de Lid-Staten of Bulgarije die buiten respectievelijk de Gemeenschap of Bulgarije zijn gevestigd en waarover respectievelijk onderdanen van een Lid-Staat of Bulgaarse onderdanen zeggenschap hebben, indien hun schepen in respectievelijk die Lid-Staat of Bulgarije in overeenstemming met de respectieve wetgevingen zijn ingeschreven.

3. In de zin van deze Overeenkomst wordt respectievelijk onder een communautair onderdaan en een Bulgaars onderdaan verstaan een natuurlijke persoon die onderdaan is van respectievelijk een van de Lid-Staten of Bulgarije.

4. De bepalingen van deze Overeenkomst doen geen afbreuk aan de toepassing door elke Partij van alle maatregelen die nodig zijn ter voorkoming van ontduiking van de door haar getroffen maatregelen ten aanzien van de toegang van derde landen tot haar markt via de bepalingen van deze Overeenkomst.

Artikel 50

In de zin van deze Overeenkomst wordt onder „financiële diensten” verstaan de in bijlage XVb omschreven activiteiten. De Associatieraad kan de werkingssfeer van deze bijlage uitbreiden of wijzigen.

Artikel 51

Bulgarije kan tijdens de eerste vijf jaar na de datum van inwerking-treding van deze Overeenkomst, of voor de in de bijlagen XVb en XVc vermelde sectoren tijdens de in artikel 7 bedoelde overgangperiode, ten aanzien van de vestiging van communautaire vennootschappen en onderdanen maatregelen invoeren die van de bepalingen van dit hoofdstuk afwijken, indien bepaalde industrieën:

- worden geherstructureerd, of

- in grote moeilijkheden verkeren, met name wanneer deze moeilijkheden ernstige sociale problemen in Bulgarije tot gevolg hebben, of
- geconfronteerd worden met de uitschakeling van Bulgaarse vennootschappen of onderdanen in een bepaalde sector of bedrijfstak in Bulgarije dan wel met een forse daling van hun totale marktaandeel, of
- voor Bulgarije nieuwe industrieën zijn.

Deze maatregelen:

- i) vervallen uiterlijk twee jaar na het verstrijken van het vijfde jaar na de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst, en
- ii) zijn redelijk en afgestemd op het oplossen van de situatie, en
- iii) hebben slechts betrekking op na de inwerkingtreding van deze maatregelen in Bulgarije op te richten ondernemingen en mogen geen discriminatie betekenen voor de activiteiten van ten tijde van de invoering van een bepaalde maatregel reeds in Bulgarije gevestigde communautaire vennootschappen of onderdanen ten opzichte van Bulgaarse vennootschappen of onderdanen.

De Associatieraad kan bij uitzondering, op verzoek van Bulgarije, en indien de noodzaak zich voordoet, besluiten de onder i) bedoelde periode voor een bepaalde sector gedurende een beperkte termijn, die de duur van de in artikel 7 bedoelde overgangperiode niet overschrijdt, te verlengen.

Bij het ontwerpen en toepassen van deze maatregelen verleent Bulgarije, wanneer zulks mogelijk is, een voorkeursbehandeling aan communautaire vennootschappen en onderdanen, en in geen geval een behandeling die minder gunstig is dan die welke aan vennootschappen of onderdanen uit een derde land wordt verleend.

Bulgarije raadpleegt de Associatieraad vóór de invoering van deze maatregelen en legt deze pas ten uitvoer nadat één maand is verstreken na de kennisgeving aan de Associatieraad van de concrete maatregelen die het invoert, tenzij de dreiging van onherstelbare schade het treffen van urgente maatregelen vereist, in welk geval Bulgarije de Associatieraad onmiddellijk na de invoering hiervan raadpleegt.

Bij het verstrijken van het vijfde jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst, of voor de in de bijlagen XVb en XVc vermelde sectoren bij het verstrijken van de in artikel 7 bedoelde overgangperiode, kan Bulgarije deze maatregelen slechts met toestemming van de Associatieraad en op de door de Associatieraad vastgestelde voorwaarden invoeren.

Artikel 52

1. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op diensten in het kader van het luchtverkeer, het vervoer over de binnenwateren en cabotage in het zeevervoer.

2. De Associatieraad kan aanbevelingen doen voor verbetering van de vestiging en het uitoefenen van activiteiten op de in lid 1 vermelde gebieden.

Artikel 53

1. In afwijking van de bepalingen van hoofdstuk I van deze titel hebben de begunstigen van de respectievelijk door Bulgarije en de Gemeenschap toegekende rechten van vestiging, recht op indienstneming, door henzelf of door één van hun dochterondernemingen op het grondgebied van respectievelijk Bulgarije en de Gemeenschap, in overeenstemming met de in het gastland van vestiging geldende wetgeving, van werknemers die onderdaan zijn van respectievelijk Lid-Staten van de Gemeenschap en Bulgarije, mits deze werknemers personeel met een sleutelpositie zijn, zoals in lid 2 omschreven, en zij uitsluitend door dergelijke begunstigen of hun dochterondernemingen worden tewerkgesteld. De verblijfs- en werkvergunningen van deze werknemers dekken slechts het tijdvak van die tewerkstelling.

2. Personeel met een sleutelpositie van de begunstigen van de rechten van vestiging, hierna „organisatie” genoemd, zijn:

a. leden van het hoger kader van een organisatie die in de eerste plaats verantwoordelijk zijn voor het management van de organisatie, onder het algemeen toezicht en de leiding hoofdzakelijk van de raad van bestuur of de aandeelhouders van het bedrijf; hun taken omvatten:

– de leiding van de organisatie of een afdeling of onderafdeling daarvan;

– toezicht en controle op de werkzaamheden van andere toezichthoudende, gespecialiseerde of leidinggevende werknemers;

– het op grond van hun bevoegdheid persoonlijk mensen in dienst nemen en ontslaan of aanbevelingen doen tot het in dienst nemen, ontslaan of uitvoeren van andere op het personeel betrekking hebbende maatregelen;

b. door een organisatie tewerkgestelde personen die in het bezit zijn van hoge of ongewone:

– kwalificaties voor een soort werkzaamheden of een vak dat specifieke technische kennis vereist;

– kennis die van essentieel belang is voor de dienstverlening, de onderzoeksuitrusting, de technieken of het management van de organisatie.

Deze personen kunnen leden zijn van de erkende beroepen, maar dit behoeft niet het geval te zijn.

Elk van deze werknemers moet vóór de detachering door de organisatie sinds ten minste één jaar bij de betrokken organisatie in dienst zijn.

Artikel 54

1. De bepalingen van dit hoofdstuk worden toegepast onder voorbehoud van de beperkingen die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de openbare orde, de openbare veiligheid en de volksgezondheid.

2. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op de werkzaamheden die op het grondgebied van elke Partij verband houden met de uitoefening van het openbaar gezag, zelfs indien deze slechts voor een bepaalde gelegenheid geschieden.

Artikel 55

Vennootschappen die gezamenlijk door Bulgaarse vennootschappen of onderdanen en communautaire vennootschappen of onderdanen worden bestuurd en hun exclusieve eigendom zijn, komen eveneens in aanmerking voor de bepalingen van dit hoofdstuk en hoofdstuk III van deze titel.

HOOFDSTUK III

DINSTENVERKEER TUSSEN DE GEMEENSCHAP EN BULGARIJE

Artikel 56

1. De Partijen verbinden zich overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk ertoe de nodige stappen te ondernemen om geleidelijk het verrichten van diensten mogelijk te maken door communautaire vennootschappen of onderdanen of vennootschappen of onderdanen van Bulgarije die zijn gevestigd op het grondgebied van een andere Partij dan die van de persoon voor wie de diensten worden verricht, rekening houdend met de ontwikkeling van de dienstverlenende sectoren op het grondgebied van de Partijen.

2. Naarmate de in lid 1 bedoelde liberalisering tot stand komt en behoudens het bepaalde in artikel 59, lid 1, staan de Partijen de tijdelijke verplaatsing toe van natuurlijke personen die de dienst verrichten of die als werknemer voor de dienstverrichter een sleutelpositie vervullen zoals omschreven in artikel 53, lid 2, met inbegrip van de natuurlijke personen die vertegenwoordigers zijn van een communautaire vennootschap of onderdaan of van een vennootschap of onderdaan van Bulgarije en tijdelijke toegang wensen te krijgen voor onderhandelingen over de verkoop van diensten of voor het aangaan van overeenkomsten over de verkoop van diensten namens de dienstverrichter, voor zover deze vertegenwoordigers niet zelf betrokken zijn bij de directe verkoop aan het publiek of bij de eigenlijke dienstverrichting.

3. De Associatieraad neemt de maatregelen die nodig zijn om geleidelijk uitvoering te geven aan lid 1.

Artikel 57

Met betrekking tot de vervoerdiensten tussen de Gemeenschap en Bulgarije komen de volgende bepalingen in de plaats van het bepaalde in artikel 56:

1. ten aanzien van het internationaal maritiem vervoer verbinden de Partijen zich tot het daadwerkelijk toepassen van het beginsel van onbeperkte toegang tot de markt en het vervoer op commerciële basis.

a. Bovenstaande bepaling doet geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen in het kader van de Gedragscode van de Verenigde Naties voor Lijnvaartconferenties zoals deze door de ene of de andere Partij bij deze Overeenkomst wordt toegepast.

De niet bij conferences aangesloten lijnvaartmaatschappijen kunnen vrij met een conference concurreren zolang zij zich aan het beginsel van eerlijke concurrentie op commerciële basis houden.

b. De Partijen bevestigen dat zij de vrije concurrentie beschouwen als een fundamentele noodzaak voor het vervoer van droge en vloeibare bulkgoederen;

2. de Partijen verbinden zich ertoe bij de toepassing van de beginselen van punt 1.:

a. geen bepalingen inzake vrachtverdeling op te nemen in toekomstige bilaterale overeenkomsten met derde landen, tenzij in die uitzonderlijke gevallen waarin de lijnvaartmaatschappijen van de ene of de andere Partij bij deze Overeenkomst anders geen reële kans zouden krijgen om aan het vervoer van en naar het betrokken land deel te nemen;

b. het opnemen van vrachtverdelingsregelingen in toekomstige bilaterale overeenkomsten betreffende het vervoer van droge en vloeibare bulkkladingen niet toe te staan;

c. bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst alle unilaterale maatregelen en administratieve, technische en andere belemmeringen op te heffen die een beperkende of discriminerende invloed kunnen hebben op het vrij verrichten van diensten in het internationaal maritiem vervoer;

3. met het oog op een gecoördineerde ontwikkeling en een geleidelijke liberalisering van het vervoer tussen de Partijen in overeenstemming met hun respectieve commerciële behoeften, zullen de voorwaarden betreffende de wederzijdse toegang tot elkaars markten voor het luchtvervoer en het overlandvervoer worden vastgesteld in bijzondere vervoerovereenkomsten, waarover tussen de Partijen na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst zal worden onderhandeld;

4. de Partijen nemen vóór het sluiten van de in punt 3. bedoelde overeenkomsten geen maatregelen welke een meer beperkende of discriminerende situatie tot gevolg hebben dan de situatie op de dag welke voorafgaat aan de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst;

5. tijdens de overgangsperiode past Bulgarije zijn wetgeving, met inbegrip van zijn administratieve, technische en andere voorschriften, geleidelijk aan de op dat ogenblik op het gebied van het luchtvervoer en het overlandvervoer bestaande communautaire wetgeving aan, voor zover deze gericht is op de liberalisering en op de wederzijdse toegang tot de markten van de Partijen, en het verkeer van reizigers en van goederen vergemakkelijkt;

6. de Associatieraad onderzoekt in het licht van de gezamenlijke vooruitgang die is geboekt bij de verwezenlijking van de doelstellingen van dit hoofdstuk, de wijze waarop de noodzakelijke voorwaarden tot stand kunnen worden gebracht voor het verbeteren van de vrijheid van dienstverrichting in het luchtvervoer en het overlandvervoer.

Artikel 58

Artikel 54 is van toepassing op de door dit hoofdstuk bestreken materie.

HOOFDSTUK IV

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 59

1. Voor de toepassing van titel IV belet geen enkele bepaling van de Overeenkomst de Partijen hun wetten en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende toelating en verblijf, tewerkstelling, arbeidsvoorwaarden, de vestiging van natuurlijke personen en het verrichten van diensten toe te passen, mits zij dat niet op zodanige wijze doen dat de voor een Partij uit een specifieke bepaling van de Overeenkomst voortvloeiende voordelen teniet worden gedaan of beperkt. Deze bepaling doet geen afbreuk aan de toepassing van artikel 54.

2. De hoofdstukken II, III en IV van titel IV worden aangepast bij besluit van de Associatieraad in het licht van de resultaten van de onderhandelingen betreffende dienstverrichting die plaatshebben in het kader van de Uruguay-Ronde en inzonderheid teneinde ervoor te zorgen dat bij de toepassing van om het even welke bepaling van deze Overeenkomst een Partij de andere Partij geen minder gunstige behandeling toekent dan die welke op grond van een toekomstige GATS-Overeenkomst wordt toegekend.

In afwachting van de toetreding van Bulgarije tot een toekomstige GATS-Overeenkomst en onverminderd de besluiten van de Associatieraad:

- i) verleent de Gemeenschap aan Bulgaarse vennootschappen en onderdanen een behandeling die niet minder gunstig is dan die welke krachtens de bepalingen van een toekomstige GATS-Overeenkomst aan vennootschappen en onderdanen van andere partijen bij die Overeenkomst wordt verleend,
- ii) verleent Bulgarije aan communautaire vennootschappen en onderdanen een behandeling die niet minder gunstig is dan die welke door Bulgarije aan vennootschappen en onderdanen uit derde landen wordt verleend.

3. Het niet in aanmerking komen van overeenkomstig hoofdstuk II van titel IV in Bulgarije gevestigde communautaire vennootschappen en onderdanen voor door Bulgarije verstrekte overheidssteun voor met het

openbaar onderwijs en de gezondheidszorg verband houdende diensten en voor sociale en culturele dienstverlening, wordt voor de duur van de in artikel 7 bedoelde overgangperiode beschouwd als verenigbaar met de bepalingen van titel IV en met de concurrentieregels bedoeld in titel V.

TITEL V

BETALINGEN, KAPITAAL, CONCURRENTIE EN ANDERE ECONOMISCHE BEPALINGEN, ONDERLINGE AANPASSING VAN WETTEN

HOOFDSTUK I

BETALINGS- EN KAPITAALVERKEER

Artikel 60

De Overeenkomstsluitende Partijen verbinden zich ertoe machtiging te verlenen tot alle betaalverrichtingen op de lopende rekening van de betalingsbalans in vrije convertibele valuta voor zover de aan de betalingen ten grondslag liggende transacties betrekking hebben op krachtens deze Overeenkomst geliberaliseerd verkeer van goederen, diensten of personen tussen de Partijen.

Artikel 61

1. Met betrekking tot de verrichtingen op de kapitaalrekening van de betalingsbalans garanderen vanaf de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst zowel de Lid-Staten als Bulgarije het vrije verkeer van kapitaal met betrekking tot directe investeringen in vennootschappen welke in overeenstemming met de wetten van het gastland zijn opgericht, en investeringen in overeenstemming met hoofdstuk II van titel IV, alsook de liquidatie of de repatriëring van die investeringen en van alle opbrengsten daarvan. In afwijking van bovenstaande bepaling worden bedoelde vrije verrichtingen, liquidatie en repatriëring gegarandeerd tegen het einde van de in artikel 7 bedoelde eerste fase voor alle investeringen welke verband houden met de vestiging van onderdanen van de Gemeenschap welke zich in Bulgarije als zelfstandigen vestigen overeenkomstig hoofdstuk II van titel IV.

2. Onverminderd lid 1 stellen de Lid-Staten met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst en Bulgarije vanaf het einde van het vijfde jaar volgende op de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, geen nieuwe beperkingen in op de valutatransacties in het kader van het kapitaalverkeer en de daarmee verband houdende betalingsverrichtingen tussen inwoners van de Gemeenschap en van Bulgarije, en brengen zij in de bestaande regelingen geen verdere restricties aan.

3. De bepalingen van de leden 1 en 2 beletten Bulgarije niet beperkingen in te stellen op investeringen in het buitenland door Bulgaarse onderdanen en vennootschappen. Dit doet geen afbreuk aan de liquidatie of repatriëring van investeringen in Bulgarije of de opbrengsten van deze investeringen.

4. De Partijen raadplegen elkaar met het oog op de vergemakkelijking van het kapitaalverkeer tussen de Gemeenschap en Bulgarije gericht op de verwezenlijking van de doelstellingen van deze Overeenkomst.

Artikel 62

1. Gedurende de vijf jaren volgende op de inwerkingtreding van deze Overeenkomst nemen de Partijen maatregelen met het oog op de totstandbrenging van de voorwaarden welke nodig zijn voor de verdere geleidelijke toepassing van de communautaire voorschriften op het vrije verkeer van kapitaal.

2. Tegen het einde van het vijfde jaar volgende op de inwerkingtreding van de Overeenkomst gaat de Associatieraad na op welke wijze de communautaire voorschriften met betrekking tot het kapitaalverkeer volledig kunnen worden toegepast.

Artikel 63

In het kader van dit hoofdstuk en in afwijking van artikel 65 kan Bulgarije, in afwachting van een volledige convertibiliteit van de munteenheid van Bulgarije in de zin van artikel VIII van het Internationaal Monetair Fonds, in uitzonderlijke omstandigheden deviezenbeperkingen in verband met het verlenen of opnemen van krediet op korte en middellange termijn toepassen voor zover deze beperkingen aan Bulgarije voor het verlenen van dergelijke kredieten worden opgelegd en op grond van de IMF-status van Bulgarije zijn toegestaan.

Bulgarije past deze beperkingen op een niet-discriminerende wijze toe. Zij dienen zodanig te worden toegepast dat zij de uitvoering van deze Overeenkomst zo weinig mogelijk verstoren. Bulgarije doet aan de Associatieraad onverwijld mededeling van de invoering en van alle wijzigingen van dergelijke maatregelen.

HOOFDSTUK II

BEPALINGEN BETREFFENDE DE MEDEDINGING EN ANDERE ECONOMISCHE BEPALINGEN

Artikel 64

1. Onverenigbaar met de goede werking van deze Overeenkomst voor zover de handel tussen de Gemeenschap en Bulgarije daardoor ongunstig kan worden beïnvloed zijn:

- i) alle overeenkomsten tussen ondernemingen, alle besluiten van ondernemersverenigingen en alle onderling afgestemde feitelijke gedragingen van ondernemingen die ertoe strekken of die ten gevolge hebben dat de mededinging wordt verhinderd, beperkt of vervalst;
- ii) misbruik van een machtspositie door een of meer ondernemingen op het grondgebied van de Gemeenschap of van Bulgarije, of op een wezenlijk deel daarvan;
- iii) alle overheidssteun die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde produkties vervalst of dreigt te vervalsen.

2. Alle handelwijzen die met dit artikel in strijd zijn, worden beoordeeld op grond van de criteria welke voortvloeien uit de toepassing van de voorschriften van de artikelen 85, 86 en 92 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap.

3. De Associatieraad stelt binnen een termijn van drie jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst de nodige voorschriften voor de tenuitvoerlegging van de leden 1 en 2 vast.

4. a. Voor de toepassing van het bepaalde in lid 1, iii), komen de Partijen overeen dat tijdens de eerste vijf jaren na de inwerkingtreding van de Overeenkomst alle door Bulgarije toegekende overheidssteun wordt beoordeeld met inachtneming van het feit dat Bulgarije wordt beschouwd als een regio gelijk aan de in artikel 92, lid 3, onder a), van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap bedoelde streken van de Gemeenschap. De Associatieraad besluit, met inachtneming van de economische situatie in Bulgarije, of die periode met verdere termijnen van vijf jaar dient te worden verlengd.

b. Elke Partij garandeert doorzichtigheid ten aanzien van de overheidssteun, met name door ieder jaar aan de andere Partij mededeling te doen van het totale bedrag en de verdeling van de verstrekte steun en door op verzoek informatie over steunprogramma's te verstrekken. Op verzoek van de ene Partij verstrekt de andere Partij informatie over bepaalde afzonderlijke steunmaatregelen van de overheid.

5. Met betrekking tot de produkten vermeld in de hoofdstukken II en III van titel III:

- is het bepaalde in lid 1, iii), niet van toepassing;
- dienen alle handelwijzen die in strijd zijn met lid 1, i), te worden beoordeeld aan de hand van de criteria die door de Gemeenschap zijn vastgesteld op grond van de artikelen 42 en 43 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en in het bijzonder bij Verordening nr. 26/1962 van de Raad.

6. Indien de Gemeenschap of Bulgarije van mening zijn dat een bepaalde handelwijze onverenigbaar is met lid 1 en:

- deze met de in lid 3 bedoelde uitvoeringsbepalingen niet afdoende kan worden tegengegaan, of dat

– bij ontstentenis van dergelijke bepalingen, de handelwijze de belangen van de andere Partij ernstig schaadt of dreigt te schaden of aan haar binnenlandse industrie, met inbegrip van de dienstensector, aanmerkelijke schade toebrengt of dreigt toe te brengen,

kunnen zij passende maatregelen nemen na overleg in het kader van de Associatieraad of na een termijn van dertig werkdagen volgende op het verzoek om dergelijk overleg.

Met betrekking tot handelwijzen welke onverenigbaar zijn met lid 1, iii), kunnen, indien de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel erop van toepassing is, deze passende maatregelen alleen worden vastgesteld in overeenstemming met de procedures en voorwaarden bepaald in de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel en andere in het kader daarvan tot stand gekomen instrumenten die tussen de Partijen van toepassing zijn.

7. Niettegenstaande eventueel daarmee strijdige bepalingen die overeenkomstig lid 3 zijn vastgesteld, wisselen de Partijen informatie uit met inachtneming van de beperkingen welke voortvloeien uit het beroeps- of zakengeheim.

8. Dit artikel is niet van toepassing op de in Protocol nr. 2 vermelde produkten die onder het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal vallen.

Artikel 65

1. De Partijen vermijden zoveel mogelijk het opleggen om redenen verband houdende met de betalingsbalans van beperkende maatregelen, met inbegrip van maatregelen met betrekking tot de invoer. Indien dergelijke maatregelen worden genomen, verstrekt de Partij die ze heeft genomen de andere Partij zo spoedig mogelijk een tijdschema voor de opheffing ervan.

2. Indien zich met betrekking tot de betalingsbalans van één of meer Lid-Staten van de Gemeenschap of van Bulgarije ernstige moeilijkheden voordoen of hiervoor onmiddellijk gevaar bestaat, kan de Gemeenschap of Bulgarije, al naargelang van het geval, in overeenstemming met de in de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel bepaalde voorwaarden beperkende maatregelen treffen, met inbegrip van maatregelen met betrekking tot de invoer. Deze maatregelen zijn van beperkte duur en mogen niet verder reiken dan wat noodzakelijk is om de situatie van de betalingsbalans recht te trekken. De Gemeenschap of Bulgarije, al naargelang van het geval, stelt de andere Partij daarvan onverwijld in kennis.

3. De beperkende maatregelen mogen geen betrekking hebben op overmakingen in verband met investeringen, inzonderheid de repatriëring van geïnvesteerde of geherinvesteerde bedragen en om het even welke daaruit voortvloeiende inkomsten.

Artikel 66

Met betrekking tot overheidsondernemingen en ondernemingen waaraan speciale of exclusieve rechten zijn toegekend, ziet de Associatieraad erop toe dat vanaf het derde jaar na de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst de beginselen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, en met name van artikel 90, en de beginselen van het slotdocument van de in april 1990 te Bonn bijeengekomen Conferentie over Europese Veiligheid en Samenwerking, en met name de vrije besluitvorming van de ondernemers, worden nageleefd.

Artikel 67

1. Bulgarije ziet verder toe op de verbetering van de bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten, ten einde tegen het einde van het vijfde jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst te kunnen voorzien in een bescherming overeenkomend met die welke bestaat in de Gemeenschap, met inbegrip van vergelijkbare middelen om deze rechten af te dwingen.

2. Binnen hetzelfde tijdvak zal Bulgarije een aanvraag indienen om toe te treden tot het Verdrag van München inzake de verlening van Europese octrooien van 5 oktober 1973, en toetreden tot de andere multilaterale overeenkomsten betreffende intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten bedoeld in bijlage XVI waarbij de Lid-Staten partij zijn of welke de facto door Lid-Staten worden toegepast.

Artikel 68

1. De Partijen beschouwen de toegang tot overheidsopdrachten op basis van de beginselen van non-discriminatie en wederkerigheid, inzonderheid in de context van de GATT, als een na te streven doelstelling.

2. De Bulgaarse vennootschappen in de zin van artikel 49 krijgen vanaf de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst toegang tot aanbestedingsprocedures in de Gemeenschap overeenkomstig de in de Gemeenschap geldende regelingen, waarbij zij niet minder gunstig mogen worden behandeld dan communautaire vennootschappen.

Communautaire vennootschappen in de zin van artikel 49 krijgen uiterlijk aan het einde van de overgangperiode vermeld in artikel 7 toegang tot aanbestedingsprocedures in Bulgarije, waarbij zij niet minder gunstig mogen worden behandeld dan Bulgaarse vennootschappen. Communautaire vennootschappen die overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk II van titel IV in Bulgarije zijn gevestigd in de vorm van dochterondernemingen in de zin van artikel 45 of in de bij artikel 55 bedoelde vormen, krijgen vanaf de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst toegang tot aanbestedingsprocedures, waarbij zij niet

minder gunstig worden behandeld dan Bulgaarse vennootschappen. Communautaire vennootschappen die in Bulgarije gevestigd zijn in de vorm van bijkantoren en agentschappen in de zin van artikel 45 krijgen deze behandeling uiterlijk tegen het einde van de in artikel 7 bedoelde overgangsperiode.

De Associatieraad onderzoekt op gezette tijden de mogelijkheid voor Bulgarije om alle communautaire vennootschappen vóór het einde van de overgangsperiode toegang te verlenen tot aanbestedingsprocedures in Bulgarije.

3. De artikelen 38 tot en met 59 zijn van toepassing op de vestiging, de activiteiten en de dienstverrichtingen tussen de Gemeenschap en Bulgarije alsmede de tewerkstelling en het verkeer van werknemers in verband met de uitvoering van overheidsopdrachten.

HOOFDSTUK III

HARMONISATIE VAN WETGEVING

Artikel 69

De Partijen erkennen dat een voorname voorwaarde voor de economische integratie van Bulgarije in de Gemeenschap de harmonisatie van de bestaande en toekomstige wetgeving van dat land met die van de Gemeenschap is. Bulgarije doet het nodige om ervoor te zorgen dat zijn wetgeving geleidelijk in overeenstemming met die van de Gemeenschap wordt gebracht.

Artikel 70

De harmonisatie van de wetgeving omvat in het bijzonder de volgende terreinen: douane, vennootschapsrecht, bankwezen, vennootschapsboekhouding en -belasting, intellectuele eigendom, bescherming van werknemers op de arbeidsplaats, financiële diensten, concurrentieregels, bescherming van de gezondheid en het leven van mensen, dieren en planten, consumentenbescherming, indirecte belastingen, technische voorschriften en normen, wetgeving en reglementering op nucleair gebied, vervoer en milieu.

Artikel 71

De Gemeenschap verstrekt Bulgarije technische bijstand bij de uitvoering van deze maatregelen, onder meer door:

- uitwisseling van deskundigen,
- verstrekking van tijdige informatie, vooral over relevante wetgeving,
- organisatie van seminars,

- opleidingsactiviteiten,
- steun voor de vertaling van communautaire wetgeving in de betrokken sectoren.

TITEL VI

ECONOMISCHE SAMENWERKING

Artikel 72

1. De Gemeenschap en Bulgarije brengen een samenwerking tot stand dit erop gericht is de ontwikkeling en het groeipotentieel van Bulgarije te bevorderen. Die samenwerking versterkt de bestaande economische banden op een zo breed mogelijke basis, zulks ten voordele van beide Partijen.

2. Er zullen beleidsmaatregelen en andere maatregelen worden ontworpen voor de totstandbrenging van de economische en sociale ontwikkeling van Bulgarije waarbij rekening wordt gehouden met het beginsel van duurzame ontwikkeling. Deze maatregelen houden in dat vanaf het begin ook de milieu-aspecten volledig in het beleid worden geïntegreerd en worden gebonden aan de eisen van harmonische sociale ontwikkeling.

3. Met het oog hierop zou de samenwerking in het bijzonder moeten worden gericht op het beleid en de maatregelen ter zake van de industrie, met inbegrip van de investeringen, de landbouw, de agro-industriële sector, de energie, het vervoer, de telecommunicatie, de regionale ontwikkeling en het toerisme.

4. Er wordt speciale aandacht besteed aan maatregelen ter bevordering van de samenwerking tussen de landen van Centraal- en Oost-Europa met het oog op een harmonische ontwikkeling van de regio.

Artikel 73

Industriële samenwerking

1. Bij de samenwerking wordt in het bijzonder de bevordering nagestreefd van :

- industriële samenwerking tussen het bedrijfsleven in de Gemeenschap en in Bulgarije, in het bijzonder om de particuliere sector te versterken;

- deelneming van de Gemeenschap aan de inspanningen van Bulgarije om zowel in de openbare als in de particuliere sector zijn industrie te moderniseren en te herstructureren met het oog op de overgang van een centraal geleide planeconomie naar een markteconomie op zodanige wijze dat de nodige zorg voor het milieu wordt gedragen;

- herstructurering van de afzonderlijke sectoren; in deze context zal

de Associatieraad in het bijzonder de vraagstukken bestuderen die verband houden met de sector kolen en staal en de omschakeling van de defensie-industrie;

– vestiging van nieuwe ondernemingen op terreinen met een groei-potentieel, vooral in de branches lichte industrie, consumentengoederen en marktdiensten;

– overdracht van technologie en know-how.

2. Bij de initiatieven voor industriële samenwerking wordt rekening gehouden met de door Bulgarije vastgelegde prioriteiten. Daarbij wordt in het bijzonder gestreefd naar het uitwerken van een passend kader waarbinnen de ondernemingen kunnen functioneren, het verbeteren van de management know-how en het bevorderen van de doorzichtigheid van afzetmogelijkheden en voorwaarden voor ondernemingen; waar nodig zal technische bijstand worden verleend.

Artikel 74

Bevordering en bescherming van investeringen

1. De samenwerking is gericht op de instandhouding, en indien nodig de verbetering, van een wettelijk kader alsmede gunstige omstandigheden voor en bescherming van binnen- en buitenlandse particuliere investeringen, die van essentieel belang zijn voor de economische en industriële wederopbouw van Bulgarije. De samenwerking wordt eveneens gericht op de aanmoediging en de bevordering van buitenlandse investeringen en privatisering in Bulgarije.

2. De samenwerking is in het bijzonder gericht op:

– waar nodig, het sluiten door de Lid-Staten en Bulgarije van overeenkomsten voor de bevordering en bescherming van investeringen;

– waar nodig, het sluiten van overeenkomsten tussen de Lid-Staten en Bulgarije ter vermijding van dubbele belasting;

– de tenuitvoerlegging van de nodige akkoorden voor kapitaalover-makingen;

– verdere deregulering en verbetering van de economische infrastructuur;

– uitwisseling van informatie over investeringsmogelijkheden in de vorm van handelsbeurzen, tentoonstellingen, handelsweken en andere manifestaties;

– uitwisseling van informatie over wetgeving, reglementering en administratieve praktijken op het gebied van investeringen.

3. Bulgarije zal de voorschriften inzake Trade Related Aspects of Investment Measures (TRIMs) naleven zodra deze in het kader van de GATT zijn vastgesteld.

Artikel 75

Agrarische en industriële normen en conformiteitsbeoordeling

1. De Partijen werken samen ten einde de verschillen op het gebied van standaardisering en conformiteitsbeoordeling te verkleinen.

2. Daartoe streeft de samenwerking het volgende na:

– de bevordering van het gebruik van communautaire technische voorschriften en Europese normen en procedures voor de conformiteitsbeoordeling;

– waar nodig, het sluiten van overeenkomsten inzake wederzijdse erkenning op deze gebieden;

– de bevordering van actieve en regelmatige deelneming van Bulgarije aan de werkzaamheden van gespecialiseerde organisaties (CEN, CENELEC, ETSI, EOTC);

– de ondersteuning van Bulgarije in het kader van de Europese programma's voor meet- en testmethoden;

– de aanmoediging van de uitwisseling van technologische en methodologische informatie op de gebieden kwaliteitscontrole en produktiemethoden.

3. De Gemeenschap zal Bulgarije waar nodig technische bijstand verlenen.

Artikel 76

Samenwerking op het gebied van wetenschappen en technologie

1. De Partijen bevorderen de samenwerking op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling. Zij besteden daarbij bijzondere aandacht aan de volgende aspecten:

– uitwisseling van informatie over elkaars beleid en activiteiten op wetenschappelijk en technologisch gebied;

– organisatie van gezamenlijke wetenschappelijke bijeenkomsten (seminars en werkcolleges);

– gezamenlijke O & O-activiteiten om de wetenschappelijke vooruitgang en de overdracht van technologie en know-how aan te moedigen;

– opleidingsactiviteiten en programma's ter bevordering van de mobiliteit, ten behoeve van onderzoekers en specialisten aan beide zijden;

– het creëren van een milieu dat bevorderlijk is voor onderzoek, de toepassing van nieuwe technologieën en een passende bescherming van de intellectuele eigendom die het resultaat van het onderzoek is;

– deelneming van Bulgarije aan communautaire programma's overeenkomstig lid 3.

Waar nodig wordt technische bijstand verleend.

2. De Associatieraad stelt de passende procedures voor het ontwikkelen van de samenwerking vast.

3. De samenwerking die valt onder het kaderprogramma van de Gemeenschap op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling wordt ten uitvoer gelegd via afzonderlijke akkoorden waarvoor de onderhandelingen en de sluiting verlopen overeenkomstig de wettelijke procedures van de respectieve partijen.

Artikel 77

Onderwijs en opleiding

1. De samenwerking is gericht op een harmonische ontwikkeling van het mensenmateriaal en het optrekken van het peil van het algemeen onderwijs en de beroepskwalificaties in Bulgarije, zowel in de openbare als in de particuliere sector, rekening houdend met de prioriteiten van Bulgarije. Er zullen institutionele raamwerken en plannen voor samenwerking worden opgezet (gebaseerd op de Europese Stichting voor Opleiding, na de oprichting daarvan, en het TEMPUS-Programma). In dit verband zal ook de deelneming van Bulgarije aan andere communautaire programma's worden onderzocht.

2. De samenwerking wordt in het bijzonder gericht op de volgende terreinen:

- hervorming van het onderwijs- en opleidingsstelsel in Bulgarije;
- beginopleiding, scholing binnen de diensten en herscholing, met inbegrip van de opleiding van leidinggevend personeel in de openbare en de particuliere sector, alsook van hogere ambtenaren, met name op vast te stellen prioritaire terreinen;
- samenwerking tussen universiteiten, samenwerking tussen universiteiten en ondernemingen en mobiliteit voor leraren, studenten, administrateurs en jongeren;
- bevordering van het onderwijs op het gebied van Europese studies in de relevante instellingen;
- wederzijdse erkenning van studieperioden en diploma's;
- het aanleren van communautaire talen en het Bulgaars;
- de opleiding van vertalers en tolken en de aanmoediging van het gebruik van communautaire linguïstische normen en terminologie.

Artikel 78

De landbouw en de agro-industriële sector

1. De samenwerking op dit terrein is gericht op de modernisering, herstructurering en privatisering van de landbouw en de agro-industriële sector in Bulgarije. Zij beoogt met name :

- de ontwikkeling van particuliere landbouwbedrijven en distributiekkanalen, opslagmethoden, afzetsystemen, management, enz.;
- de modernisering van de plattelandsinfrastructuur (vervoer, watervoorziening, telecomunicaties);

- de verbetering van de ruimtelijke ordening, met inbegrip van nieuwbouwplanning en stadsplanning;
- de verbetering van de produktiviteit en de kwaliteit door het gebruik van passende methoden en produkten, het verstrekken van opleiding en toezicht bij het gebruik van methoden voor bestrijding van de verontreiniging veroorzaakt door landbouwinputs;
- de herstructurering, ontwikkeling en modernisering van verwerkende bedrijven en hun afzetmethodes;
- de bevordering van de complementariteit in de landbouw;
- de bevordering van industriële samenwerking in de landbouwsector en van de uitwisseling van know-how, in het bijzonder tussen de particuliere sectoren in de Gemeenschap en in Bulgarije;
- de ontwikkeling van de samenwerking op het gebied van de gezondheid van dier en plant, behandeling van agrarische levensmiddelen (vooral ionisatie), met inbegrip van veterinaire wetgeving en inspecties en van fytosanitaire wetgeving, een en ander ten einde te komen tot een geleidelijke harmonisatie met de communautaire normen via bijstand voor de opleiding en het organiseren van controles;
- de ontwikkeling van ecologisch schone gebieden, technologieën en oogsten;
- de ontwikkeling en bevordering van effectieve samenwerking inzake stelsels voor kwaliteitsborging welke verenigbaar zijn met communautaire modellen;
- de bevordering van geïntegreerde plattelandontwikkeling in Bulgarije;
- de uitwisseling van informatie over landbouwpolitiek en wetgeving.

2. Daartoe wordt door de Gemeenschap waar nodig technische bijstand verleend.

Artikel 79

Energie

1. In het kader van de beginselen van de markteconomie en het Europees Energiehandvest werken de Partijen samen ten einde de geleidelijke integratie van de energiemarkten in Europa tot stand te brengen.

2. De samenwerking omvat onder andere waar nodig technische bijstand op de volgende gebieden:

- uitstippeling en planning van het energiebeleid, met inbegrip van de aspecten op lange termijn;
- beheer en opleiding in de energiesector;
- bevordering van energiebesparing en efficiënt gebruik van energie;
- ontwikkeling van energiebronnen;
- verbetering van de distributie en verbetering en diversificatie van de voorziening;

- milieu-effecten van energieproductie en -verbruik;
- de sector kernenergie;
- grotere openstelling van de energiemarkt en vergemakkelijking van de doorvoer van gas en elektriciteit;
- de sectoren elektriciteit en gas, met inbegrip van onderzoek naar de mogelijkheid om de voorzieningsnetten op elkaar aan te sluiten;
- modernisering van de energie-infrastructuur;
- de opstelling van raamvoorwaarden voor samenwerking tussen bedrijven in deze sector;
- overdracht van technologie en know-how.

Artikel 80

Nucleaire veiligheid

1. Het doel van de samenwerking is mogelijkheden te verschaffen voor een veiliger gebruik van kernenergie.
2. De samenwerking bestrijkt vooral de volgende terreinen:
  - opvoering van de bedrijfsveiligheid van Bulgaarse kernenergiecentrales;
  - evaluatie van de mogelijkheden voor reconstructie van bestaande krachtcentrales uitgerust met VVER-440 reactoren;
  - verbetering van de opleiding van leidinggevend en ander personeel van kerncentrales;
  - verbetering van de wetten en voorschriften van Bulgarije inzake kernveiligheid en uitbreiding van de bevoegdheden van toezichhoudende autoriteiten en van hun middelen;
  - nucleaire veiligheid, het voorbereid zijn op kernongevallen en maatregelen bij kernongevallen;
  - stralingsbescherming, met inbegrip van meting van de straling in het milieu;
  - vraagstukken in verband met de splijtstofcyclus en bescherming van nucleaire stoffen;
  - beheer van radioactief afval;
  - buitenbedrijfstelling en ontmanteling van nucleaire installaties;
  - ontsmetting.
3. De samenwerking omvat de uitwisseling van informatie en ervaring alsmede O & O-activiteiten overeenkomstig artikel 76.

Artikel 81

Milieu

1. De Partijen ontwikkelen en versterken hun samenwerking op het gebied van de milieubescherming en de volksgezondheid, die zij als een prioriteit beschouwen.

2. De samenwerking heeft betrekking op:
- de daadwerkelijke controle van het verontreinigingspeil; informatiesystemen betreffende de staat van het milieu;
  - de bestrijding van de plaatselijke, regionale en grensoverschrijdende lucht- en waterverontreiniging;
  - duurzame, doeltreffende en milieuvriendelijke technieken voor energieproductie en -verbruik; de veiligheid van industriële installaties;
  - het waterbeheer voor waterwegen op grensscheidingen met inbegrip van grensoverschrijdende waterwegen in overeenstemming met de beginselen van het internationaal recht en in het bijzonder met de Overeenkomst betreffende de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren;
  - de classificatie en veilige behandeling van scheikundige produkten;
  - de waterkwaliteit, in het bijzonder van grensoverschrijdende waterwegen (met inbegrip van de Donau en de Zwarte Zee);
  - de daadwerkelijke preventie en vermindering van de waterverontreiniging, vooral van de drinkwaterbronnen;
  - het verminderen, recycleren en veilig verwijderen van afval; de tenuitvoerlegging van het Verdrag van Bazel;
  - de milieu-effecten van de landbouw, bodemerosie, verzilting en verzuring van de bodem;
  - de bescherming van bossen, fauna en flora; herstel van de ecologische stabiliteit op het platteland;
  - ruimtelijke ordening, met inbegrip van nieuwbouwplanning en stadsplanning;
  - kustbeheer;
  - de aanwending van economische en fiscale instrumenten;
  - klimaatverandering op wereldniveau en het voorkomen daarvan;
  - onderwijs en bewustmaking op milieugebied;
  - de tenuitvoerlegging van regionale internationale programma's onder andere voor het Donaubecken en de Zwarte Zee.

3. De samenwerking zal met name op de volgende wijze plaatshebben:
- de uitwisseling van informatie en deskundigen, onder meer op het gebied van de overdracht van schone technologieën;
  - opleidingsprogramma's;
  - de harmonisatie van wetten (communautaire normen), bestuursrechtelijke bepalingen, criteria, normen en methodiek;
  - samenwerking in regionaal verband, zo mogelijk met inbegrip van de tenuitvoerlegging van gezamenlijke programma's op internationaal niveau vooral met betrekking tot het beheer, de bescherming en de kwaliteit van het water van grensoverschrijdende waterwegen; samenwerking in het kader van het Europees Milieubureau na de oprichting daarvan;
  - de uitstippeling van strategieën, vooral in verband met wereldomvattende en klimatologische kwesties;

- milieu-effectstudies;
- de verbetering van het milieubeheer, onder andere van het waterbeheer.

4. Protocol nr. 8 bevat de regelingen betreffende het beheer, de bescherming en de kwaliteit van het water van de grensoverschrijdende waterwegen.

Artikel 82

Vervoer

1. De Partijen ontwikkelen en intensiveren hun samenwerking ten einde Bulgarije in staat te stellen:

- het vervoer te herstructureren en te moderniseren;
- het verkeer van personen en goederen, en de toegang tot de vervoermarkt te verbeteren door het wegwerken van administratieve, technische en andere hinderpalen;
- het communautair transitovervoer over de weg, per spoor, over de waterwegen en in het kader van gecombineerd vervoer door Bulgarije te vergemakkelijken;
- de bedrijfsnormen van de Gemeenschap te evenaren.

2. De samenwerking omvat met name:

- economische, juridische en technische opleidingsprogramma's;
- het verlenen van technische bijstand en advies, en de uitwisseling van informatie.

3. De volgende gebieden zijn prioritair:

- het wegvervoer, met inbegrip van de geleidelijke vergemakkelijking van de doorvoer;
- het beheer van spoorwegen en luchthavens, met inbegrip van samenwerking tussen de ter zake bevoegde nationale instanties;
- de ontwikkeling van een wegennet en de modernisering, op hoofdwegen van gemeenschappelijk belang en op transeuropese verkeersassen, van weg-, waterweg-, spoorweg-, haven- en luchthaveninfrastructuur en van infrastructuur voor gecombineerd vervoer;
- de ruimtelijke ordening met inbegrip van nieuwbouwplanning en stadsplanning;
- de verbetering van de technische installaties om aan de communautaire normen te voldoen, vooral op het gebied van het weg- en spoorwegvervoer, het multimodaal vervoer en de overslag;
- het opzetten van een samenhangend vervoerbeleid dat verenigbaar is met dat van de Gemeenschap;
- de bevordering van gezamenlijke technologische programma's en onderzoekprogramma's in overeenstemming met artikel 76.

Artikel 83

Telecommunicatie en Posterijen

1. De Partijen verruimen en versterken hun samenwerking op dit terrein en zetten daartoe met name maatregelen op betreffende:

– de uitwisseling van informatie over het beleid met betrekking tot de telecommunicatie en de posterijen;

– de uitwisseling van technische en andere informatie en de organisatie van seminars, werkcolleges en lezingen voor deskundigen van beide zijden;

– opleiding en adviesverlening;

– de overdracht van technologie en know-how met betrekking tot alle aspecten van de telecommunicatie en het postwezen;

– de uitvoering van gezamenlijke projecten door de ter zake bevoegde diensten aan beide zijden;

– de bevordering van Europese normen, certificatiesystemen en regelgevingsmethoden;

– de bevordering van nieuwe communicatiemiddelen, diensten en installaties, vooral die met commerciële toepassing.

2. Deze activiteiten worden op de volgende prioritaire terreinen toegespitst:

– de ontwikkeling en toepassing van een sectorieel telecommunicatie- en posterijenbeleid in Bulgarije, en van wetten, regelingen en procedures;

– de modernisering van het Bulgaarse telecommunicatienetwerk en de integratie daarvan in het Europese en wereldomspannende netwerk;

– de samenwerking in het kader van de Europese normalisatiestructuren;

– de integratie van de transeuropese stelsels; de juridische en regelgevingsaspecten van de telecommunicatie;

– het beheer van de telecommunicatie in het nieuwe economische milieu: organisatiestructuren, strategie en planning, aankoopbeginselen.

Artikel 84

Bank- en verzekeringswezen en andere financiële diensten

1. De Partijen werken samen met het oog op de vaststelling en ontwikkeling van passende maatregelen voor de stimulering van het bank- en verzekeringswezen en van de financiële dienstensector in Bulgarije.

2. De samenwerking heeft voornamelijk betrekking op:

– de verbetering van de doeltreffendheid van de boekhoudings- en boekhoudcontrolesystemen in Bulgarije aan de hand van de in de Europese Gemeenschap gehanteerde normen;

– de uitbreiding en herstructurering van het bankwezen en van de financiële diensten;

- de verbetering en harmonisatie van het toezicht op en de reglementering van het bankwezen en van de financiële diensten;
- het opstellen van terminologische glossaria;
- de uitwisseling van informatie, met name met betrekking tot nieuwe wetsvoorstellen of -ontwerpen;
- de voorbereiding en vertaling van communautaire en Bulgaarse wetgeving.

3. Met het oog op het bovenstaande omvat de samenwerking het verstrekken van technische bijstand en opleiding.

Artikel 85

Samenwerking op het gebied van de boekhoudkundige en financiële controle

1. De Partijen werken samen aan de ontwikkeling van doeltreffende financiële en boekhoudkundige controlesystemen voor het Bulgaarse overheidsapparaat, uitgaande van de in de Gemeenschap gangbare methoden en procedures.

2. De samenwerking heeft voornamelijk betrekking op:
- de uitwisseling van nuttige informatie met betrekking tot boekhoudkundige controlesystemen;
  - de harmonisatie van voor boekhoudkundige controles te gebruiken bescheiden;
  - opleiding en adviesverstrekking.

3. De Gemeenschap verstrekt met het oog op het bovenstaande zo nodig technische bijstand.

Artikel 86

Monetair beleid

Op verzoek van de Bulgaarse autoriteiten verstrekt de Gemeenschap technische bijstand ter ondersteuning van het streven van Bulgarije naar de invoering van de volledige convertibiliteit van de leva en de geleidelijke aanpassing van zijn beleid aan het Europees Monetair Stelsel. Dit zal een informele uitwisseling van gegevens over de beginselen en de werking van het Europees Monetair Stelsel omvatten.

Artikel 87

Witwassen van geld

1. De Partijen treffen een samenwerkingsregeling om te voorkomen dat hun financiële systemen worden gebruikt voor het witwassen van de opbrengst van criminele activiteiten in het algemeen en drugsmisdrijven in het bijzonder.

2. De samenwerking op dit gebied omvat administratieve en technische bijstand met het oog op de vaststelling van passende normen ter voorkoming van het witwassen van geld, die gelijkwaardig zijn aan die welke zijn aangenomen door de Gemeenschap en internationale fora op dit gebied, met inbegrip van de Financial Action Task Force (FATF).

Artikel 88

Regionale ontwikkeling

1. De Partijen versterken hun samenwerking op het gebied van de regionale ontwikkeling en de ruimtelijke ordening.

2. Te dien einde kunnen de volgende maatregelen worden genomen:

- de uitwisseling van informatie door nationale, regionale of plaatselijke instanties over het beleid inzake regionale planning en ruimtelijke ordening, en waar nodig het verstrekken van bijstand aan Bulgarije voor het uitwerken van dat beleid;

- gezamenlijke acties van regionale en plaatselijke instanties op het gebied van de economische ontwikkeling;

- het bestuderen van een gezamenlijke aanpak van de ontwikkeling van de grensgebieden van Bulgarije met de Gemeenschap;

- wederzijdse bezoeken om de mogelijkheden voor samenwerking en bijstand na te gaan;

- de uitwisseling van ambtenaren en deskundigen;

- het verstrekken van technische bijstand met bijzondere aandacht voor de ontwikkeling van achtergebleven gebieden;

- programma's voor de uitwisseling van informatie en ervaringen, met name in het kader van seminars.

Artikel 89

Sociale samenwerking

1. Op het gebied van de gezondheid en de veiligheid is de samenwerking tussen de Partijen erop gericht het peil van de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van de werknemers te verbeteren, met als referentiepunt de mate van bescherming die in de Gemeenschap bestaat. De samenwerking heeft in het bijzonder betrekking op:

- technische bijstand;
- de uitwisseling van deskundigen;
- de samenwerking tussen ondernemingen;
- informatie en administratieve en andere dienstige bijstand aan ondernemingen alsmede opleidingsacties;
- samenwerking op het gebied van de volksgezondheid.

2. Op het gebied van de werkgelegenheid heeft de samenwerking tussen de Partijen met name betrekking op:

- de organisatie van de arbeidsmarkt;
- diensten voor arbeidsbemiddeling en loopbaanadvies;
- de planning en tenuitvoerlegging van regionale herstructureringsprogramma's;
- het stimuleren van de plaatselijke werkgelegenheid.

De samenwerking op dit gebied heeft plaats in de vorm van studies, het ter beschikking stellen van deskundigen en het verstrekken van voorlichting en opleiding.

3. Met betrekking tot de sociale zekerheid is de samenwerking tussen de Partijen gericht op de aanpassing van het sociale-zekerheidsstelsel in Bulgarije aan de nieuwe economische en sociale situatie, in hoofdzaak via de terbeschikkingstelling van deskundigen, voorlichting en opleiding.

Artikel 90

Toerisme

De Partijen vergroten en ontwikkelen hun samenwerking, met name voor maatregelen welke betrekking hebben op:

- de vergemakkelijking van het toerisme en, indien wenselijk, de beperking van de vereiste formaliteiten;
- het verlenen van bijstand aan Bulgarije voor de privatisering van de toeristische sector en voor de uitwerking van een doeltreffend beleid voor de overheid en de particuliere ondernemingen gericht op de totstandbrenging van optimale wettelijke, bestuursrechtelijke en financiële regelingen voor de verdere ontwikkeling van de sector;
- het verbeteren van de informatiestroom via internationale netwerken, databanken, enz.;
- de overdracht van know-how via opleiding, uitwisselingen en seminars;
- het bestuderen van de mogelijkheden voor gezamenlijke acties (grensoverschrijdende projecten, stedenjumelages, enz.);
- de uitwisseling van gedachten en informatie over wederzijds belangrijke aangelegenheden welke van invloed zijn op de toeristische sector.

Artikel 91

Midden- en kleinbedrijf

1. De Partijen streven naar een ontwikkeling en uitbreiding van het midden- en kleinbedrijf (KMO's), voornamelijk in de particuliere sector, en van de samenwerking tussen KMO's in de Gemeenschap en Bulgarije.

2. Zij moedigen de uitwisseling van informatie en know-how aan met betrekking tot:

- de verbetering, zo nodig, van de wettelijke, bestuursrechtelijke, technische, fiscale en financiële voorwaarden voor het opzetten en de uitbreiding van KMO's en voor grensoverschrijdende samenwerking;
- het verstrekken van de gespecialiseerde diensten waaraan de KMO's behoefte hebben (managementopleiding, boekhouding, afzetplanning, kwaliteitscontrole, enz.) en de uitbreiding van de bedrijven welke dergelijke diensten verlenen;
- het tot stand brengen van de nodige banden met communautaire ondernemers, ten einde de informatiestroom naar de KMO's te verbeteren en de grensoverschrijdende samenwerking te bevorderen (bijvoorbeeld via het Europees netwerk voor samenwerking en toenadering tussen ondernemingen (BC-Net), de EG-adviescentra voor ondernemingen, lezingen, enz.).

3. De samenwerking omvat het verstrekken van technische bijstand vooral voor het tot stand brengen van de nodige institutionele steun voor de KMO's, zowel op nationaal als op regionaal niveau, op het gebied van financiële diensten, opleiding, adviesverstrekking en technologische kennis en het afzetapparaat.

Artikel 92

Informatie en audiovisuele sector

1. De Gemeenschap en Bulgarije ondernemen de nodige stappen om een doeltreffende onderlinge uitwisseling van informatie te stimuleren. Er wordt prioriteit verleend aan programma's om het grote publiek te voorzien van essentiële informatie over de Gemeenschap, en om beroeps-kringen in Bulgarije meer gespecialiseerde informatie te verstrekken, waar mogelijk met inbegrip van toegang tot communautaire databanken.

2. De Partijen werken samen ter bevordering van de audiovisuele industrie in Europa. De Bulgaarse audiovisuele sector kan inzonderheid deelnemen aan de door de Gemeenschap in het kader van het MEDIA-programma opgezette activiteiten overeenkomstig procedures die door de beheersinstanties voor de diverse activiteiten worden vastgelegd, en overeenkomstig de bepalingen van het besluit van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 december 1990 tot vaststelling van dat programma. De Gemeenschap moedigt de Bulgaarse audiovisuele sector aan tot deelneming aan de geschikte EUREKA-programma's.

De Partijen coördineren en, waar nodig, harmoniseren hun beleid met betrekking tot de regelingen inzake grensoverschrijdende uitzendingen van radio- en televisieprogramma's, de technische normen op audiovisueel gebied en de bevordering van de Europese audiovisuele technologie.

De samenwerking kan onder andere de uitwisseling van programma's, studiebeurzen en faciliteiten voor de opleiding van journalisten en voor andere mediaberoepen omvatten.

Artikel 93

Bescherming van de consument

1. De Partijen werken samen om te komen tot volledige verenigbaarheid van de regelingen inzake consumentenbescherming in Bulgarije en in de Gemeenschap.

2. Deze samenwerking omvat, binnen het kader van de bestaande mogelijkheden:

- de uitwisseling van informatie en deskundigen,
- toegang tot de communautaire databanken,
- opleidingsacties en technische bijstand.

Artikel 94

Douane

1. Doel van de samenwerking is ervoor te zorgen dat alle op goedkeuring wachtende bepalingen betreffende het handelsverkeer worden nageleefd en dat het Bulgaarse douanesysteem aan dat van de Gemeenschap wordt aangepast, waardoor de in het kader van deze Overeenkomst geplande stappen in de richting van een liberalisering worden vergemakkelijkt.

2. De samenwerking omvat in het bijzonder:

- de uitwisseling van informatie;
- de ontwikkeling van passende infrastructuur aan de grensovergangen tussen de partijen;
- de invoering van het enig administratief document en van de gecombineerde nomenclatuur in Bulgarije;
- de onderlinge aansluiting van de transitoregelingen van de Gemeenschap en van Bulgarije;
- de vereenvoudiging van de controles en formaliteiten voor het goederenvervoer;
- de organisatie van seminars en stages;
- bijstand bij de invoering van moderne douane-informatiesystemen.

Waar nodig wordt technische bijstand verleend.

3. Onverminderd de verdere bepalingen inzake samenwerking van deze Overeenkomst en in het bijzonder artikel 97 vindt de wederzijdse bijstand tussen de administratieve autoriteiten op douanegebied van de Partijen plaats overeenkomstig de bepalingen van Protocol nr. 6.

Artikel 95

Statistische samenwerking

1. De samenwerking op dit gebied beoogt het ontwikkelen van een efficiënt statistiekstelsel om snel en tijdig de nodige betrouwbare statis-

tieken op te stellen om het economisch hervormingsproces te ondersteunen en volgen en om bij te dragen tot de ontwikkeling van de particuliere sector in Bulgarije.

2. De samenwerking tussen de Partijen is in het bijzonder gericht op:
  - de uitbreiding van Bulgarije's statistisch apparaat;
  - de harmonisatie met internationale (en vooral communautaire) methoden, normen en classificaties;
  - het beschikbaar maken van de gegevens die nodig zijn om de economische hervormingen in stand te houden en te controleren;
  - het ter beschikking stellen van de nodige macro- en micro-economische gegevens aan particuliere ondernemingen;
  - het waarborgen van de betrouwbaarheid van gegevens;
  - de uitwisseling van statistische informatie.
3. Waar nodig wordt door de Gemeenschap technische bijstand verleend.

Artikel 96

Economie

1. De Gemeenschap en Bulgarije vergemakkelijken het proces van economische hervormingen en integratie door samenwerking die gericht is op het verkrijgen van een beter inzicht in de basisbeginselen van hun respectieve economieën en op het uitstippelen en ten uitvoer leggen van een economisch beleid in het kader van een vrije-markteconomie.

2. De Gemeenschap en Bulgarije zullen met het oog daarop:
  - informatie uitwisselen over macro-economische prestaties en vooruitzichten en over ontwikkelingsstrategieën;
  - gezamenlijk economische kwesties van wederzijds belang analyseren, met inbegrip van het uitstippelen van een economisch beleid en de instrumenten voor de tenuitvoerlegging daarvan;
  - met name in het kader van het actieprogramma voor samenwerking op economisch gebied (Action for Cooperation in Economics - ACE) een brede samenwerking tussen economen en managers in de Gemeenschap en Bulgarije aanmoedigen, ten einde de overdracht van know-how voor het uitwerken van een economisch beleid te versnellen en te zorgen voor de ruime verspreiding van onderzoekresultaten die voor het beleid van belang kunnen zijn.

Artikel 97

Drugs

1. De samenwerking is in het bijzonder gericht op het verbeteren van de doeltreffendheid van het beleid en de maatregelen om de voorziening met en de illegale handel in verdovende middelen en psychotrope stoffen tegen te gaan, en op het terugdringen van het misbruik van die producten.

2. De Partijen komen overeen welke samenwerkingsmethoden er nodig zijn om deze doelstellingen te bereiken, met inbegrip van de wijze van tenuitvoerlegging van gemeenschappelijke acties. Hun optreden wordt gebaseerd op overleg en nauwe coördinatie met betrekking tot de doelstellingen en beleidsmaatregelen op de in lid 1 genoemde terreinen.

3. De samenwerking tussen de Partijen omvat technische en administratieve bijstand, met name op het gebied van:

- de uitwerking en tenuitvoerlegging van nationale wetgeving;
- de oprichting of uitbreiding van instellingen en informatiecentra en van centra voor sociale dienstverlening en gezondheidszorg;
- het opvoeren van de doeltreffendheid van de instellingen betrokken bij de bestrijding van de illegale drugshandel;
- de opleiding van personeel en research;
- de preventie van het onrechtmatig gebruik van precursoren en andere belangrijke scheikundige stoffen die worden gebruikt voor de illegale vervaardiging van verdovende middelen of psychotrope stoffen door het vaststellen van passende normen overeenkomend met die van de Gemeenschap en van de belangrijke internationale organen, inzonderheid de Chemical Action Task Force (CATF).

De Partijen kunnen overeenkomen de samenwerking tot andere terreinen uit te breiden.

TITEL VII

CULTURELE SAMENWERKING

Artikel 98

De Partijen verbinden zich, met inachtneming van de Plechtige Verklaring betreffende de Europese Unie, tot het bevorderen, aanmoedigen en vergemakkelijken van de culturele samenwerking. Waar nodig kunnen de communautaire programma's voor culturele samenwerking of de programma's van een of meer Lid-Staten tot Bulgarije worden uitgebreid en bijkomende maatregelen van wederzijds belang worden ontwikkeld.

Deze samenwerking kan met name betrekking hebben op:

- de niet-commerciële uitwisseling van kunstwerken en kunstenaars;
- de produktie van films en de filmindustrie met inachtneming van de samenwerking in de audiovisuele sector zoals bedoeld in artikel 92;
- de vertaling van literaire werken;
- het conserveren en restaureren van monumenten en plaatsen (architecturaal en cultureel erfgoed);
- de opleiding van personen die zich met culturele aangelegenheden bezighouden;
- de organisatie van culturele manifestaties met een Europees karakter.

TITEL VIII

FINANCIËLE SAMENWERKING

Artikel 99

Met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van deze Overeenkomst, in overeenstemming met de artikelen 100, 101, 103 en 104, en onverminderd artikel 102, ontvangt Bulgarije tijdelijk financiële bijstand van de Gemeenschap in de vorm van schenkingen en leningen, met inbegrip van leningen van de Europese Investeringsbank in overeenstemming met de bepalingen van artikel 18 van het Statuut van de Bank, ten einde de economische hervorming van Bulgarije te versnellen en het land te helpen de economische en sociale gevolgen van de structurele aanpassingen op te vangen.

Artikel 100

Deze financiële bijstand wordt verstrekt:

– hetzij in het kader van de PHARE-maatregelen waarin Verordening (EEG) nr. 3906/89 van de Raad zoals gewijzigd voorziet, op meerjarige grondslag, hetzij in het kader van een nieuw meerjarig financieringsplan dat door de Gemeenschap wordt opgezet na overleg met Bulgarije en met inachtneming van de overwegingen van de artikelen 101 en 102 van deze Overeenkomst;

– in de vorm van de bestaande leningen van de Europese Investeringsbank tot het verstrijken van de beschikbaarheidstermijn; de Gemeenschap stelt na overleg met Bulgarije het maximumbedrag en de looptijd van leningen van de Europese Investeringsbank aan Bulgarije vast voor de daaropvolgende jaren.

Artikel 101

De doelstellingen en terreinen van de financiële bijstand van de Gemeenschap worden door de Partijen in overleg in een indicatief programma vastgelegd. De Partijen stellen de Associatieraad daarvan in kennis.

Artikel 102

1. Indien zich bijzondere behoeften voordoen, onderzoekt de Gemeenschap, met inachtneming van de richtsnoeren voor maatregelen van de G-24 en de beschikbaarheid van alle financiële middelen, op verzoek van Bulgarije en in coördinatie met de internationale financiële instellingen, in het kader van de G-24 de mogelijkheid om tijdelijk financiële bijstand te verlenen

- ter ondersteuning van maatregelen voor het tot stand brengen en handhaven van de convertibiliteit van de Bulgaarse munteenheid;
- ter ondersteuning van de middellange-termijnmaatregelen voor stabilisering en structurele aanpassing, onder meer via steun voor de betalingsbalans.

2. Deze financiële bijstand wordt verleend op voorwaarde dat Bulgarije door het IMF in het kader van de G-24 ondersteunde programma's indient voor convertibiliteit en/of voor de herstructurering van zijn economie, naargelang van de behoeften, dat de Gemeenschap met die programma's instemt, dat Bulgarije zich aan die programma's blijft houden en, als uiteindelijk doel, dat een snelle overgang naar financiering uit particuliere bronnen tot stand komt.

3. De Associatieraad wordt ingelicht over de voorwaarden waaronder de bijstand wordt verleend en over de wijze waarop Bulgarije zijn verplichtingen met betrekking tot de bijstand nakomt.

Artikel 103

De financiële bijstand van de Gemeenschap wordt beoordeeld in het licht van de behoeften en van het ontwikkelingspeil van Bulgarije, met inachtneming van de vastgestelde prioriteiten, de absorptiecapaciteit van de Bulgaarse economie, het vermogen van het land om leningen af te lossen, en de vooruitgang op de weg naar een markteconomie en naar herstructurering in Bulgarije.

Artikel 104

Om optimaal profijt te kunnen trekken uit de beschikbare middelen zorgen de Partijen ervoor dat de bijdragen van de Gemeenschap worden toegekend in nauwe coördinatie met die uit andere financieringsbronnen zoals de Lid-Staten, andere landen, onder meer die van de G-24, en internationale financiële instellingen zoals het Internationaal Monetair Fonds, de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling en de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling.

TITEL IX

INSTITUTIONELE, ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 105

Hierbij wordt een Associatieraad opgericht, die toezicht houdt op de tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst. Deze Associatieraad komt eens per jaar of telkens wanneer de omstandigheden zulks vereisen op Ministersniveau bijeen. Hij behandelt alle belangrijke vraagstukken die zich in het kader van de Overeenkomst voordoen, en alle andere, bilaterale of internationale vraagstukken van gemeenschappelijk belang.

Artikel 106

1. De Associatieraad bestaat uit leden van de Raad van de Europese Gemeenschappen en leden van de Commissie van de Europese Gemeenschappen enerzijds, en uit door de Regering van Bulgarije benoemde leden, anderzijds.

2. De leden van de Associatieraad mogen regelingen treffen om zich te doen vertegenwoordigen, overeenkomstig de daartoe in het reglement van orde van deze Associatieraad vast te stellen voorwaarden.

3. De Associatieraad stelt zijn eigen reglement van orde vast.

4. De Associatieraad wordt beurtelings voorgezeten door een lid van de Raad van de Europese Gemeenschappen en door een lid van de Regering van Bulgarije, zulks overeenkomstig de in het reglement van orde van deze Associatieraad neer te leggen bepalingen.

5. Waar nodig neemt de Europese Investeringsbank als waarnemster aan de werkzaamheden van de Associatieraad deel.

Artikel 107

De Associatieraad heeft, voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst, in de in de Overeenkomst genoemde gevallen beslissingsbevoegdheid. Zijn besluiten zijn bindend voor de Partijen, die de nodige maatregelen treffen voor de uitvoering ervan. De Associatieraad kan ook alle nuttige aanbevelingen doen.

De besluiten en aanbevelingen van de Associatieraad worden vastgesteld in onderlinge overeenstemming tussen de Partijen.

Artikel 108

1. Elk van beide Partijen mag ieder geschil dat verband houdt met de toepassing of de interpretatie van deze Overeenkomst aan de Associatieraad voorleggen.

2. De Associatieraad kan het geschil bij besluit beslechten.

3. Elk van beide Partijen is verplicht de voor de uitvoering van het in lid 2 bedoelde besluit vereiste maatregelen te treffen.

4. Indien het geschil niet overeenkomstig lid 2 kan worden beslecht, kan elk van beide Partijen de andere ervan in kennis stellen dat zij een scheidsrechter heeft aangewezen, waarop de andere Partij binnen twee maanden een tweede scheidsrechter moet aanwijzen. Voor de toepassing van deze procedure worden de Gemeenschap en de Lid-Staten geacht één der beide Partijen bij het geschil te zijn.

De Associatieraad wijst een derde scheidsrechter aan.

De scheidsrechters beslissen bij meerderheid van stemmen.

Elke Partij bij het geschil moet het nodige doen om de beslissing van de scheidsrechters ten uitvoer te leggen.

Artikel 109

1. De Associatieraad wordt bij de vervulling van zijn taken bijgestaan door een Associatiecomité, bestaande uit vertegenwoordigers van de leden van de Raad van de Europese Gemeenschappen en van leden van de Commissie van de Europese Gemeenschappen enerzijds, en uit vertegenwoordigers van de Regering van Bulgarije anderzijds. In beginsel zullen dit hogere ambtenaren zijn.

De Associatieraad bepaalt in zijn reglement van orde de taken van het Associatiecomité, waaronder met name de voorbereiding van de vergaderingen van de Associatieraad, evenals de werkwijze van dit Comité.

2. De Associatieraad mag ongeacht welke van zijn bevoegdheden aan het Associatiecomité delegeren. In dat geval neemt het Associatiecomité zijn besluiten overeenkomstig het bepaalde in artikel 107.

Artikel 110

De Associatieraad kan tot de oprichting besluiten van ieder ander speciaal comité of lichaam dat hem bij de uitvoering van zijn taken kan bijstaan.

In zijn reglement van orde legt de Associatieraad de samenstelling van deze comités of lichamen vast en bepaalt hij hun taken en werkwijze.

Artikel 111

Er wordt een Parlementair Associatiecomité opgericht. Dit zal als forum dienen waar leden van het Bulgaarse Parlement en het Europees Parlement elkander kunnen ontmoeten en met elkander van gedachten kunnen wisselen. Het Comité komt met door hemzelf te bepalen tussenpozen bijeen.

Artikel 112

1. Het Parlementair Associatiecomité bestaat uit leden van het Europees Parlement enerzijds, en uit leden van het Bulgaarse Parlement anderzijds.

2. Het Parlementair Associatiecomité stelt zijn reglement van orde vast.

3. Het Parlementair Associatiecomité wordt bij toerbeurt door het Europees Parlement en door het Bulgaarse Parlement voorgezeten, volgens de in zijn reglement van orde op te nemen bepalingen.

Artikel 113

Het Parlementair Associatiecomité kan bij de Associatieraad om ter zake doende inlichtingen over de tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst verzoeken. De Associatieraad verstrekt het Associatiecomité de verlangde informatie.

Het Parlementair Associatiecomité wordt ingelicht over de besluiten van de Associatieraad.

Het Parlementair Associatiecomité kan aanbevelingen doen aan de Associatieraad.

Artikel 114

Binnen het toepassingsgebied van deze Overeenkomst, verbindt elk van beide Partijen zich ertoe erop toe te zien dat natuurlijke personen en rechtspersonen van de andere Partij, zonder discriminatie ten opzichte van de eigen onderdanen, toegang hebben tot de ter zake bevoegde rechterlijke en administratieve instanties van de Partijen, ter bescherming van hun persoonlijkheidsrechten en hun eigendomsrechten, daaronder begrepen hun intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten.

Artikel 115

Niets in de Overeenkomst zal een Overeenkomstsluitende Partij beletten maatregelen te nemen:

a. die zij nodig acht om de onthulling van informatie die tegen haar vitale veiligheidsbelangen indruist, te beletten;

b. die verband houden met de produktie van of de handel in wapens, munitie of oorlogsmateriaal of met onderzoek, ontwikkeling of produktie die absoluut vereist zijn voor defensiedoeleinden, mits deze maatregelen geen afbreuk doen aan de concurrentievoorwaarden voor produktie die niet voor specifiek militaire doeleinden bestemd zijn;

c. die zij van vitaal belang voor haar eigen veiligheid acht, in geval van ernstige binnenlandse troebelen die de openbare orde bedreigen, in tijden van oorlog of ernstige internationale spanningen die een oorlogsdreiging inhouden, of om verplichtingen na te komen die zij voor de bewaring van de vrede en de internationale veiligheid heeft aangegaan.

Artikel 116

1. Op de door deze Overeenkomst bestreken terreinen en onverminderd eventueel daarin neergelegde bijzondere bepalingen, geldt het volgende:

– de regelingen die Bulgarije ten opzichte van de Gemeenschap toepast zullen geen aanleiding geven tot discriminatie tussen de Lid-Staten, hun onderdanen dan wel hun vennootschappen;

– de regelingen die de Gemeenschap ten opzichte van Bulgarije toepast zullen geen aanleiding geven tot discriminatie tussen Bulgaarse onderdanen of vennootschappen.

2. Het bepaalde in lid 1 doet geen afbreuk aan het recht van de Partijen om de ter zake doende bepalingen van hun belastingwetgeving toe te passen op belastingplichtigen die niet in dezelfde situatie verkeren ten aanzien van hun woonplaats.

Artikel 117

Producten van oorsprong uit Bulgarije krijgen bij de invoer in de Gemeenschap geen gunstiger behandeling dan die welke de Lid-Staten onderling toepassen. De behandeling waarop Bulgarije krachtens titel IV en hoofdstuk I van titel V aanspraak heeft, zal niet gunstiger zijn dan die welke de Lid-Staten onderling toepassen.

Artikel 118

1. De Partijen treffen alle algemene en bijzondere maatregelen die vereist zijn om aan hun verplichtingen krachtens deze Overeenkomst te voldoen. Zij zien erop toe dat de in de Overeenkomst aangegeven doelstellingen worden bereikt.

2. Indien een van de Partijen van mening is dat de andere Partij een verplichting van de Overeenkomst niet is nagekomen, kan zij passende maatregelen treffen. Alvorens dit te doen, behalve in bijzonder dringende gevallen, verstrekt zij de Associatieraad alle ter zake doende informatie die nodig is voor een grondig onderzoek van de situatie, om een voor beide Partijen aanvaardbare oplossing te vinden.

Bij voorrang moeten die maatregelen worden gekozen die de goede werking van de Overeenkomst het minst verstoren. Deze maatregelen worden onmiddellijk ter kennis van de Associatieraad gebracht; op verzoek van de andere Partij wordt daaromtrent in de Associatieraad overleg gepleegd.

Artikel 119

Totdat er onder deze Overeenkomst gelijkwaardige rechten zijn verwezenlijkt voor personen en ondernemers, zal de Overeenkomst geen afbreuk doen aan rechten die hun worden verzekerd door bestaande overeenkomsten tussen een of meer Lid-Staten enerzijds, en Bulgarije, anderzijds, behalve in de sectoren van communautaire bevoegdheid en onverminderd de voor de Lid-Staten uit deze Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen in sectoren waarvoor zij bevoegd zijn.

Artikel 120

De Protocollen nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8 en de bijlagen I tot en met XVI vormen een integreerend bestanddeel van deze Overeenkomst.

Artikel 121

Deze Overeenkomst wordt voor onbepaalde tijd gesloten.

Elk van beide Partijen kan deze Overeenkomst door kennisgeving aan de andere Partij opzeggen. Deze Overeenkomst houdt op van toepassing te zijn zes maanden na de datum van die kennisgeving.

Artikel 122

Deze Overeenkomst is van toepassing op, enerzijds, de gebieden waar de Verdragen tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal van toepassing zijn en onder de in die Verdragen neergelegde voorwaarden, en, anderzijds, op het grondgebied van de Republiek Bulgarije.

Artikel 123

Deze Overeenkomst is opgesteld in tweevoud in de Deense, de Nederlandse, de Engelse, de Franse, de Duitse, de Italiaanse, de Spaanse, de Griekse, de Portugese en de Bulgaarse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Artikel 124

Deze Overeenkomst wordt door de Partijen volgens hun eigen procedures goedgekeurd.

Deze Overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand na de datum waarop de Partijen elkander kennisgeving doen van het feit dat de in de eerste alinea bedoelde procedures zijn voltooid.

Bij haar inwerkingtreding vervangt deze Overeenkomst de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en Bulgarije inzake handel en commerciële en economische samenwerking, die op 8 mei 1990 te Brussel werd getekend.

Artikel 125

1. In geval, in afwachting dat de procedures voor de inwerkingtreding van deze Overeenkomst zijn voltooid, de bepalingen van sommige onderdelen van deze Overeenkomst, en in het bijzonder die met betrekking tot het goederenverkeer, in 1993 van kracht worden op grond van een Interimovereenkomst tussen de Gemeenschap en Bulgarije, komen de Overeenkomstsluitende Partijen overeen dat, in titel III en in de artikelen 64 en 67 van deze Overeenkomst en in de Protocollen nrs. 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7 daarbij, de uitdrukking „datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst” de volgende betekenis krijgt:

- de datum van inwerkingtreding van de Interimovereenkomst, wat de verplichtingen betreft die op dat tijdstip van kracht worden; en
- 1 januari 1993 wat de verplichtingen betreft die, onder verwijzing naar de datum van inwerkingtreding na laatstgenoemde datum van kracht worden.

2. In geval van inwerkingtreding na 1 januari is het bepaalde in Protocol nr. 7 van toepassing.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder deze Overeenkomst hebben gesteld.

GEDAAN te Brussel, de achtste maart negentienhonderd drieën-negentig.

De Overeenkomst is op 8 maart 1993 ondertekend voor de volgende Staten:

België
 de Bondsrepubliek Duitsland
 Bulgarije
 Denemarken
 Frankrijk
 Griekenland
 Ierland
 Italië
 het Koninkrijk der Nederlanden
 Luxemburg
 Portugal
 Spanje
 het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland

en voor de Raad en de Commissie van de Europese Gemeenschappen.

LIJST VAN BIJLAGEN

I	Art. 9 & 19	OMSCHRIJVING VAN INDUSTRIE- EN LANDBOUW- PRODUKTEN
IIa	Art. 10, lid 2	TARIEFCONCESSIES VAN DE GEMEENSCHAP
IIb	Art. 10, lid 2	TARIEFCONCESSIES VAN DE GEMEENSCHAP
III	Art. 10, lid 3	TARIEFCONCESSIES VAN DE GEMEENSCHAP
IV	Art. 11, lid 1	TARIEFCONCESSIES VAN BULGARIJE

V	Art. 11, lid 2	TARIEFCONCESSIES VAN BULGARIJE
VI	Art. 11, lid 3	TARIEFCONCESSIES VAN BULGARIJE
VII	Art. 11, lid 4	KWANTITATIEVE BEPERKINGEN BIJ INVOER IN BULGARIJE
VIII	Art. 13	HEFFINGEN VAN GELIJKE WERKING ALS DOUANE-RECHTEN BIJ INVOER IN BULGARIJE
IX	Art. 14, lid 3	KWANTITATIEVE BEPERKINGEN BIJ UITVOER UIT BULGARIJE
X	Art. 18	VERWERKTE LANDBOUW-PRODUKTEN (Hoofdstukken 25 tot 97 van de GN)
XIa, b	Art. 21, lid 2	CONCESSIES VAN DE GEMEENSCHAP VOOR LANDBOUWPRODUKTEN
XIIa, b	Art. 21, lid 3	CONCESSIES VAN BULGARIJE VOOR LANDBOUW-PRODUKTEN (kwantitatieve beperkingen)
XIIIa, b	Art. 21, lid 4	AANVULLENDE CONCESSIES VAN DE GEMEENSCHAP VOOR LANDBOUW-PRODUKTEN BIJLAGE BIJ DE BIJLAGEN XIb EN XIIIb
XIVa, b	Art. 21, lid 4	AANVULLENDE CONCESSIES VAN BULGARIJE VOOR LANDBOUWPRODUKTEN
XVa	Art. 45	WETTELIJKE BESLUITEN BETREFFENDE ONROEREND GOED

XVb	Art. 45, 46, 48, 50, 51	VESTIGING: FINANCIËLE DIENSTEN
XVc	Art. 45, 51	VESTIGING: SECTOREN DIE ENIGE TIJD WORDEN UITGE- SLOTEN VAN NATIONALE BEHANDELING
XVd	Art. 45	VESTIGING: UITGESLOTEN SECTOREN
XVI	Art. 67	INTELLECTUELE EIGENDOM

De Bijlagen bij de Overeenkomst zullen worden bekendgemaakt in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Protocol nr. 1 betreffende textielprodukten en kledingartikelen

Artikel 1

Dit Protocol heeft betrekking op textielprodukten en kledingartikelen (hierna „textielprodukten” genoemd). Hieronder zijn te verstaan:

– voor de toepassing van de kwantitatieve regelingen, de textielprodukten bedoeld in bijlage I bij de bilaterale overeenkomst tussen de Gemeenschap en Bulgarije betreffende de handel in textielprodukten die op 11 juli 1986 werd geparafeerd en sedert 1 januari 1987 voorlopig van toepassing is, zoals gewijzigd bij de op 21 november 1991 te Brussel geparafeerde briefwisseling en de op 18 december 1992 te Brussel geparafeerde briefwisseling;

– voor de toepassing van de tarifaire regelingen, de textielprodukten bedoeld in afdeling XI (hoofdstukken 50 tot en met 63) van de gecombineerde nomenclatuur van de Gemeenschap en, respectievelijk, van het Bulgaarse douanetarief.

Artikel 2

1. De invoerrechten die in de Gemeenschap van toepassing zijn op de textielprodukten van afdeling XI (hoofdstukken 50 tot en met 63) van de gecombineerde nomenclatuur, van oorsprong uit Bulgarije in de zin van Protocol nr. 4 van de Overeenkomst, worden in dier voege verlaagd dat zij aan het einde van een periode van zes jaar te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst geheel zijn afgeschaft, volgens het onderstaande tijdschema:

- bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk invoerrecht verlaagd tot vijf zevende van het basisrecht;
- aan het begin van het derde jaar tot vier zevende van het basisrecht;
- aan het begin van het vierde jaar tot drie zevende van het basisrecht;
- aan het begin van het vijfde jaar tot twee zevende van het basisrecht;
- aan het begin van het zesde jaar tot een zevende van het basisrecht;
- aan het begin van het zevende jaar worden de resterende rechten geheel afgeschaft.

2. De douanerechten bij invoer die in Bulgarije van toepassing zijn op de textielprodukten van afdeling XI (hoofdstukken 50 tot en met 63) van het Bulgaarse douanetarief, van oorsprong uit de Gemeenschap in de zin van Protocol nr. 4 van de Overeenkomst, worden geleidelijk afgeschaft in overeenstemming met artikel 11 van de Overeenkomst.

3. De douanerechten die van toepassing zijn op veredelingsprodukten van oorsprong uit Bulgarije in de zin van Protocol nr. 4 van de Overeenkomst die in de Gemeenschap worden ingevoerd na veredeling, bewerking of verwerking in Bulgarije overeenkomstig Verordening (EEG) nr. 636/82 van de Raad worden op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst afgeschaft.

4. De bepalingen van de artikelen 12 en 13 van de Overeenkomst zijn van toepassing op de handel in textielprodukten tussen de partijen.

Artikel 3

1. Met ingang van de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst en tot de inwerkingtreding van het in lid 2 van dit artikel bedoelde protocol vallen de kwantitatieve regelingen en aanverwante kwesties in verband met de uitvoer van textielprodukten van oorsprong uit Bulgarije naar de Gemeenschap onder het bepaalde in de tussen de Gemeenschap en Bulgarije gesloten bilaterale Overeenkomst betreffende de handel in textielprodukten die op 11 juli 1986 werd geparafeerd en sedert 1 januari 1987 voorlopig van toepassing is, zoals gewijzigd bij de briefwisseling die op 21 november 1991 te Brussel werd geparafeerd en de te Brussel op 18 december 1992 geparafeerde briefwisseling. De partijen komen overeen de vorengenoemde bilaterale overeenkomst betreffende de handel in textielprodukten voor zover noodzakelijk te wijzigen en rekening te houden met het beleid inzake textielprodukten dat na 1 januari 1993 door de Gemeenschap zal worden gevoerd.

De partijen komen overeen dat, wat de uitvoer van textielprodukten van oorsprong uit Bulgarije naar de Gemeenschap betreft, artikel 26, lid 2, en artikel 31 van de Overeenkomst geen toepassing vinden gedurende de periode waarin de vorengenoemde bilaterale overeenkomst betreffende de handel in textielprodukten van toepassing is.

2. Bulgarije en de Gemeenschap verbinden zich ertoe ten spoedigste onderhandelingen over een nieuw protocol betreffende kwantitatieve regelingen en andere aanverwante kwesties in verband met hun onderlinge handelsverkeer in textielprodukten te openen, rekening houdend met de toekomstige regeling betreffende de internationale handel in textielprodukten waarover momenteel in het kader van de multilaterale handelsbesprekingen te Genève wordt onderhandeld. De wijze waarop en de periode waarover de non-tarifaire handelsbelemmeringen worden afgeschaft, zullen in het nieuwe protocol worden vastgesteld. Deze periode bedraagt de helft van de integratieperiode die wordt vastgesteld tijdens de onderhandelingen van de Uruguay-Ronde die op 1 januari 1994 worden geopend. Zij bedraagt ten minste vijf jaar te rekenen vanaf 1 januari 1993 of vanaf de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst indien deze later valt. Het nieuwe protocol wordt van toepassing na het verstrijken van de in lid 1 bedoelde overeenkomst inzake textielprodukten.

3. Met inachtneming van de ontwikkeling van het handelsverkeer in textielprodukten tussen de partijen, de mate waarin textielprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap toegang hebben tot de Bulgaarse markt en de resultaten van de multilaterale handelsbesprekingen in de Uruguay-Ronde, zullen in het nieuwe protocol bepalingen worden opgenomen die voorzien in een substantiële verbetering van de regeling die bij invoer in de Gemeenschap van toepassing is, met name wat de in te voeren hoeveelheden, het groeitempo, de flexibiliteit van de kwantitatieve beperkingen en de opheffing van bepaalde kwantitatieve beperkingen betreft, zulks na onderzoek van ieder afzonderlijk geval. Onverminderd het bepaalde in artikel 26, lid 2, en artikel 31 van de Overeenkomst zal in het nieuwe protocol bovendien een specifieke vrijwaringsmaatregel voor textielprodukten worden opgenomen. Een dergelijk mechanisme mag in het algemeen niet meer beperkingen inhouden dan het vrijwaringsmechanisme waarin de in lid 1 bedoelde textielovereenkomst voorziet.

4. De kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking ten aanzien van de invoer van textielprodukten uit de Gemeenschap in Bulgarije worden opgeheven over dezelfde periode als die waarin is voorzien voor de afschaffing van de kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking waaraan de invoer van Bulgaarse textielprodukten in de Gemeenschap onderworpen is.

Artikel 4

Vanaf de inwerkingtreding van de Overeenkomst worden geen nieuwe kwantitatieve beperkingen of maatregelen van gelijke werking ingesteld, met uitzondering van die waarin de Overeenkomst en de daarbij gevoegde protocollen voorzien. In geen geval worden na de in artikel 7 van

de Overeenkomst bedoelde overgangperiode non-tarifaire handelsbelemmeringen toegepast ten aanzien van de handel in textielprodukten tussen de Gemeenschap en Bulgarije.

Protocol nr. 2 betreffende EGKS-produkten

Artikel 1

Dit Protocol is van toepassing op de produkten die in bijlage I bij dit Protocol zijn opgenomen.

HOOFDSTUK I

EGKS-IJZER- EN STAALPRODUKTEN

Artikel 2

De invoerrechten die in de Gemeenschap op EGKS-ijzer- en staalprodukten van oorsprong uit Bulgarije van toepassing zijn, worden geleidelijk afgeschaft volgens het onderstaande tijdschema :

1. op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk recht verlaagd tot 80% van het basisrecht;

2. aan het begin van het tweede, het derde, het vierde en het vijfde jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt een verdere verlaging tot respectievelijk 60%, 40%, 20% en 0% van het basisrecht toegepast.

Artikel 3

1. De douanerechten die in Bulgarije van toepassing zijn bij de invoer van de in bijlage II bij dit Protocol genoemde EGKS-ijzer-en staalprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap worden op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst afgeschaft.

2. De douanerechten die in Bulgarije van toepassing zijn bij de invoer van de in bijlage III bij dit Protocol genoemde EGKS-ijzer-en staalprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap worden geleidelijk verlaagd volgens het onderstaande tijdschema:

– één jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk recht verlaagd tot 80% van het basisrecht;

– drie jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk recht verlaagd tot 40% van het basisrecht;

– vijf jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst worden de resterende rechten afgeschaft.

3. De douanerechten die in Bulgarije van toepassing zijn bij de invoer van de in bijlage IV bij dit Protocol genoemde ijzer-en staalprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap worden geleidelijk verlaagd volgens het onderstaande tijdschema:

- drie jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk recht verlaagd tot 80% van het basisrecht;
- vijf jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk recht verlaagd tot 60% van het basisrecht;
- zes jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk recht verlaagd tot 45% van het basisrecht;
- zeven jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk recht verlaagd tot 30% van het basisrecht;
- acht jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk recht verlaagd tot 15% van het basisrecht;
- negen jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst worden de resterende rechten afgeschaft.

Artikel 4

1. De kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking die van toepassing zijn bij de invoer in de Gemeenschap van EGKS-ijzer- en staalprodukten van oorsprong uit Bulgarije worden op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst opgeheven.

2. De kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking die van toepassing zijn bij de invoer in Bulgarije van EKGS-ijzer- en staalprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap worden op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst opgeheven.

Artikel 5

Indien, gedurende een periode die gelijk is aan die welke geldt voor de afwijking ten aanzien van overheidssteun als bedoeld in artikel 9, lid 4, en wegens de bijzondere gevoeligheid van de markt voor ijzer- en staalprodukten, de invoer van specifieke ijzer- en staalprodukten van oorsprong uit één der partijen bij de Overeenkomst ernstige schade berokkent of dreigt te berokkenen aan de binnenlandse producenten van soortgelijke produkten dan wel de markt voor ijzer- en staalprodukten van de andere partij ernstig verstoort of dreigt te verstoren, treden de partijen onverwijld in overleg ten einde een passende oplossing te vinden voor dit probleem. In afwachting van een dergelijke oplossing en onverminderd de andere bepalingen van de Overeenkomst, in het bijzonder die van de artikelen 31 en 34, kan de invoerende partij, wanneer uitzonderlijke omstandigheden onmiddellijk optreden vereisen, de kwantitatieve of andere maatregelen nemen die strikt noodzakelijk zijn om het probleem te verhelpen, met inachtneming van zijn internationale en multilaterale verplichtingen.

HOOFDSTUK II

EGKS-KOLENPRODUKTEN

Artikel 6

De invoerrechten die in de Gemeenschap van toepassing zijn op EGKS-kolenprodukten van oorsprong uit Bulgarije worden geleidelijk afgeschaft volgens het onderstaande tijdschema:

1. op 1 januari 1994 wordt elk recht verlaagd tot 50% van het basisrecht;
2. op 31 december 1995 worden de resterende rechten afgeschaft.

Artikel 7

De douanerechten die in Bulgarije van toepassing zijn bij de invoer van EGKS-kolenprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap worden geleidelijk afgeschaft overeenkomstig artikel 11 van de Overeenkomst.

– Voor de in bijlage II bij dit Protocol genoemde produkten worden de douanerechten afgeschaft op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst.

– Voor de in bijlage IV bij dit Protocol genoemde produkten worden de douanerechten geleidelijk verlaagd overeenkomstig het bepaalde in artikel 11, lid 3, van de Overeenkomst.

Artikel 8

1. De kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking die in de Gemeenschap van toepassing zijn op EGKS-kolenprodukten van oorsprong uit Bulgarije worden uiterlijk 1 jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst opgeheven, met uitzondering van die welke betrekking hebben op de in bijlage V vermelde produkten en gebieden, die uiterlijk 4 jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst worden opgeheven.

2. De kwantitatieve beperkingen bij invoer en de maatregelen van gelijke werking die in Bulgarije van toepassing zijn op kolenprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap worden bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst opgeheven.

HOOFDSTUK III

GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

Artikel 9

1. Zijn onverenigbaar met de goede werking van de Overeenkomst, indien de handel tussen de Gemeenschap en Bulgarije daardoor ongunstig kan worden beïnvloed:

- i) alle samenwerkings- of concentratie-overeenkomsten tussen ondernemingen, alle besluiten van ondernemersverenigingen en alle onderling afgestemde feitelijke gedragingen tussen ondernemingen, die ertoe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging wordt verhinderd, beperkt of vervalst;
- ii) misbruik door één of meer ondernemingen van een machtspositie op het gehele grondgebied van de Gemeenschap of van Bulgarije of op een wezenlijk deel daarvan;
- iii) overheidssteun in welke vorm dan ook, behoudens de uitzonderingen die uit hoofde van het EGKS-Verdrag zijn toegestaan.

2. Praktijken die strijdig zijn met dit artikel worden beoordeeld aan de hand van de criteria welke voortvloeien uit de toepassing van de regels die zijn vervat in de artikelen 65 en 66 van het EGKS-Verdrag en in de artikelen 85 en 86 van het EEG-Verdrag, en van de regels inzake steunmaatregelen van de staten, met inbegrip van het afgeleide recht.

3. De Associatieraad stelt binnen drie jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst de voor de tenuitvoerlegging van de leden 1 en 2 noodzakelijke bepalingen vast.

4. De partijen bij de Overeenkomst erkennen dat Bulgarije, in afwijking van het bepaalde in lid 1, iii), van dit artikel, gedurende de eerste vijf jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst bij wijze van uitzonderingsmaatregel ten behoeve van EGKS-ijzer- en staalproducten overheidssteun voor herstructurering mag verlenen, mits :

– dit ertoe leidt dat de begunstigde ondernemingen aan het einde van de herstructureringsperiode onder normale marktvoorwaarden levensvatbaar zijn en

– het bedrag en de intensiteit van de steun strikt beperkt blijven tot hetgeen voor dit herstel van de levensvatbaarheid absoluut noodzakelijk is, en dit bedrag en deze intensiteit geleidelijk worden verminderd;

– het herstructureringsprogramma gepaard gaat met een algemene rationalisering en vermindering van de productiecapaciteit in Bulgarije.

5. Elke partij ziet erop toe dat op het gebied van de overheidssteun doorzichtigheid heerst, door de andere partij voortdurend en volledig in te lichten en haar met name het bedrag, de intensiteit en het doel van de steun alsmede een gedetailleerd herstructureringsplan mede te delen.

6. Indien de Gemeenschap of Bulgarije van oordeel is dat een bepaalde praktijk onverenigbaar is met het bepaalde in lid 1, zoals gewijzigd bij lid 4, en

– de in lid 3 bedoelde uitvoeringsbepalingen niet in een adequate regeling voorzien, of

– bij ontstentenis van dergelijke bepalingen, de betrokken praktijk de belangen van de andere partij schaadt of dreigt te schaden of aan haar binnenlandse industrie aanmerkelijke schade berokkent of dreigt te berokkenen,

kan de benadeelde partij passende maatregelen treffen, indien geen oplossing wordt gevonden binnen dertig dagen te rekenen vanaf de dag waarop het officiële verzoek werd ingediend.

Wanneer de bedoelde praktijken onverenigbaar zijn met het bepaalde in lid 1, iii), kunnen deze passende maatregelen enkel worden getroffen volgens de procedures en onder de voorwaarden die zijn neergelegd in de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel (GATT) en in andere relevante instrumenten waarover in het kader van het GATT is onderhandeld en die tussen de partijen van toepassing zijn.

Artikel 10

Het bepaalde in de artikelen 12, 13 en 14 van de Overeenkomst is van toepassing op de handel in EGKS-produkten tussen de partijen.

Artikel 11

De partijen komen overeen dat één van de door de Associatieraad in te stellen bijzondere organen een contactgroep zal zijn die tot taak heeft van gedachten te wisselen over de tenuitvoerlegging van dit Protocol.

De Bijlagen bij dit Protocol zullen worden bekendgemaakt in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Protocol nr. 3 betreffende het handelsverkeer tussen Bulgarije en de Gemeenschap van niet onder Bijlage II bij het EEG-Verdrag vallende verwerkte landbouwprodukten

Artikel 1

1. De Gemeenschap verleent voor verwerkte landbouwprodukten van oorsprong uit Bulgarije de in bijlage I bedoelde tariefconcessies. Voor de produkten van bijlage II wordt de verlaging van het variabele element evenwel toegepast binnen de grenzen van de door de Gemeenschap vastgestelde hoeveelheden.

2. In 1996 verleent Bulgarije voor de verwerkte landbouwprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap bedoeld in bijlage III de ingevolge dit Protocol vastgestelde tariefconcessies.

3. De Associatieraad kan :

- de lijst van de in dit Protocol bedoelde verwerkte landbouwprodukten uitbreiden
- de hoeveelheden verwerkte landbouwprodukten waarop de in dit Protocol vastgestelde tariefconcessies van toepassing zijn verhogen.

4. De Associatieraad kan de in lid 1 bedoelde concessies vervangen door een regeling van compenserende bedragen, zonder kwantitatieve beperking, vastgesteld op basis van de op de respectieve markten van de Gemeenschap en Bulgarije geconstateerde prijsverschillen voor landbouwprodukten die daadwerkelijk bij de vervaardiging van de onder dit Protocol vallende verwerkte landbouwprodukten zijn gebruikt. Hij maakt de lijst op van de goederen waarop deze bedragen van toepassing zijn, evenals de lijst van de basisprodukten, en stelt te dien einde de algemene uitvoeringsbepalingen vast.

Artikel 2

Voor de toepassing van de volgende artikelen wordt verstaan onder :

- „goederen”: de in dit Protocol bedoelde verwerkte landbouwprodukten,

- „landbouwelement van de heffing of van het recht”: het deel van de heffing of van het recht dat overeenkomt met de hoeveelheid landbouwprodukten die in de goederen is verwerkt en dat in mindering wordt gebracht op de heffing of het recht dat op deze produkten van toepassing is wanneer deze in ongewijzigde staat worden ingevoerd,

- „niet-landbouwelement van de heffing of van het recht”: het deel van de heffing of van het recht dat gelijk is aan het verschil tussen de totale heffing of het totale recht en het landbouwelement daarvan,

- „basisprodukten”: de landbouwprodukten die worden geacht voor de vervaardiging van de goederen in de zin van Verordening (EEG) nr.3033/80 te zijn gebruikt,

- „basisbedrag”: het bedrag dat ingevolge artikel 6 van Verordening (EEG) nr. 3033/80 voor een basisprodukt is berekend en dat ertoe dient het variabele element vast te stellen dat ingevolge dezelfde verordening op een specifiek produkt van toepassing is.

Artikel 3

1. Met ingang van de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst schaft de Gemeenschap geleidelijk het niet-landbouwelement van de heffing af, volgens het in bijlage I vastgestelde tijdschema. In daarvoor in aanmerking komende gevallen zal geen kwantitatieve beperking worden toegepast.

2. De Gemeenschap past ten aanzien van de invoer uit Bulgarije een landbouwelement bij invoer toe dat als volgt wordt vastgesteld:

a. Voor de goederen waarvoor bijlage I in een variabel element (MOB) voorziet, is dit hetzelfde als het element dat ten aanzien van alle derde landen van toepassing is.

b. Voor de goederen waarvoor bijlage I in een verlaagd variabel element (MOBR) voorziet, wordt dit berekend door de basishoeveelheden van de basisprodukten waarvoor een verlaging van de heffing wordt toegerekend, in 1993 met 20%, in 1994 met 40% en vanaf 1995 met 60% te

verminderen en door het basisbedrag voor de andere basisprodukten respectievelijk met 10%, 20% en 30% te verminderen.

Deze verlaging van het variabel element wordt slechts toegekend binnen de grenzen van de in bijlage II vastgestelde tariefcontingenten. Voor de hoeveelheden die deze tariefcontingenten overschrijden, wordt het ten aanzien van alle derde landen geldende variabel element wederingesteld.

3. Voor de goederen die in bijlage I zijn of zullen worden opgenomen, worden de variabele elementen overeenkomstig de in artikel 1, lid 3, bedoelde procedure vervangen door verlaagde variabele elementen in gevallen waarin dergelijke elementen van toepassing zijn en zij beantwoorden aan het bepaalde in lid 2, mits deze goederen aan de lijst van bijlage III worden toegevoegd.

Artikel 4

1. Bulgarije zal zijn invoerrechten op de in bijlage III opgenomen goederen geleidelijk verlagen overeenkomstig het door de Associatierraad vastgestelde tijdschema. Met deze verlagingen wordt een aanvang gemaakt in 1996 en zij dienen voltooid te zijn op 1 januari van het jaar 2000.

2. De rechten welke door Bulgarije vanaf de datum van inwerking-treding van de Overeenkomst tot en met 31 december 1996 op de in bijlage III bedoelde goederen worden toegepast, zijn die welke op 28 februari 1993 van kracht zijn. Wanneer echter ten gevolge van de hervormingen van het Bulgaarse landbouwbeleid het effect van het landbouwelement van de heffing toeneemt, deelt Bulgarije dit mede aan de Associatierraad die de verhoging van het desbetreffende recht ten belope van dit effect kan aanvaarden.

3. De met ingang van 1 januari 2000 geldende rechten mogen niet hoger zijn dan het equivalent van de rechten die van toepassing zijn op de landbouwprodukten die in deze goederen zijn verwerkt in de hoeveelheden welke voor de verwerking van deze goederen noodzakelijk zijn.

Artikel 5

De verlagingen van de in artikel 3 bedoelde variabele elementen zijn eerst van toepassing vanaf 1 mei 1993.

De Bijlagen bij dit Protocol zullen worden bekendgemaakt in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Protocol nr. 4 betreffende de definitie van het begrip „produkten van oorsprong” en methoden van administratieve samenwerking

TITEL I

DEFINITIE VAN HET BEGRIP „PRODUKTEN VAN OORSPRONG”

Artikel 1

Oorsprongscriteria

Onverminderd het bepaalde in artikel 2 van dit Protocol worden voor de toepassing van de Overeenkomst beschouwd als:

1. produkten van oorsprong uit de Gemeenschap:
  - a. geheel en al in de Gemeenschap verkregen produkten in de zin van artikel 3 van dit protocol;
  - b. in de Gemeenschap verkregen produkten bij de vervaardiging waarvan andere dan de onder a. bedoelde produkten zijn gebruikt, mits deze in de Gemeenschap een bewerking of verwerking hebben ondergaan die in de zin van artikel 4 toereikend is;
2. produkten van oorsprong uit Bulgarije:
  - a. geheel en al in Bulgarije verkregen produkten in de zin van artikel 3 van dit protocol;
  - b. in Bulgarije verkregen produkten bij de vervaardiging waarvan andere dan de onder a. bedoelde produkten zijn gebruikt, mits deze in Bulgarije een bewerking of verwerking hebben ondergaan die in de zin van artikel 4 van dit Protocol toereikend is.

Artikel 2

Bilaterale cumulatie

1. In afwijking van artikel 1, lid 1, onder b), worden materialen die van oorsprong zijn uit Bulgarije in de zin van dit protocol als materialen van oorsprong uit de Gemeenschap beschouwd en wordt niet vereist dat deze materialen daar een voldoende be- of verwerking hebben ondergaan, mits ze echter een be- of verwerking hebben ondergaan die verder gaat dan de in artikel 4, lid 3, van dit Protocol genoemde bewerkingen of verwerkingen.
2. In afwijking van artikel 1, lid 2, onder b. worden materialen die van oorsprong zijn uit de Gemeenschap in de zin van dit protocol als materialen van oorsprong uit Bulgarije beschouwd en wordt niet vereist dat deze materialen daar een voldoende be- of verwerking hebben ondergaan, mits ze echter een be- of verwerking hebben ondergaan die verder gaat dan de in artikel 4, lid 3, van dit Protocol genoemde bewerkingen of verwerkingen.

Artikel 3

Geheel en al verkregen produkten

1. Als geheel en al in de Gemeenschap of in Bulgarije verkregen, in de zin van artikel 1, lid 1, onder a., en lid 2, onder a., worden beschouwd:

- a. uit hun bodem of hun zeebodem gewonnen produkten;
- b. aldaar geogoste produkten van het plantenrijk;
- c. aldaar geboren en opgefokte levende dieren;
- d. produkten afkomstig van aldaar opgefokte levende dieren;
- e. voortbrengselen van de aldaar bedreven jacht en visserij;
- f. produkten van de zeevisserij en andere door hun schepen uit de zee gewonnen produkten;
- g. produkten uitsluitend uit de onder f. bedoelde produkten aan boord van hun fabrieksschepen vervaardigd;
- h. aldaar verzamelde gebruikte artikelen die slechts voor de terugwinning van grondstoffen kunnen dienen;
- i. afval, afkomstig van aldaar verrichte fabrieksbewerkingen;
- j. goederen die aldaar uitsluitend uit de onder a. tot en met i. bedoelde produkten zijn vervaardigd.

2. De term „hun schepen” in lid 1, onder f., is slechts van toepassing op schepen:

- die in Bulgarije of een Lid-Staat van de Gemeenschap zijn ingeschreven of geregistreerd;
- die de vlag van Bulgarije of van een Lid-Staat van de Gemeenschap voeren;
- die voor minstens de helft toebehoren aan onderdanen van Bulgarije of van Lid-Staten van de Gemeenschap of aan een vennootschap die haar hoofdkantoor in een van deze Staten of in Bulgarije heeft en waarvan de bedrijfsvoerder(s), de voorzitter van de raad van beheer of van toezicht en de meerderheid van de leden van deze raden onderdanen zijn van Bulgarije of van Lid-Staten van de Gemeenschap, en waarvan bovendien, in het geval van personenvennootschappen of vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, ten minste de helft van het kapitaal toebehoort aan deze Staten, aan Bulgarije, of aan de openbare lichamen of onderdanen van deze Staten of Bulgarije;
- waarvan de kapitein en de officieren allen onderdanen zijn van Bulgarije of van een Lid-Staat van de Gemeenschap;
- waarvan de bemanning voor ten minste 75% bestaat uit onderdanen van Bulgarije of van een Lid-Staat van de Gemeenschap.

3. De termen „Bulgarije” en „de Gemeenschap” hebben ook betrekking op de territoriale wateren van Bulgarije en de Lid-Staten van de Gemeenschap. Schepen waarmede in volle zee wordt gevist, met inbe-

grip van fabrieksschepen waarop de gevangen vis wordt be- of verwerkt, worden geacht deel uit te maken van het grondgebied van de Gemeenschap of van Bulgarije, voor zover zij voldoen aan de voorwaarden van lid 2.

Artikel 4

Toereikende bewerking of verwerking

1. Voor de toepassing van artikel 1 worden niet van oorsprong zijnde materialen geacht een toereikende bewerking of verwerking te hebben ondergaan, wanneer het verkregen produkt onder een andere post wordt ingedeeld dan die waaronder alle niet van oorsprong zijnde materialen vallen die bij de vervaardiging zijn gebruikt, onder voorbehoud van de leden 2 en 3.

De in dit Protocol gebruikte termen „hoofdstukken” en „posten” hebben betrekking op de hoofdstukken en de posten (viercijfercodes) die zijn gebruikt in de nomenclatuur die het Geharmoniseerde Stelsel inzake de Omschrijving en Codering van Goederen vormt (hierna „geharmoniseerd systeem” of „GS” genoemd). De term „ingedeeld” verwijst naar de indeling van een produkt of een materiaal onder een bepaalde post.

2. Wanneer een produkt in de kolommen 1 en 2 van de lijst in Bijlage II is vermeld, moet aan de voorwaarden worden voldaan die voor dit produkt in kolom 3 zijn vermeld in plaats van aan het bepaalde in lid 1.

a. Wanneer in de lijst van bijlage II een procentageregeling wordt toegepast voor de bepaling van de oorsprong van een in de Gemeenschap of in Bulgarije verkregen produkt, stemt de door de be- of verwerking toegevoegde waarde overeen met de prijs af fabriek van het verkregen produkt, verminderd met de waarde van de in de Gemeenschap of in Bulgarije uit derde landen ingevoerde materialen.

b. De term „waarde” in de lijst in Bijlage II heeft betrekking op de douanewaarde ten tijde van de invoer van de gebruikte, niet van oorsprong zijnde, materialen of, indien deze niet bekend is en niet kan worden vastgesteld, de eerste controleerbare prijs die voor deze materialen op het betrokken grondgebied is betaald.

Wanneer de waarde van materialen van oorsprong moet worden vastgesteld, zijn de bepalingen van de voorgaande alinea van overeenkomstige toepassing.

c. De term „prijs af fabriek” in de lijst van Bijlage II heeft betrekking op de prijs die voor het verkregen produkt is betaald aan de fabrikant in wiens bedrijf de laatste be- of verwerking is verricht, voor zover in die prijs de waarde is begrepen van alle bij de vervaardiging gebruikte materialen, verminderd met alle binnenlandse belastingen die worden of kunnen worden terugbetaald wanneer het verkregen produkt wordt uitgevoerd.

d. Onder „douanewaarde” wordt verstaan de waarde vastgesteld overeenkomstig de op 12 april 1979 te Genève ondertekende Overeenkomst inzake de toepassing van Artikel VII van de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel.

3. Voor de toepassing van de leden 1 en 2 worden de volgende be- of verwerkingen als ontoereikend beschouwd om het karakter van produkt van oorsprong te verlenen, ongeacht het feit of er een verandering van post plaatsvindt:

a. behandelingen welke dienen om de produkten tijdens vervoer en opslag in goede staat te bewaren (luchten, uitspreiden, drogen, koelen, in water zetten waaraan zout, zwaveldioxyde of andere produkten zijn toegevoegd, verwijderen van beschadigde gedeelten en soortgelijke verichtingen);

b. eenvoudige verrichtingen zoals stofvrij maken, zeven, sorteren, classificeren, assorteren (daaronder begrepen het samenstellen van sets van artikelen), wassen, verven en snijden;

c. i) veranderen van verpakkingen, splitsen en samenvoegen van colli,

ii) eenvoudig bottelen, verpakken in flacons, zakken, etuis, dozen of blikken, bevestigen op kaartjes of plankjes, enz., en alle andere eenvoudige verrichtingen in verband met de opmaak;

d. aanbrengen op de produkten zelf of op hun verpakking van merken, etiketten of andere soortgelijke onderscheidingstekens;

e. eenvoudig mengen van produkten, ook van verschillende soorten, indien een of meer bestanddelen van het mengsel niet voldoen aan de voorwaarden van dit Protocol om als „produkten van oorsprong” uit de Gemeenschap of Bulgarije te worden beschouwd;

f. eenvoudig samenvoegen van delen van artikelen tot een volledig artikel;

g. twee of meer van de onder a. tot en met f. vermelde behandelingen te zamen;

h. het slachten van dieren.

Artikel 5

Neutrale elementen

Om te bepalen of een produkt van oorsprong is uit de Gemeenschap of Bulgarije is het niet nodig na te gaan wat de oorsprong is van de elektriciteit, brandstof, fabrieksuitrusting, machines en werktuigen die voor de verkrijging van dit produkt zijn gebruikt of van de daarbij gebruikte materialen die in de uiteindelijke samenstelling van het produkt niet voorkomen.

Artikel 6

Accessoires, vervangingsonderdelen en gereedschappen

Accessoires, vervangingsonderdelen en gereedschappen die samen met materieel, machines, apparaten of voertuigen worden geleverd en deel uitmaken van de normale uitrusting daarvan en in de prijs daarvan zijn begrepen of niet afzonderlijk in rekening worden gebracht, worden geacht één geheel te vormen met het materieel en de machines, apparaten of voertuigen in kwestie.

Artikel 7

Stellen of assortimenten

Stellen of assortimenten in de zin van algemene regel 3 voor de interpretatie van het geharmoniseerde systeem, worden als van oorsprong beschouwd indien de artikelen waaruit zij zijn samengesteld van oorsprong zijn. Een stel of assortiment bestaande uit artikelen die van oorsprong en artikelen die niet van oorsprong zijn, wordt evenwel als van oorsprong beschouwd indien de waarde van de artikelen welke niet van oorsprong zijn niet meer dan 15% van de prijs af fabriek van het stel of assortiment bedraagt.

Artikel 8

Rechtstreeks vervoer

1. De in de Overeenkomst vastgestelde preferentiële regeling is slechts van toepassing op produkten of materialen die niet over een ander grondgebied tussen het grondgebied van de Gemeenschap en dat van Bulgarije worden vervoerd. Goederen van oorsprong uit Bulgarije of de Gemeenschap die één enkele zending vormen kunnen over een ander grondgebied dan dat van de Gemeenschap of van Bulgarije worden vervoerd, met eventueel overslag of tijdelijke opslag op dat andere grondgebied, voor zover de goederen in het land van doorvoer of opslag onder toezicht van de douane zijn gebleven en aldaar geen andere behandelingen hebben ondergaan dan lossen en opnieuw laden of behandelingen om ze in goede staat te bewaren.

2. Het bewijs dat aan de in lid 1 bedoelde voorwaarden is voldaan, wordt geleverd door overlegging van de volgende stukken aan de bevoegde douane-instanties:

a. hetzij een enkel vervoersdocument dat in het land van uitvoer is afgegeven en onder dekking waarvan het vervoer door het land van doorvoer heeft plaatsgevonden;

b. hetzij een door de douane van het land van doorvoer afgegeven certificaat, waarin

- de goederen nauwkeurig worden omschreven;
- de data worden vermeld waarop de goederen gelost en opnieuw geladen zijn, onder opgave van de schepen of de andere vervoermiddelen waarvan gebruik werd gemaakt, en waarin
- wordt verklaard onder welke voorwaarden de goederen in het land van doorvoer verbleven;
- c. hetzij, bij gebreke van bovengenoemde stukken, enig ander bewijsstuk.

Artikel 9

Territorialiteitsbeginsel

De in deze Titel genoemde voorwaarden met betrekking tot het verkrijgen van het karakter van produkt van oorsprong moeten zonder onderbreking in de Gemeenschap of in Bulgarije zijn vervuld behoudens het bepaalde in artikel 2.

Behoudens het bepaalde in artikel 2 worden produkten van oorsprong uit de Gemeenschap of Bulgarije die naar een ander land worden uitgevoerd en teruggezonden, niet als van oorsprong beschouwd tenzij ten genoegen van de douane kan worden aangetoond dat:

- de teruggekeerde goederen dezelfde zijn als de eerder uitgevoerde goederen, en
- zij in dat land geen andere behandelingen hebben ondergaan dan die welke nodig waren om ze in goede staat te bewaren.

TITEL II

BEWIJS VAN DE OORSPRONG

Artikel 10

Certificaat inzake goederenverkeer EUR.1

Het karakter van produkt van oorsprong, in de zin van dit Protocol, wordt aangetoond door middel van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1, waarvan een model in Bijlage III bij dit Protocol is opgenomen.

Artikel 11

Normale procedure voor de afgifte van certificaten

1. Het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 wordt slechts afgegeven op schriftelijke aanvraag van de exporteur of, onder diens verantwoordelijkheid, van zijn gemachtigde vertegenwoordiger. Deze aanvraag wordt gesteld op het formulier waarvan het model in bijlage III bij dit Protocol is opgenomen en dat overeenkomstig dit Protocol wordt ingevuld.

Aanvragen om certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 worden door de douane-autoriteiten van de Staat van uitvoer gedurende ten minste twee jaar bewaard.

2. De exporteur of zijn vertegenwoordiger voegt bij zijn aanvraag elk stuk waarmee kan worden aangetoond dat de uit te voeren goederen in aanmerking komen voor de afgifte van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1.

Hij verbindt zich ertoe op verzoek van de bevoegde instanties alle verdere bewijsstukken over te leggen die deze nodig achten om te kunnen vaststellen dat de voor de preferentiële behandeling in aanmerking komende produkten inderdaad van oorsprong zijn, en verbindt zich er tevens toe in te stemmen met iedere controle door voornoemde instanties van zijn boekhouding en de wijze waarop de produkten zijn verkregen.

De exporteur bewaart de in dit lid bedoelde bewijsstukken gedurende ten minste twee jaar.

3. Een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 wordt slechts afgegeven wanneer het als bewijsstuk kan dienen voor de toepassing van deze overeenkomst.

4. Het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 wordt afgegeven door de douaneautoriteiten van een Lid-Staat van de Europese Economische Gemeenschap, indien de uit te voeren goederen kunnen worden beschouwd als produkten van oorsprong uit de Gemeenschap in de zin van artikel 1, lid 1, van dit Protocol. Het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 wordt afgegeven door de douaneautoriteiten van Bulgarije, indien de uit te voeren goederen kunnen worden beschouwd als produkten van oorsprong uit Bulgarije in de zin van artikel 1, lid 2, van dit Protocol.

5. Wanneer de bepalingen inzake cumulatie van artikel 2 van toepassing zijn, kunnen de douaneautoriteiten van de Lid-Staten van de Gemeenschap of van Bulgarije certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 afgeven op de in dit Protocol vermelde voorwaarden, indien de uit te voeren goederen kunnen worden beschouwd als produkten van oorsprong uit de Gemeenschap of uit Bulgarije in de zin van dit Protocol, en voor zover de goederen waarop de certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 betrekking hebben zich in de Gemeenschap of in Bulgarije bevinden.

In deze gevallen worden de certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 afgegeven na overlegging van bewijsstukken ten aanzien van de oorsprong die eerder werden afgegeven of opgesteld. Dit bewijs van de oorsprong wordt gedurende ten minste twee jaar door de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer bewaard.

6. Daar het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 het bewijsstuk vormt voor de toepassing van de preferentiële-tariferegeling als bij de Overeenkomst vastgesteld, nemen de douaneautoriteiten van het land van uitvoer de nodige maatregelen om de oorsprong van de goederen en de andere op het certificaat vermelde gegevens te controleren.

7. Ten einde na te gaan of aan de voorwaarden voor de afgifte van een certificaat EUR.1 is voldaan, hebben de douaneautoriteiten het recht alle bewijsstukken op te vragen en iedere controle uit te oefenen die zij dienstig achten.

8. De douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer zien erop toe dat de in lid 1 bedoelde formulieren op de juiste wijze zijn ingevuld. Zij gaan met name na of het vak voor de omschrijving van de produkten zo is ingevuld dat frauduleuze toevoegingen niet mogelijk zijn. Daartoe mag bij de omschrijving van de goederen geen ruimte tussen de regels worden opengelaten. Wanneer het vak niet geheel is ingevuld, wordt onder de laatste regel een horizontale streep getrokken en het niet-ingevulde gedeelte doorgekruist.

9. De datum van afgifte van het certificaat inzake goederenverkeer wordt vermeld in dat deel van het certificaat dat voor de douane is bestemd.

10. Een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 wordt door de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer afgegeven wanneer de produkten waarop het betrekking heeft worden uitgevoerd. Het wordt ter beschikking van de exporteur gesteld zodra de goederen werkelijk worden uitgevoerd of wanneer het zeker is dat ze zullen worden uitgevoerd.

Artikel 12

Langlopende certificaten EUR.1 (LT-certificaten)

1. In afwijking van artikel 11, lid 10, kunnen de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 afgeven, wanneer slechts een gedeelte van de produkten waarop het betrekking heeft worden uitgevoerd, namelijk wanneer het om een certificaat gaat, hierna „LT-certificaat” genoemd, dat betrekking heeft op de herhaalde uitvoer van hetzelfde produkt van dezelfde exporteur naar dezelfde importeur. Dit certificaat is ten hoogste één jaar geldig vanaf de datum van afgifte.

2. LT-certificaten worden, overeenkomstig artikel 11, door de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer slechts afgegeven indien zij van oordeel is dat het dienstig is deze procedure toe te passen en wanneer de oorsprong van de uit te voeren goederen naar verwachting dezelfde zal blijven zolang het LT-certificaat geldig is. Indien het LT-certificaat niet meer op de goederen van toepassing is, deelt de exporteur dit onmiddellijk mede aan de douaneautoriteiten die het certificaat hebben afgegeven.

3. Bij gebruik van LT-certificaten kunnen de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer voorschrijven dat de certificaten EUR.1 die worden gebruikt van een speciaal merkteken worden voorzien.

4. Vak 11 „Visum van de douane” van het certificaat EUR.1 wordt als gebruikelijk door de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer gevisieerd.

5. In vak 7 van het certificaat EUR.1 wordt een van de volgende aantekeningen aangebracht:

- „CERTIFICADO LT VALIDO HASTA EL ...”
  - „LT-CERTIFICAT GYLDIGT INDTIL ...”
  - „LT-CERTIFICATE GÜLTIG BIS ...”
  - „ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ LT ΙΣΧΥΟΝ ΜΕΧΡΙ ...”
  - „LT-CERTIFICATE VALID UNTIL ...”
  - „CERTIFICAT LT VALABLE JUSQU'AU ...”
  - „CERTIFICATO LT VALIDO FINO AL ...”
  - „LT-CERTIFICAAT GELDIG TOT EN MET ...”
  - „LT-CERTIFICADO VALIDO ATE ...”
  - „LT-CERTIFICAT VALIDEN DO ...”
- (datum in Arabische cijfers).

6. In de vakken 8 en 9 van het LT-certificaat behoeven de merken en de nummers, het aantal en de aard van de colli, het brutogewicht (kg) of andere meeteenheden (liter, m³, enz.) niet te worden vermeld. Vak 8 moet evenwel een omschrijving en een aanduiding van de goederen bevatten die duidelijk genoeg is om de goederen aan de hand daarvan te kunnen identificeren.

7. In afwijking van artikel 17 wordt het LT-certificaat uiterlijk op het tijdstip waarop de goederen waarop het betrekking heeft voor het eerst worden ingevoerd bij het douanekantoor van invoer aangeboden. Wanneer de goederen bij verschillende douanekantoren van de Staat van invoer worden ingeklaard, kunnen de douaneautoriteiten eisen dat de importeur elk van deze kantoren een afschrift van het LT-certificaat zendt.

8. Wanneer een LT-certificaat bij de douane is aangeboden, wordt het bewijs van de oorsprong van de ingevoerde goederen gedurende de periode waarin dit certificaat geldig is geleverd door facturen die aan de volgende voorwaarden voldoen:

a. wanneer op de factuur zowel produkten van oorsprong uit de Gemeenschap of Bulgarije als produkten met een andere oorsprong zijn vermeld, maakt de exporteur een duidelijk onderscheid tussen deze twee categorieën;

b. de exporteur dient op iedere factuur het nummer van het LT-certificaat te vermelden dat op de goederen betrekking heeft alsmede de uiterste geldigheidsdatum van dit certificaat en de namen van het land of de landen waaruit de goederen van oorsprong zijn.

De vermelding, door de exporteur, van het nummer van het LT-

certificaat op de factuur met de aanduiding van het land van oorsprong geldt als verklaring dat de goederen voldoen aan de in dit Protocol gestelde voorwaarden voor de verkrijging van de preferentiële oorsprong in het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Bulgarije.

De douaneautoriteiten van het land van oorsprong kunnen eisen dat de gegevens die volgens bovenstaande bepalingen op de factuur moeten voorkomen, door een handtekening worden bevestigd, gevolgd door de voluit geschreven naam van de ondertekenaar;

c. de omschrijving en aanduiding van de goederen op de factuur moeten zo nauwkeurig zijn dat duidelijk blijkt dat het om de goederen gaat die op het LT-certificaat, waarnaar de factuur verwijst, zijn vermeld;

d. facturen kunnen slechts worden opgesteld voor goederen die tijdens de geldigheidsduur van het LT-certificaat worden uitgevoerd. Zij kunnen echter worden overgelegd op het douanekantoor van invoer binnen een termijn van vier maanden nadat zij door de exporteur zijn opgesteld.

9. In het kader van de LT-procedure mogen facturen die voldoen aan de in dit artikel bedoelde voorwaarden met behulp van telecommunicatiemiddelen of computers worden opgesteld en/of verzonden. Zulke facturen worden door de douane van de Staat van invoer aanvaard als bewijs van de oorsprong van de ingevoerde goederen, overeenkomstig de door de douaneautoriteiten van die Staat vastgestelde procedures.

10. Wanneer de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer vaststellen dat een certificaat en/of factuur, opgesteld volgens het bepaalde in dit artikel, niet van toepassing is op de geleverde goederen, stelt zij de douaneautoriteiten van de Staat van invoer hiervan onmiddellijk in kennis.

11. Dit artikel doet geen afbreuk aan de toepassing van de in de Gemeenschap, de Lid-Staten en Bulgarije geldende voorschriften inzake douaneformaliteiten en het gebruik van douanedocumenten.

Artikel 13

Afgifte van het certificaat achteraf

1. Een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 kan bij wijze van uitzondering worden afgegeven na uitvoer van de goederen waarop het betrekking heeft, wanneer dit door een vergissing, onopzettelijk verzuim of andere bijzondere omstandigheden niet bij de uitvoer is gebeurd.

2. Met het oog op de toepassing van lid 1 dient de importeur in zijn aanvraag:

- plaats en datum van uitvoer te vermelden van de produkten waarop het certificaat betrekking heeft,
- te verklaren dat bij de uitvoer van de betrokken goederen geen certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 is afgegeven en de reden hiervan vermelden.

3. De douaneautoriteiten kunnen pas tot afgifte achteraf van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 overgaan na te hebben vastgesteld dat de in de aanvraag van de exporteur voorkomende gegevens overeenstemmen met die in het desbetreffende dossier.

Op de achteraf afgegeven certificaten wordt een van de volgende aantekeningen aangebracht:

„NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT”, „DELIVRE A POSTERIORI”, „RILASCIATO A POSTERIORI”, „AFGEGEVEN A POSTERIORI”, „ISSUED RETROSPECTIVELY”, „UDSTEDT EFTERFØLGENDE”, ΕΚΔΟΘΕΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ, „EXPEDIDO A POSTERIORI”, „EMITADO A POSTERIORI”, „ISDADEN A POSTERIORI”.

4. De in lid 3 bedoelde aantekeningen worden aangebracht in het vak „Opmerkingen” van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1.

Artikel 14

Afgifte van een duplicaat

1. In geval van diefstal, verlies of vernietiging van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1, kan de exporteur de douaneautoriteiten die dit certificaat hadden afgegeven schriftelijk verzoeken een duplicaat op te maken aan de hand van de uitvoerdocumenten die in hun bezit zijn.

2. Op het aldus afgegeven certificaat wordt een van de volgende vermeldingen aangebracht:

„DUPLIKAT”, „DUPLICATA”, „DUPLICATO”, „DUPLICAAT”, „DUPLICATE”, „DUPLIKAT”, „ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ”, „DUPLICADO”, „SEGUNDA VIA”, „DUBLICAT”.

3. De in lid 2 bedoelde aantekening wordt aangebracht in het vak „Opmerkingen” van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1.

4. Het duplicaat, dat dezelfde datum van afgifte draagt als het oorspronkelijke certificaat inzake goederenverkeer EUR.1, geldt vanaf die datum.

Artikel 15

Vereenvoudigde procedure voor de afgifte van certificaten

1. In afwijking van de artikelen 11, 12 en 14 van dit Protocol kan volgens onderstaande bepalingen een vereenvoudigde procedure voor de afgifte van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 worden toegepast.

2. De douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer kunnen een exporteur, hierna „toegelaten exporteur” genoemd, die veelvuldig goederen verzendt waarvoor certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 kunnen

worden afgegeven en die, ten genoegen van de douane, de nodige waarborgen biedt wat de controle van de oorsprong van de produkten betreft, vergunning verlenen om bij uitvoer bij het douanekantoor van de Staat van uitvoer noch de goederen, noch een aanvraag om een certificaat EUR.1 ten aanzien van deze goederen aan te bieden ten einde een certificaat EUR.1 te verkrijgen onder de bij artikel 11 van dit Protocol vastgestelde voorwaarden.

3. In de in lid 2 bedoelde vergunning wordt, naar keuze van de douane, bepaald dat vak 11 „Visum van de douane” van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 :

a. hetzij van tevoren wordt voorzien van het stempel van het bevoegde douanekantoor van de Staat van uitvoer, alsmede van de geschreven of anderszins aangebrachte handtekening van een ambtenaar van dit kantoor,

b. hetzij door de toegelaten exporteur wordt voorzien van een speciaal stempel dat door de douane van de Staat van uitvoer is goedgekeurd en overeenkomt met het model dat in bijlage V van dit Protocol is opgenomen. Dit stempel mag ook van tevoren op de formulieren worden gedrukt.

4. In de in lid 3, onder a), bedoelde gevallen wordt in vak 7 „Opmerkingen” van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 een van de volgende vermeldingen aangebracht:

„PROCEDIMIENTO SIMPLIFICADO”, „FORENKLET PROCEDURE”, „VEREINFACHTES VERFAHREN”, „ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ”, „SIMPLIFIED PROCEDURE”, „PROCEDURE SIMPLIFIEE”, „PROCEDURA SEMPLIFICATA”, „VEREENVOUDIGDE PROCEDURE”, „PROCEDIMENTO SIMPLIFICADO”, „OPROSTENA PROCEDURA”.

5. Vak 11 „Visum van de douane” van het certificaat EUR.1 wordt zo nodig door de toegelaten exporteur ingevuld.

6. De toegelaten exporteur vermeldt zo nodig in vak 13 „Verzoek om controle” van het certificaat EUR.1 naam en adres van de douaneinstantie die bevoegd is dit certificaat te controleren.

7. De douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer kunnen voorschrijven dat bij toepassing van de vereenvoudigde procedure de certificaten EUR.1 van een speciaal merkteken worden voorzien.

8. De douaneautoriteiten geven in de in lid 2 bedoelde vergunning met name aan:

a. op welke wijze de aanvragen om certificaten EUR.1 worden ingediend;

b. op welke wijze deze aanvragen gedurende ten minste twee jaar worden bewaard;

c. in de in lid 3, onder b, bedoelde gevallen, de instantie die bevoegd is de in Artikel 27 van dit Protocol bedoelde controle achteraf uit te voeren.

9. De douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer mogen bepaalde categorieën goederen van de in lid 2 bedoelde speciale behandeling uitsluiten.

10. De in lid 2 bedoelde vergunning wordt geweigerd wanneer de exporteur niet alle waarborgen biedt die de douaneautoriteiten nodig achten. Deze kunnen de vergunning steeds intrekken. Zij moeten dit doen wanneer de toegelaten exporteur niet meer aan de voorwaarden voldoet of niet langer de nodige waarborgen biedt.

11. De toegelaten exporteur kan worden verplicht de bevoegde instanties, op de wijze die deze bepalen, over zijn voorgenomen zendingen in te lichten, zodat deze instanties eventueel de door hen nodig geachte controles kunnen uitvoeren alvorens de goederen worden verzonden.

12. De douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer kunnen elke door hen nodig geachte controle uitvoeren bij de toegelaten exporteurs. Deze exporteurs kunnen zich hiertegen niet verzetten.

13. De bepalingen in dit artikel doen geen afbreuk aan de in de Gemeenschap, de Lid-Staten en Bulgarije geldende voorschriften inzake douaneformaliteiten en het gebruik van douanedocumenten.

Artikel 16

Vervanging van certificaten

1. Vervanging van één of meer certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 door één of meer andere certificaten is steeds mogelijk, voor zover dit geschiedt door het douanekantoor of de andere bevoegde instanties die met het toezicht op de goederen zijn belast.

2. Wanneer produkten van oorsprong uit de Gemeenschap of uit Bulgarije, die onder geleide van een certificaat EUR.1 in een vrije zone worden ingevoerd, een behandeling of verwerking ondergaan, geven de betrokken instanties, op verzoek van de exporteur, een nieuw certificaat EUR.1 af indien de behandeling of verwerking in overeenstemming is met de bepalingen van dit Protocol.

3. Het vervangende certificaat dat overeenkomstig dit artikel wordt afgegeven, wordt met het oog op de toepassing van dit Protocol, met inbegrip van dit artikel, als een definitief certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 beschouwd.

4. Het vervangende certificaat wordt afgegeven op schriftelijk verzoek van degene die de wederuitvoer verricht, nadat de betrokken instanties de door de aanvrager verstrekte gegevens hebben gecontroleerd. De datum en het volgnummer van het oorspronkelijke certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 worden in vak 7 vermeld.

Artikel 17

Geldigheid van de certificaten

1. Binnen vier maanden na de datum van afgifte door de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer wordt het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 ingediend bij de douaneautoriteiten van de Staat van invoer waar de goederen binnenkomen.

2. Certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 die na het verstrijken van de in lid 1 genoemde termijn bij de douaneautoriteiten van de Staat van invoer worden ingediend, kunnen met het oog op de toepassing van de preferentiële behandeling worden aanvaard, wanneer de laattijdige indiening het gevolg is van overmacht of buitengewone omstandigheden.

3. In andere gevallen van laattijdige indiening kunnen de douaneautoriteiten van de Staat van invoer het certificaat aanvaarden wanneer de produkten vóór het verstrijken van genoemde termijn bij hen zijn aangeboden.

Artikel 18

Tentoonstellingen

1. Op produkten die vanuit de Gemeenschap of Bulgarije naar een tentoonstelling in een ander land dan Bulgarije of een Lid-Staat van de Gemeenschap worden gezonden en na de tentoonstelling voor invoer in Bulgarije of de Gemeenschap worden verkocht zijn bij invoer de bepalingen van de Overeenkomst van toepassing, voor zover de produkten aan de eisen van het Protocol voldoen om te worden beschouwd als produkten van oorsprong uit de Gemeenschap of Bulgarije en voor zover ten genoegen van de douane wordt aangetoond dat:

a. een exporteur deze produkten vanuit de Gemeenschap of Bulgarije naar het land van de tentoonstelling heeft verzonden en ze daar heeft tentoongesteld;

b. de exporteur de produkten heeft verkocht of op andere wijze afgestaan aan een geadresseerde in de Gemeenschap of in Bulgarije;

c. de produkten tijdens of onmiddellijk na de tentoonstelling in dezelfde staat als waarin zij naar de tentoonstelling zijn gegaan naar de Gemeenschap of Bulgarije zijn verzonden;

d. de produkten, vanaf het moment dat zij naar de tentoonstelling werden verzonden, niet voor andere doeleinden zijn gebruikt dan om op de tentoonstelling te worden vertoond.

2. Een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 waarop naam en adres van de tentoonstelling zijn vermeld, wordt op de normale wijze bij de douane ingediend. Zo nodig kunnen aanvullende bewijsstukken worden gevraagd ten aanzien van de aard van de produkten en de voorwaarden waarop zij werden tentoongesteld.

3. Lid 1 is van toepassing op alle tentoonstellingen, jaarbeurzen of soortgelijke openbare evenementen met een commercieel, industrieel, agrarisch of ambachtelijk karakter, welke niet voor particuliere doeleinden in winkels of bedrijfsruimten met het oog op de verkoop van buitenlandse produkten worden gehouden, en gedurende welke de produkten onder douanetoezicht blijven.

Artikel 19

Overlegging van certificaten

Certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 worden ingediend bij de douane van de Staat van invoer overeenkomstig de in die Staat geldende voorschriften. Deze kan een vertaling van dit certificaat verlangen. Zij kan voorts eisen dat het aangifteformulier vergezeld gaat van een verklaring van de importeur dat de produkten aan de voorwaarden voor toepassing van de Overeenkomst voldoen.

Artikel 20

Invoer in deelzendingen

Wanneer op verzoek van de aangever een onder hoofdstuk 84 of 85 van het geharmoniseerde systeem vallend gedemonteerd of niet-gemonteerd artikel in gedeelten wordt ingevoerd onder de door de bevoegde instanties gestelde voorwaarden, wordt het, onverminderd het bepaalde in artikel 4, lid 3, van dit Protocol, als één artikel beschouwd, en kan bij de invoer van de eerste deelzending een certificaat inzake goederenverkeer worden overgelegd voor het volledige artikel.

Artikel 21

Bewaring van de certificaten

De certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 worden door de douaneautoriteiten van de Staat van invoer overeenkomstig de in die Staat geldende voorschriften bewaard.

Artikel 22

Formulier EUR.2

1. In afwijking van artikel 10 kan het bewijs van de oorsprong, in de zin van dit Protocol, voor zendingen die slechts produkten van oorsprong bevatten en waarvan de waarde niet meer bedraagt dan 5110 ecu per zending, worden geleverd door formulier EUR.2, waarvan het model in bijlage IV bij dit Protocol is opgenomen.

2. Het formulier EUR.2 wordt door de exporteur of, onder diens verantwoordelijkheid, door zijn gemachtigde vertegenwoordiger, overeenkomstig dit Protocol, ingevuld en ondertekend.

3. Voor elke zending wordt een formulier EUR.2 ingevuld.

4. Wanneer de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer hierom verzoeken, overlegt de exporteur die het formulier EUR.2 heeft aangevraagd alle bewijsstukken betreffende het gebruik van dit formulier.

5. De artikelen 17, 19 en 21 zijn van overeenkomstige toepassing op het formulier EUR.2.

Artikel 23

Verschillen

Worden geringe verschillen vastgesteld tussen de verklaringen op het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1, het formulier EUR.2 en op de documenten die met het oog op het vervullen van de douaneformaliteiten bij de invoer van produkten aan het douanekantoor worden overgelegd, dan is het document hierdoor niet automatisch ongeldig, indien wordt vastgesteld dat het met de aangeboden produkten overeenstemt.

Artikel 24

Vrijstellingen van het bewijs van de oorsprong

1. Produkten die in kleine zendingen door particulieren aan particulieren worden verzonden of deel uitmaken van de persoonlijke bagage van reizigers worden als produkten van oorsprong toegelaten zonder dat het nodig is een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 over te leggen of een formulier EUR.2 in te vullen, voor zover zulke produkten zonder commerciële doeleinden worden ingevoerd en verklaard wordt dat zij aan de voorwaarden voor de toepassing van de overeenkomst voldoen en er over de juistheid van een dergelijke verklaring geen twijfel bestaat.

2. Als invoer zonder commerciële doeleinden wordt beschouwd invoer van incidentele aard die uitsluitend bestaat uit produkten voor het persoonlijke gebruik van de geadresseerde, de reiziger of de leden van zijn gezin, voor zover noch de aard noch de hoeveelheid van de produkten op commerciële doeleinden wijzen. Voorts mag de totale waarde niet meer bedragen dan 365 ecu voor kleine zendingen of 1025 ecu voor de persoonlijke bagage van reizigers.

Artikel 25

In ecu uitgedrukte bedragen

1. De Staat van uitvoer stelt de bedragen in zijn nationale valuta vast die gelijk zijn aan de in ecu uitgedrukte bedragen en deelt deze aan de

andere partijen bij deze Overeenkomst mee. Indien deze bedragen hoger zijn dan de overeenkomstige door de Staat van invoer vastgestelde bedragen, aanvaardt de Staat van invoer deze indien de goederen gefactureerd zijn in de valuta van de Staat van uitvoer of van een van de in artikel 2 van dit Protocol genoemde landen.

Indien de goederen gefactureerd zijn in de valuta van een andere Lid-Staat van de Gemeenschap aanvaardt de Staat van invoer het door het betrokken land medegedeelde bedrag.

2. Tot en met 30 april 1993 is de waarde van de in een bepaalde nationale valuta uitgedrukte ecu gelijk aan de waarde van de ecu in die nationale valuta per 3 oktober 1990. Voor iedere daaropvolgende periode van twee jaar is zij gelijk aan de waarde van de ecu in die nationale valuta op de eerste werkdag in oktober van het onmiddellijk aan die periode van twee jaar voorafgaande jaar.

TITEL III

REGELINGEN VOOR ADMINISTRATIEVE SAMENWERKING

Artikel 26

Toezending van de stempelafdrukken en adressen

De douaneautoriteiten van de Lid-Staten en van Bulgarije doen elkaar, via de Commissie van de Europese Gemeenschappen, afdrukken toekomen van de stempels die in hun douanekantoren worden gebruikt voor de afgifte van certificaten EUR.1, alsmede de adressen van de douaneautoriteiten die belast zijn met de afgifte van de certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 en de controle van deze certificaten en de formulieren EUR.2.

Artikel 27

Controle van de certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 en de formulieren EUR.2

1. De controle achteraf van de certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 en de formulieren EUR.2 wordt bij wijze van steekproef verricht en wanneer de douaneautoriteiten van de Staat van invoer redenen hebben om te twijfelen aan de echtheid van het document of de juistheid van de gegevens inzake de werkelijke oorsprong van de betrokken producten.

2. Met het oog op de controle achteraf van certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 worden kopieën van deze certificaten en alle daarbij behorende uitvoerdocumenten gedurende ten minste twee jaar bewaard door de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer.

3. Met het oog op de correcte toepassing van dit Protocol verlenen Bulgarije en de Lid-Staten van de Gemeenschap elkaar via hun respectieve douaneadministraties bijstand bij de controle op de echtheid van de certificaten inzake goederenverkeer EUR.1, met inbegrip van de certificaten die uit hoofde van artikel 11, lid 5, werden afgegeven, en de formulieren EUR.2, en de juistheid van de daarin vermelde gegevens inzake de werkelijke oorsprong van de betrokken producten.

4. Met het oog op de toepassing van lid 1 zenden de douaneautoriteiten van de Staat van invoer het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of het formulier EUR.2, of een kopie daarvan, terug aan de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer, eventueel onder opgave van de formele of materiële redenen van het verzoek om controle. De desbetreffende factuur of een kopie daarvan worden bij het certificaat EUR.1 of het formulier EUR.2 gevoegd. De douaneautoriteiten geven alle informatie door waarover zij beschikken en die het vermoeden hebben doen rijzen dat de gegevens op bedoeld certificaat of formulier niet juist zijn.

5. Indien de douaneautoriteiten van de Staat van invoer besluiten de uitvoering van de bepalingen van de overeenkomst op te schorten in afwachting van de resultaten van de controle stellen zij de importeur voor de producten vrij te geven onder voorbehoud van de noodzakelijk geachte conservatoire maatregelen.

6. De douaneautoriteiten van de Staat van invoer worden zo spoedig mogelijk van de resultaten van de controle in kennis gesteld. Aan de hand van deze resultaten moet kunnen worden vastgesteld of het betwiste certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of het betwiste formulier EUR.2 van toepassing zijn op de betrokken producten en of deze inderdaad in aanmerking komen voor de preferentiële regeling. Indien bij gegronde twijfel binnen tien maanden na de datum van het verzoek om controle geen antwoord is ontvangen of indien het antwoord niet voldoende gegevens bevat om de echtheid van het betrokken document of de werkelijke oorsprong van de producten vast te stellen, gaan de aanvragende instanties er niet toe over de bij de overeenkomst vastgestelde preferentiële behandeling toe te kennen, behalve wanneer er sprake is van overmacht of buitengewone omstandigheden.

7. Geschillen die niet geregeld kunnen worden tussen de douaneautoriteiten van de Staat van invoer en de Staat van uitvoer, of die een vraag doen rijzen ten aanzien van de interpretatie van dit Protocol, worden aan de Internationale Douaneraad voorgelegd.

8. De regeling van geschillen tussen de importeur en de douaneautoriteiten van de Staat van invoer behoort steeds tot de bevoegdheid van deze staat.

9. Wanneer bij controle of op grond van andere beschikbare informatie het vermoeden rijst dat de bepalingen van dit Protocol niet in acht worden genomen, dan stelt de Gemeenschap of Bulgarije op eigen ini-

tiatief of op verzoek van de andere partij met de nodige spoed een onderzoek in of laat een onderzoek instellen om deze overtredingen op te sporen en te voorkomen. De Gemeenschap of Bulgarije kan de andere partij uitnodigen aan dit onderzoek deel te nemen.

10. Wanneer bij controle of op grond van andere beschikbare informatie het vermoeden rijst dat de bepalingen van dit Protocol niet in acht worden genomen, dan worden de produkten slechts als produkten van oorsprong in de zin van dit Protocol aanvaard, nadat het nodige is gedaan in het kader van de administratieve samenwerking waarin dit Protocol voorziet, met inbegrip van met name de controleprocedure.

Eerst nadat de controleprocedure is afgesloten kan geweigerd worden produkten als produkten van oorsprong in de zin van dit Protocol te behandelen.

Artikel 28

Sancties

Tegen een ieder die een document met onjuiste gegevens opstelt of laat opstellen met het doel produkten onder de preferentiële regeling te doen vallen, worden sancties getroffen.

Artikel 29

Vrije zones

De Lid-Staten van de Gemeenschap en Bulgarije nemen alle nodige maatregelen om te voorkomen dat produkten die onder geleide van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 worden verhandeld en tijdens hun vervoer in een op hun grondgebied gelegen vrije zone verblijven, door andere goederen worden vervangen of andere behandelingen ondergaan dan die welke gebruikelijk zijn om ze in goede staat te bewaren.

TITEL IV

CEUTA EN MELILLA

Artikel 30

Toepassing van het Protocol

1. De in dit Protocol gebruikte term „Gemeenschap” heeft geen betrekking op Ceuta en Melilla. De term „produkten van oorsprong uit de Gemeenschap” heeft geen betrekking op produkten van oorsprong uit deze gebieden.

2. Dit Protocol is van overeenkomstige toepassing op produkten van oorsprong uit Ceuta en Melilla, met inachtneming van de in artikel 31 vastgestelde bijzondere voorwaarden.

Artikel 31

Bijzondere voorwaarden

1. De volgende bepalingen zijn van toepassing in plaats van artikel 1 en de verwijzingen naar dat artikel zijn van overeenkomstige toepassing op onderhavig artikel.

2. Mits zij rechtstreeks zijn vervoerd overeenkomstig het bepaalde in artikel 8, worden beschouwd als:

1. produkten van oorsprong uit Ceuta en Melilla:

a. geheel en al in Ceuta en Melilla verkregen produkten;

b. in Ceuta en Melilla verkregen produkten bij de vervaardiging waarvan andere dan de onder a. bedoelde produkten zijn gebruikt, voor zover:

i) deze produkten be- of verwerkingen hebben ondergaan die toereikend zijn in de zin van artikel 4 van dit Protocol, of voor zover

ii) deze produkten van oorsprong zijn uit Bulgarije of de Gemeenschap in de zin van dit Protocol, mits zij be- of verwerkingen hebben ondergaan die verder gaan dan de in artikel 4, lid 3, van dit Protocol genoemde ontoereikende be- of verwerkingen.

2. produkten van oorsprong uit Bulgarije:

a. geheel en al in Bulgarije verkregen produkten;

b. in Bulgarije verkregen produkten bij de vervaardiging waarvan andere dan de onder a) bedoelde produkten zijn gebruikt, voor zover:

i) deze produkten be- of verwerkingen hebben ondergaan die toereikend zijn in de zin van artikel 4 van dit Protocol, of voor zover

ii) deze produkten van oorsprong zijn uit Ceuta en Melilla of de Gemeenschap in de zin van dit Protocol, mits zij be- of verwerkingen hebben ondergaan die verder gaan dan de in artikel 4, lid 3, van dit Protocol genoemde ontoereikende be- of verwerkingen.

3. Ceuta en Melilla worden als één enkel grondgebied beschouwd.

4. De exporteur of zijn gemachtigde vertegenwoordiger vermeldt „Bulgarije” en „Ceuta en Melilla” in vak 2 van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1. In het geval van produkten van oorsprong uit Ceuta en Melilla wordt dit bovendien vermeld in vak 4 van het certificaat inzake goederenverkeer EUR. 1.

5. De Spaanse douaneautoriteiten zijn belast met de toepassing van dit Protocol in Ceuta en Melilla.

TITEL V
SLOTBEPALINGEN

Artikel 32

Wijziging van het Protocol

De Associatieraad stelt om de twee jaar, of wanneer Bulgarije of de Gemeenschap hierom verzoeken, een onderzoek in naar de toepassing van dit Protocol ten einde eventueel noodzakelijk geachte wijzigingen of aanpassingen aan te brengen.

Bij dit onderzoek wordt met name rekening gehouden met de deelname van de partijen bij de overeenkomst aan vrijhandelszones of douane-unies met derde landen.

Artikel 33

Comité Douanesamenwerking

1. Er wordt een Comité Douanesamenwerking ingesteld, dat belast is met de uitvoering van de administratieve samenwerking met het oog op de juiste en uniforme toepassing van dit Protocol en waaraan elke andere taak op douanegebied kan worden toevertrouwd.

2. Het Comité is samengesteld uit deskundigen van de Lid-Staten en met douanezaken belaste ambtenaren van de diensten van de Commissie van de Europese Gemeenschappen enerzijds en door Bulgarije benoemde deskundigen anderzijds.

Artikel 34

Aardolieprodukten

De in bijlage VI genoemde produkten zijn tijdelijk van het toepassingsgebied van dit Protocol uitgesloten. De regelingen inzake administratieve samenwerking zijn evenwel van overeenkomstige toepassing op deze produkten.

Artikel 35

Bijlagen

De bij dit Protocol gevoegde bijlagen maken daarvan deel uit.

Artikel 36

Uitvoering

De Gemeenschap en Bulgarije nemen, ieder voor zich, de maatregelen die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging van dit Protocol.

Artikel 37*Goederen in doorvoer of in opslag*

De Overeenkomst kan worden toegepast op goederen die aan de bepalingen van dit Protocol voldoen en die op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst in doorvoer zijn of die in de Gemeenschap of in Bulgarije tijdelijk zijn opgeslagen, of die zich in een douane-entrepot of in een vrije zone bevinden, mits binnen vier maanden na die datum een certificaat EUR. 1 bij de douaneautoriteiten van de Staat van invoer wordt ingediend dat achteraf door de bevoegde instanties van de Staat van uitvoer is opgesteld, vergezeld van documenten waaruit blijkt dat de goederen rechtstreeks zijn vervoerd.

De Bijlagen bij dit Protocol zullen worden bekendgemaakt in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Protocol nr. 5

HOOFDSTUK I

SPECIFIEKE BEPALINGEN BETREFFENDE DE HANDEL TUSSEN SPANJE EN
BULGARIJE**Artikel 1**

De bepalingen van titel III van de Overeenkomst betreffende het handelsverkeer worden als volgt gewijzigd ten einde rekening te houden met de maatregelen en verbintenissen die zijn opgenomen in de Akte van Toetreding van het Koninkrijk Spanje tot de Europese Gemeenschappen (hierna de „Toetredingsakte” genoemd).

Artikel 2

Krachtens de Toetredingsakte past Spanje ten aanzien van produkten van oorsprong uit Bulgarije geen gunstiger behandeling toe dan ten aanzien van de invoer van produkten van oorsprong uit andere Lid-Staten of van produkten die zich in andere Lid-Staten in het vrije verkeer bevinden.

Artikel 3

1. De invoerrechten die door het Koninkrijk Spanje worden geheven op landbouwprodukten als omschreven in artikel 19 van de Overeenkomst van oorsprong uit Bulgarije vermeld in de bijlagen XI en XIII van

de Overeenkomst worden geleidelijk in overeenstemming gebracht met die welke door de Gemeenschap van Tien worden toegepast, volgens de in artikel 75, lid 2, en lid 3, van de Toetredingsakte vastgestelde procedure en tijdschema's.

2. De heffingen die door het Koninkrijk Spanje worden toegepast op de in artikel 21, lid 2, van de Overeenkomst bedoelde landbouwprodukten van oorsprong uit Bulgarije, vermeld in bijlage XI, alsmede op het landbouwelement van de in Protocol nr. 3 bedoelde produkten van oorsprong uit Bulgarije, zijn die welke elk jaar door de Gemeenschap van Tien worden toegepast, aangepast met de in de Toetredingsakte vastgestelde compenserende bedragen toetreding.

Artikel 4

De uitvoering door Spanje van de verplichtingen uit hoofde van artikel 10, lid 4, van de Overeenkomst geschiedt op het tijdstip dat voor de overige Lid-Staten is vastgesteld, op voorwaarde dat de Verordeningen (EEG) nr. 1765/82 en nr. 3420/83 betreffende de invoerregelingen voor produkten van oorsprong uit landen met staatshandel op dat ogenblik niet meer van toepassing zijn op Bulgarije.

Artikel 5

De invoer in Spanje van de in bijlage A vermelde produkten van oorsprong uit Bulgarije kan tot en met 31 december 1995 aan kwantitatieve beperkingen worden onderworpen.

Artikel 6

Dit protocol is van toepassing onverminderd het bepaalde in Verordening (EEG) nr. 1911/91 van de Raad van 26 juni 1991 betreffende de toepassing van de bepalingen van het Gemeenschapsrecht op de Canarische Eilanden en het bepaalde in Besluit 91/314/EEG van de Raad van 26 juni 1991 tot instelling van een programma van speciaal op het afgelegen en insulaire karakter van de Canarische Eilanden afgestemde maatregelen (POSEICAN).

HOOFDSTUK II

SPECIFIEKE BEPALINGEN BETREFFENDE DE HANDEL TUSSEN PORTUGAL EN BULGARIJE

Artikel 7

De bepalingen van titel III van de Overeenkomst betreffende het handelsverkeer worden als volgt gewijzigd ten einde rekening te houden met de maatregelen en verplichtingen die zijn opgenomen in de Akte van

Toetreding van de Portugese Republiek tot de Europese Gemeenschappen (hierna „Toetredingsakte” genoemd).

Artikel 8

Krachtens de Toetredingsakte past Portugal ten aanzien van Bulgarije geen gunstiger behandeling toe dan ten aanzien van de invoer van produkten van oorsprong uit andere Lid-Staten.

Artikel 9

1. De rechten die door de Portugese Republiek worden gegeven op industrieproducten van oorsprong uit Bulgarije bedoeld in artikel 10 van de Overeenkomst en in de Protocolen nrs. 1 en 2, alsmede van de niet-landbouwcomponenten van de in Protocol nr. 3 opgenomen produkten, worden geleidelijk afgeschaft overeenkomstig de in dit artikel vastgestelde procedure en tijdschema's.

2. Voor de tariefafbraak wordt uitgegaan van de rechten welke per 1 januari 1985 door de Portugese Republiek daadwerkelijk werden toegepast in het handelsverkeer met de Gemeenschap van Tien. Met ingang van de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst worden de rechten in overeenstemming gebracht met die welke door de Gemeenschap van Tien worden toegepast.

Voor de in bijlage XXXI van de Toetredingsakte bedoelde produkten geschiedt de tariefafbraak evenwel volgens hetzelfde tijdschema en wordt uitgegaan van de rechten die per 1 januari 1985 door de Portugese Republiek daadwerkelijk werden toegepast in het handelsverkeer met derde landen.

Artikel 10

1. De rechten die door de Portugese Republiek worden gegeven op de in artikel 19 van de Overeenkomst omschreven landbouwprodukten van oorsprong uit Bulgarije, vermeld in de bijlagen XI en XIII van de Overeenkomst, worden overeenkomstig de in dit artikel vastgestelde procedure en tijdschema's geleidelijk in overeenstemming gebracht met die welke door de Gemeenschap van Tien worden toegepast.

2. Voor andere dan de in lid 3 van dit artikel bedoelde landbouwprodukten zal de Portugese Republiek haar tarieven verlagen, uitgaande van die welke zij per 1 januari 1985 in het handelsverkeer met derde landen toepaste. Het verschil tussen deze tarieven en die welke door de Gemeenschap van Tien worden toegepast, wordt elk jaar verminderd overeenkomstig het volgende tijdschema:

- vanaf de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt het verschil teruggebracht tot 27,2% van het oorspronkelijke verschil;
- op 1 januari 1994 wordt het verschil teruggebracht tot 18,1% van het oorspronkelijke verschil;

- op 1 januari 1995 wordt het verschil teruggebracht tot 9% van het oorspronkelijke verschil;
- vanaf 1 januari 1996 past de Portugese Republiek dezelfde rechten toe als de Gemeenschap van Tien.

3. Ten aanzien van de landbouwprodukten bedoeld in de Verordeningen(EEG) nr. 136/66, nr. 804/68, nr. 805/68, nr. 1035/72, nr. 2727/75, nr. 2759/75, nr. 2771/75, nr. 2777/75, nr. 1418/76 en nr. 822/87 past de Portugese Republiek een recht toe waarbij het verschil tussen het recht dat daadwerkelijk van toepassing was op 31 december 1990 en het preferentiële recht volgens het onderstaande tijdschema wordt teruggebracht:

- vanaf de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt het verschil teruggebracht tot 49,9% van het oorspronkelijke verschil;
- op 1 januari 1994 wordt het verschil teruggebracht tot 33,2% van het oorspronkelijke verschil;
- op 1 januari 1995 wordt het verschil teruggebracht tot 16,5% van het oorspronkelijke verschil.

Vanaf 1 januari 1996 past Portugal het preferentiële tarief volledig toe.

Artikel 11

De uitvoering door Portugal van de verplichtingen uit hoofde van artikel 10, lid 4, van de Overeenkomst geschiedt op het tijdstip dat voor de overige Lid-Staten is vastgesteld, op voorwaarde dat Bulgarije op dat tijdstip niet meer onder toepassing valt van de Verordeningen(EEG) nr. 1765/82 en nr. 3420/83 betreffende invoerregelingen voor produkten van oorsprong uit landen met staatshandel.

Artikel 12

De invoer in Portugal van de in bijlage B vermelde produkten van oorsprong uit Bulgarije kan tot en met 31 december 1995 aan kwantitatieve beperkingen worden onderworpen.

De Bijlagen bij dit Protocol zullen worden bekendgemaakt in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen

---

Protocol nr. 6 betreffende wederzijdse bijstand in douanezaken

Artikel 1

Definities

Voor de toepassing van dit protocol wordt verstaan onder:

- a. douanewetgeving: de op het grondgebied van de Overeenkomstsluitende Partijen geldende voorschriften betreffende de invoer, de uit-

voer en de doorvoer van goederen en de plaatsing daarvan onder enige andere douaneregeling, met inbegrip van de door genoemde Partijen ingestelde verboden, beperkingen en controlemaatregelen;

b. douanerechten: alle rechten, belastingen, vergoedingen en andere heffingen die ter uitvoering van de douanewetgeving op het grondgebied van de Overeenkomstsluitende Partijen worden toegepast en ingevorderd, met uitzondering van de vergoedingen en heffingen waarvan het bedrag bij benadering gelijk is aan de kosten van de verleende diensten;

c. verzoekende autoriteit: een bevoegde administratieve autoriteit welke hiertoe door een Overeenkomstsluitende Partij is aangewezen en die een verzoek om administratieve bijstand in douanezaken indient;

d. aangezochte autoriteit: een bevoegde administratieve autoriteit welke hiertoe door een Overeenkomstsluitende Partij is aangewezen en die een verzoek om administratieve bijstand in douanezaken ontvangt;

e. overtreding: elke inbreuk op de douanewetgeving en elke poging daartoe.

Artikel 2

Werkingsfeer

1. De Overeenkomstsluitende Partijen verlenen elkaar bijstand, op de wijze en onder de voorwaarden vastgesteld in dit protocol, met het oog op de correcte toepassing van de douanewetgeving, in het bijzonder wat de preventie, de opsporing en het onderzoek van overtredingen van deze wetgeving betreft.

2. De bijstand in douanezaken waarin dit protocol voorziet, geldt voor elke administratieve autoriteit van de Overeenkomstsluitende Partijen die bevoegd is voor de toepassing van dit protocol. De bijstand in douanezaken doet geen afbreuk aan de regels betreffende de wederzijdse bijstand in strafzaken en geldt niet voor informatie die is verkregen krachtens bevoegdheden welke op verzoek van de rechterlijke autoriteiten worden uitgeoefend, tenzij deze autoriteiten hiermee instemmen.

Artikel 3

Bijstand op verzoek

1. Op aanvraag van de verzoekende autoriteit verschaft de aangezochte autoriteit eerstgenoemde alle ter zake dienende informatie die deze nodig heeft voor de correcte toepassing van de douanewetgeving, met inbegrip van informatie betreffende transacties waarvan bekend is dat zij hebben plaatsgevonden of gepland zijn en die een overtreding vormen of zouden vormen van deze wetgeving.

2. Op aanvraag van de verzoekende autoriteit deelt de aangezochte autoriteit haar mede of goederen die uit het grondgebied van een der overeenkomstsluitende partijen zijn uitgevoerd, op regelmatige wijze in de andere Overeenkomstsluitende Partij zijn ingevoerd, onder vermelding, in voorkomend geval, van de douaneregeling waaronder deze goederen zijn geplaatst.

3. Op aanvraag van de verzoekende autoriteit zorgt de aangezochte autoriteit ervoor dat toezicht wordt gehouden op:

a. natuurlijke personen of rechtspersonen ten aanzien waarvan een redelijk vermoeden bestaat dat zij de douanewetgeving overtreden of overtreden hebben;

b. goederenbewegingen waarvan wordt bericht dat zij aanleiding kunnen geven tot ernstige overtredingen van de douanewetgeving;

c. vervoermiddelen waarvan op redelijke gronden wordt vermoed dat zij voor het plegen van inbreuken op de douanewetgeving werden gebruikt, worden gebruikt of zouden kunnen worden gebruikt.

Artikel 4

Bijstand op eigen initiatief

De Overeenkomstsluitende Partijen verlenen elkaar, binnen het kader van hun bevoegdheden, bijstand, indien zij zulks noodzakelijk achten voor de juiste toepassing van de douanewetgeving, in het bijzonder wanneer zij informatie verkrijgen omtrent:

– transacties die een inbreuk vormden, vormen of zouden vormen op deze wetgeving en die van belang kunnen zijn voor andere Overeenkomstsluitende Partijen;

– nieuwe middelen of methoden die bij dergelijke transacties worden gebruikt;

– goederen waarvan bekend is dat zij het voorwerp vormen van een ernstige overtreding van de douanewetgeving in verband met de invoer, de uitvoer of de doorvoer, dan wel van enige andere douaneregeling.

Artikel 5

Afgifte van documenten/Kennisgeving van besluiten

Op aanvraag van de verzoekende autoriteit neemt de aangezochte autoriteit, overeenkomstig haar eigen wetgeving, de nodige maatregelen voor:

- de afgifte van alle documenten
- de kennisgeving van alle besluiten

waarop het bepaalde in dit protocol van toepassing is, aan een geadresseerde die op haar grondgebied verblijft of gevestigd is. In dit geval is artikel 6, lid 3, van toepassing.

Artikel 6

Vorm en inhoud van verzoeken om bijstand

1. Verzoeken in het kader van dit protocol worden schriftelijk gedaan en gaan vergezeld van de voor de behandeling ervan noodzakelijke bescheiden. In spoedeisende gevallen kunnen verzoeken mondeling worden gedaan, mits zij onmiddellijk schriftelijk worden bevestigd.

2. De overeenkomstig het bepaalde in lid 1 ingediende verzoeken bevatten de hierna volgende gegevens:

- a. de naam van de verzoekende autoriteit;
- b. de gevraagde maatregel;
- c. het voorwerp en de reden van het verzoek;
- d. de relevante wetten, reglementen en andere voorschriften;
- e. zo nauwkeurig en volledig mogelijke informatie betreffende de natuurlijke personen of rechtspersonen waarop het onderzoek betrekking heeft;
- f. een overzicht van de relevante feiten, behalve in de in artikel 5 bedoelde gevallen.

3. De verzoeken worden ingediend in een officiële taal van de aangezochte autoriteit of in een voor deze autoriteit aanvaardbare taal.

4. Indien een verzoek niet in de juiste vorm wordt gedaan, kan om correctie of aanvulling daarvan worden verzocht. Er kunnen echter voorzorgsmaatregelen worden genomen.

Artikel 7

Behandeling van verzoeken

1. De aangezochte autoriteit of, indien deze niet tot zelfstandig handelen bevoegd is, de administratieve dienst waaraan het verzoek door deze autoriteit werd gericht, behandelt het verzoek om bijstand, binnen de perken van haar bevoegdheden en met de middelen waarover zij beschikt, alsof zij voor eigen rekening of in opdracht van een andere autoriteit van dezelfde Overeenkomstsluitende Partij handelde, met name door reeds beschikbare informatie te verstrekken en het nodige onderzoek te verrichten of te doen verrichten.

2. Verzoeken om bijstand worden behandeld overeenkomstig de wetten, reglementen en andere rechtsvoorschriften van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij.

3. Ter zake bevoegde ambtenaren van een Overeenkomstsluitende Partij kunnen met instemming van de andere betrokken Overeenkomstsluitende Partij en onder de door deze laatste vastgestelde voorwaarden, van de diensten van de aangezochte autoriteit of van een andere autoriteit die onder de aangezochte autoriteit ressorteert, informatie betref-

fende inbreuken op de douanewetgeving verkrijgen die de verzoekende autoriteit nodig heeft ter uitvoering van het bepaalde in dit protocol.

4. Ambtenaren van een Overeenkomstsluitende Partij kunnen, met instemming van de andere Overeenkomstsluitende Partij, aanwezig zijn bij onderzoekverrichtingen op het grondgebied van laatstgenoemde partij.

Artikel 8

Vorm waarin de informatie dient te worden verstrekt

1. De aangezochte autoriteit deelt de uitslag van het ingestelde onderzoek aan de verzoekende autoriteit mede in de vorm van bescheiden, voor echt gewaarmerkte afschriften van bescheiden, rapporten en dergelijke.

2. De in lid 1 bedoelde bescheiden kunnen worden vervangen door informatie welke met behulp van systemen voor automatische gegevensverwerking in om het even welke vorm voor hetzelfde doeleinde wordt verstrekt.

Artikel 9

Gevallen waarin geen bijstand dient te worden verleend

1. De Overeenkomstsluitende Partijen kunnen de in dit protocol bedoelde bijstand weigeren wanneer het verlenen daarvan:

a. hun soevereiniteit, openbare orde, veiligheid of andere wezenlijke belangen in het gedrang zou kunnen brengen;

b. de toepassing inhoudt van valuta- of belastingregelingen andere dan die welke betrekking hebben op de doanerechten; of

c. zou leiden tot de schending van een industrieel geheim, een handelsgeheim of een beroepsgeheim.

2. Wanneer de verzoekende autoriteit om een vorm van bijstand verzoekt die zij desgevraagd zelf niet zou kunnen verlenen, vermeldt zij dit in haar verzoek. De aangezochte autoriteit bepaalt zelf hoe zij op een dergelijk verzoek reageert.

3. Indien bijstand wordt geweigerd, dienen het daartoe strekkende besluit en de redenen welke eraan ten grondslag liggen onverwijld aan de verzoekende autoriteit te worden medegedeeld.

Artikel 10

Geheimhoudingsplicht

1. Alle informatie die ter uitvoering van dit protocol in om het even welke vorm wordt verstrekt, heeft een vertrouwelijk karakter. Zij valt

onder de geheimhoudingsplicht en geniet de bescherming van de ter zake geldende wettelijke voorschriften van de Overeenkomstsluitende Partij die ze heeft ontvangen en van de overeenkomstige bepalingen waaraan de communautaire autoriteiten onderworpen zijn.

2. Persoonsgebonden gegevens worden niet verstrekt wanneer er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de mededeling of het gebruik daarvan strijdig zouden zijn met de fundamentele rechtsbeginselen van een der partijen en, in het bijzonder, indien de betrokken persoon hiervan onrechtmatig nadeel zou ondervinden. De Partij die de gegevens ontvangt, deelt de Partij die de gegevens verstrekt desgevraagd mede voor welk doel deze zijn gebruikt en welke resultaten ermee zijn bereikt.

3. Persoonsgebonden gegevens mogen uitsluitend worden medege-deeld aan douaneautoriteiten en, indien vereist ten behoeve van rechtsvervolgning, aan het openbaar ministerie en de rechterlijke autoriteiten. Andere personen of autoriteiten kunnen dergelijke informatie uitsluitend verkrijgen na voorafgaande toestemming van de autoriteit die ze verstrekt.

4. De partij die de gegevens verstrekt, controleert de juistheid daarvan. Wanneer blijkt dat verstrekte gegevens onjuist zijn of dienen te worden geschrapt, wordt de ontvangende partij daarvan onverwijld in kennis gesteld. Laatstgenoemde partij is gehouden de correctie of de schrapping uit te voeren.

5. Behalve in gevallen waarin zulks strijdig is met het algemeen belang, kan de betrokkene, op zijn verzoek, informatie verkrijgen omtrent opgeslagen gegevens en de redenen welke aan deze opslag ten grondslag liggen.

Artikel 11

Gebruik van informatie

1. De verkregen informatie mag uitsluitend worden gebruikt voor de toepassing van het bepaalde in dit protocol. Het gebruik van deze informatie door een Overeenkomstsluitende Partij voor andere doeleinden is afhankelijk gesteld van de voorafgaande schriftelijke toestemming van de administratieve autoriteit die ze heeft verstrekt en is aan de door deze autoriteit vastgestelde beperkingen onderworpen. Deze bepalingen zijn niet van toepassing op informatie betreffende overtredingen met betrekking tot verdovende middelen en psychotrope stoffen. Dergelijke informatie mag worden doorgegeven aan andere autoriteiten die rechtstreeks bij de bestrijding van de illegale handel in verdovende middelen betrokken zijn, binnen de perken van artikel 2.

2. Het bepaalde in lid 1 vormt geen beletsel voor het gebruik van de informatie in gerechtelijke of administratieve procedures die naderhand worden ingesteld wegens niet naleving van de douanewetgeving.

3. De Overeenkomstsluitende Partijen kunnen de overeenkomstig het bepaalde in dit protocol verkregen informatie en geraadpleegde bescheiden in hun rapporten, getuigenissen en gerechtelijke procedures als bewijsmateriaal gebruiken.

Artikel 12

Deskundigen en getuigen

Een onder een aangezochte autoriteit ressorterende ambtenaar kan worden gemachtigd, binnen de perken van de hem verleende machtiging, in het rechtsgebied van een andere Overeenkomstsluitende Partij als getuige of deskundige op te treden in gerechtelijke of administratieve procedures die betrekking hebben op onderwerpen waarop dit protocol van toepassing is en daarbij de voor het gerechtelijk onderzoek noodzakelijke voorwerpen, bescheiden of voor echt gewaarmerkte afschriften van bescheiden voor te leggen. In de convocatie dient uitdrukkelijk te worden vermeld over welk onderwerp en in welke functie of hoedanigheid de betrokken ambtenaar zal worden ondervraagd.

Artikel 13

Kosten van de bijstand

De Overeenkomstsluitende Partijen brengen elkaar geen kosten in rekening voor uitgaven welke ter uitvoering van het bepaalde in dit protocol zijn gemaakt, met uitzondering, in voorkomend geval, van de uitgaven voor deskundigen, getuigen, tolken en vertalers die niet in overheidssdienst zijn.

Artikel 14

Tenuitvoerlegging

1. Het beheer van dit protocol wordt waargenomen door de centrale douaneautoriteiten van Bulgarije enerzijds, en de bevoegde diensten van de Commissie en, in voorkomend geval, de douaneautoriteiten van de Lid-Staten, anderzijds. Deze instanties stellen alle praktische maatregelen en regelingen voor de toepassing van dit protocol vast, rekening houdend met de voorschriften op het gebied van de gegevensbescherming. Zij kunnen de bevoegde instanties aanbevelingen doen voor wijzigingen die huns inziens in dit protocol dienen te worden aangebracht.

2. De Overeenkomstsluitende Partijen plegen overleg en geven elkaar vervolgens kennis van alle uitvoeringsbepalingen die overeenkomstig dit artikel worden genomen.

Artikel 15

Complementariteit

1. Dit protocol vormt een aanvulling op de overeenkomsten inzake wederzijdse bijstand die zijn gesloten of kunnen worden gesloten tussen een of meer Lid-Staten van de EG en Bulgarije. Het staat niet in de weg aan de toepassing van deze overeenkomsten of aan de ruimere wederzijdse bijstand die daarin eventueel is voorzien.

2. Onverminderd het bepaalde in artikel 11 doen deze overeenkomsten geen afbreuk aan de communautaire bepalingen betreffende de uitwisseling, tussen de bevoegde diensten van de Commissie en de douaneautoriteiten van de Lid-Staten, van alle met betrekking tot douanezaken verkregen informatie die voor de Gemeenschap van belang kan zijn.

Protocol nr. 7 betreffende aan jaarlijkse beperkingen gebonden concessies

De Partijen komen overeen dat indien de Overeenkomst na 1 januari van enig jaar in werking treedt, alle aan jaarlijkse maxima gebonden concessies pro rata zullen worden aangepast, met uitzondering van de in de bijlagen III en XI opgenomen concessies van de Gemeenschap.

Ten aanzien van de bijlagen III en XI zij opgemerkt dat produkten waarvoor tussen 1 januari en de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst invoercertificaten werden afgegeven krachtens de verordeningen (EEG) van de Raad houdende toepassing van algemene tariefpreferenties, zullen worden afgeboekt op de tariefcontingenten of tariefplafonds die in deze bijlagen zijn opgenomen.

Protocol nr. 8 betreffende de grensoverschrijdende waterwegen

De Overeenkomstsluitende Partijen,

Verwijzend naar de beginselen die uitgangspunt zijn voor met name:

– het Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren

– het Verdrag inzake milieu-effectrapportage in grensoverschrijdend verband

– het Verdrag inzake grensoverschrijdende gevolgen van industriële ongevallen

– de Overeenkomst van Ramsar;

overwegende dat artikel 81 van de Overeenkomst, dat betrekking heeft op samenwerking op milieugebied, het kader tot stand brengt waarin de initiatieven van de Partijen op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking kunnen worden uitgewerkt door middel van programma's van gemeenschappelijk belang;

overwegende dat het waterbeheer van grensoverschrijdende rivieren een van de terreinen van samenwerking is die in artikel 81 van de Overeenkomst worden genoemd,

komen overeen om in beider belang, met financiële bijstand van de Gemeenschap, op grond van de desbetreffende bepalingen van titel VIII een systeem op te zetten om de waterkwaliteit en -hoeveelheid in hun grensoverschrijdende waterwegen nauwlettend te volgen:

- om de verontreiniging van het water in grensoverschrijdende waterwegen zodanig terug te dringen dat een ecologisch verantwoord gebruik in de economie gewaarborgd is, en ernaar te streven alle andere vormen van verontreiniging van dit water, vooral verontreiniging door ongevallen, te voorkomen;
- om een systeem in te stellen voor vroegtijdige waarschuwing tegen overstromingen of gevaarlijke niveaus van waterverontreiniging in die waterwegen;
- om met vereende krachten de strijd aan te binden tegen bodemerosie die te wijten is aan grensoverschrijdende waterlopen;
- om een rationeel gebruik van de watervoorraad van grensoverschrijdende waterwegen te bevorderen overeenkomstig de bepalingen van het Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren;
- om een doeltreffende bescherming van de flora en fauna bij de estuaria van de grensoverschrijdende waterlopen op hun onderscheiden grondgebieden te bevorderen.

D. PARLEMENT

De Overeenkomst behoeft ingevolge artikel 91 van de Grondwet de goedkeuring van de Staten-Generaal, alvorens het Koninkrijk aan de Overeenkomst kan worden gebonden.

Bij Koninklijke boodschap van 27 december 1993 (Kamerstukken II 1993/94, 23 559, nrs. 1-3) is aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ter overweging aangeboden een ontwerp van wet ter goedkeuring van de onderhavige Overeenkomst. De memorie van toelichting die het ontwerp vergezelt, is ondertekend door de Minister van Buitenlandse Zaken, P. H. KOOIJMANS.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van de Overeenkomst zullen ingevolge artikel 124, tweede lid, in werking treden op de eerste dag van de tweede maand na de datum waarop de Partijen elkander kennisgeving doen van het feit dat de goedkeuringsprocedures zijn voltooid.

J. GEGEVENS

Bij gelegenheid van de ondertekening van de onderhavige Overeenkomst op 8 maart 1993 te Brussel werd eveneens de volgende Slotakte ondertekend:

Slotakte

De gevolmachtigden van:

het Koninkrijk België,
 het Koninkrijk Denemarken,
 de Bondsrepubliek Duitsland,
 de Helleense Republiek,
 het Koninkrijk Spanje,
 de Franse Republiek,
 Ierland,
 de Italiaanse Republiek,
 het Groothertogdom Luxemburg,
 het Koninkrijk der Nederlanden,
 de Portugese Republiek,
 het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland,

Verdragsluitende Partijen bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie,

hierna „de Lid-Staten” te noemen, en van

de Europese Economische Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, hierna „de Gemeenschap” te noemen,

enerzijds, en

de gevolmachtigden van de Republiek Bulgarije, hierna „Bulgarije” te noemen, anderzijds,

bijeengekomen te Brussel, op acht maart negentienhonderd drien-negentig, voor de ondertekening van de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en Bulgarije, anderzijds, hierna de „Europa-Overeenkomst” te noemen,

hebben de volgende teksten aangenomen :

de Europa-Overeenkomst en de volgende protocollen :

Protocol nr. 1 betreffende textielprodukten en kledingartikelen,

Protocol nr. 2 betreffende produkten die vallen onder het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS),

Protocol nr. 3 betreffende het handelsverkeer tussen Bulgarije en de Gemeenschap van niet onder bijlage II bij het EEG-Verdrag vallende verwerkte landbouwprodukten,

Protocol nr. 4 betreffende de definitie van het begrip „produkten van oorsprong” en methoden van administratieve samenwerking,

Protocol nr. 5 betreffende specifieke bepalingen betreffende de handel tussen Bulgarije en Spanje en Portugal,

Protocol nr. 6 betreffende wederzijdse bijstand in douanezaken,

Protocol nr. 7 betreffende aan jaarlijkse beperkingen gebonden concessies,

Protocol nr. 8 betreffende de grensoverschrijdende waterwegen.

De gevolmachtigden van de Lid-Staten en van de Gemeenschap en de gevolmachtigden van Bulgarije hebben de volgende gemeenschappelijke verklaringen aangenomen, die aan deze Slotakte zijn gehecht :

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 8, lid 3, van de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 8, lid 4, van de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 10, lid 3, van de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 21, lid 4, van de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 21, lid 4, van de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 38, lid 1, van de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 38 van de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 39 van de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende Hoofdstuk II van Titel IV van de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 45, lid 2, van de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 57, lid 3, van de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 59 van de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 60 van de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 64 van de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 67 van de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 110 van de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende Protocol nr. 1 bij de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 5 en artikel 9, lid 4, van Protocol nr. 2 bij de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende Protocol nr. 4 bij de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 5 van Protocol nr. 6 bij de Europa-Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende Protocol nr. 8 bij de Europa-Overeenkomst.

De gevolmachtigden van de Lid-Staten en van de Gemeenschap en de gevolmachtigden van Bulgarije hebben kennis genomen van de volgende briefwisselingen, die aan deze Slotakte zijn gehecht :

Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en Bulgarije inzake doorvoer

Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en Bulgarije inzake de infrastructuur voor het overlandvervoer

Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en Bulgarije betreffende een aantal bepalingen inzake levend rundvee

Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en Bulgarije betreffende een aantal bepalingen inzake varkens en pluimvee

Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en Bulgarije betreffende de regionale afbakening van de Afrikaanse varkenspest in het Koninkrijk Spanje.

De gevolmachtigden van Bulgarije hebben kennis genomen van de volgende verklaringen, die aan deze Slotakte zijn gehecht :

Verklaring van de Gemeenschap betreffende artikel 21, lid 4, van de Europa-Overeenkomst

Verklaring van de Gemeenschap betreffende artikel 21, lid 4, van de Europa-Overeenkomst

Verklaring van de Gemeenschap betreffende artikel 2, lid 3, van Protocol nr. 1 bij de Europa-Overeenkomst

Verklaring van de Gemeenschap betreffende artikel 9, lid 1, iii), en lid 4, van Protocol nr. 2 bij de Europa-Overeenkomst

Verklaring van de Gemeenschap betreffende artikel 9, lid 4, van Protocol nr. 2 bij de Europa-Overeenkomst

De gevolmachtigden van de Lid-Staten en van de Gemeenschap hebben kennis genomen van de volgende verklaringen, die aan deze Slotakte zijn gehecht :

Verklaring van Bulgarije betreffende artikel 14, lid 3, van de Europa-Overeenkomst

Verklaring van Bulgarije betreffende artikel 21, lid 3, van de Europa-Overeenkomst

Verklaring van Bulgarije betreffende artikel 45, lid 3, in samenhang met bijlage XV d bij de Europa-Overeenkomst

Verklaring van Bulgarije betreffende artikel 59 van de Europa-Overeenkomst

Verklaring van Bulgarije betreffende artikel 67 van de Europa-Overeenkomst

Verklaring van Bulgarije betreffende Protocol nr. 2 bij de Europa-Overeenkomst

Verklaring van Bulgarije betreffende Protocol nr. 3 bij de Europa-Overeenkomst.

(Voor de ondertekeningen van de Slotakte zie blz. 58 van dit *Tractatenblad*.)

Gemeenschappelijke verklaringen

1. Artikel 8, lid 3

De Partijen verklaren dat onder „recht dat daadwerkelijk wordt toegepast” wordt verstaan : ten aanzien van Bulgarije, het meest-begunstigingsrecht dat van toepassing is (douanerechten en, voor de in bijlage VIII vermelde produkten, heffingen van gelijke werking als douanerechten) en, ten aanzien van de Gemeenschap, de rechten van het douanetarief (zowel de autonome en conventionele rechten als de in het douanetarief vermelde „permanente” schorsingen van rechten en tarief-contingenten). Wanneer tijdelijke schorsingen van rechten worden toegepast in verband met een bepaald doel of voor bepaalde hoeveelheden of zendingen, worden deze schorsingen evenwel niet beschouwd als „het recht dat daadwerkelijk wordt toegepast”. De Partijen stellen elkaar op de dag vóór de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst in kennis van de lijst van produkten waarvoor deze tijdelijke schorsingen van rechten gelden.

2. Artikel 8, lid 4

De Gemeenschap en Bulgarije bevestigen dat wanneer de rechten worden verlaagd door middel van een tijdelijke schorsing, deze verlaagde rechten slechts voor de duur van de schorsing in de plaats treden van de basisrechten en dat wanneer tot een gedeeltelijke schorsing wordt besloten, het preferentiële element in het handelsverkeer tussen de Partijen wordt gehandhaafd.

3. Artikel 10, lid 3, tweede alinea

De Partijen verklaren dat de verlaagde rechten die krachtens het bepaalde in deze Overeenkomst worden berekend, op het eerste cijfer na de komma worden afgerond, namelijk naar boven wanneer het tweede cijfer na de komma 5, 6, 7, 8 of 9 is en naar beneden wanneer het tweede cijfer na de komma 0, 1, 2, 3 of 4 is.

4. Artikel 21, lid 4

De Gemeenschap en Bulgarije komen in afwachting dat de besprekingen van de Uruguay-Ronde in het kader van de Algemene Overeenkomst betreffende Tariieven en Handel worden afgerond, en terwijl de geldigheidstermijn van de Overeenkomst van 1990 met een jaar wordt verlengd, overeen onderhandelingen in de tweede helft van 1993 te voeren om een voor beide Partijen aanvaardbare oplossing te vinden voor de verlenging van de Overeenkomst van 1990 betreffende schapen en schapevlees, vooral inzake:

- de inachtneming van de gevoelige perioden,

- de schorsing van rechten,
- de procedure voor toezicht op de prijzen.

5. Artikel 21, lid 4

De Gemeenschap en Bulgarije komen overeen te onderhandelen met het oog op de sluiting van:

- een overeenkomst tussen de Republiek Bulgarije en de Europese Economische Gemeenschap inzake wederzijdse bescherming van de benamingen van wijn en de controle op wijn ;

en

- een overeenkomst inzake wederzijdse tariefconcessies voor wijn, met inachtneming van de invoerregelingen van de Gemeenschap en Bulgarije, met name betreffende oenologische procédés en certificering.

Beide Partijen stellen alles in het werk om ervoor te zorgen dat deze overeenkomsten op hetzelfde ogenblik als de Interimovereenkomst in werking treden.

6. Artikel 38, lid 1

Als overeengekomen wordt beschouwd dat onder het begrip „de in elke Lid-Staat geldende voorwaarden en modaliteiten” waar nodig ook communautaire voorschriften worden begrepen.

7. Artikel 38

Als overeengekomen wordt beschouwd dat het begrip „kinderen” overeenkomstig de nationale wetgeving van het betrokken gastland wordt gedefinieerd.

8. Artikel 39

Als overeengekomen wordt beschouwd dat het begrip „hun gezinsleden” overeenkomstig de nationale wetgeving van het betrokken gastland wordt gedefinieerd.

9. Hoofdstuk II van Titel IV

Onverminderd het bepaalde in Hoofdstuk II van Titel IV komen de Partijen overeen dat de behandeling van onderdanen of vennootschappen van één van beide Partijen als minder gunstig zal worden beschouwd dan die welke wordt verleend aan onderdanen of vennootschappen van de andere Partij, indien die behandeling formeel of de facto minder gunstig is dan die verleend aan onderdanen of vennootschappen van de andere Partij.

10. *Hoofdstuk II van Titel IV*

Als overeengekomen wordt beschouwd dat de in Hoofdstuk II van Titel IV bedoelde „filialen” en „agentschappen” geen rechtspersonen zijn en geen „handelsvertegenwoordiging” betekenen als bedoeld in artikel 4 van de Bulgaarse Wet van 1992 op de economische bedrijvigheid van buitenlanders en de bescherming van buitenlandse investeringen.

11. *Artikel 45, lid 2, ii)*

De Partijen komen overeen dat het bepaalde in artikel 45, lid 2, ii), geen afbreuk doet aan de toepassing van de Bulgaarse wetgeving bedoeld in Bijlage XV c betreffende de verwerving door een communautaire vennootschap of onderdaan van een meerderheidsparticipatie in bestaande vennootschappen werkzaam op de in de bijlage opgesomde terreinen, ongeacht of de communautaire vennootschap of onderdaan al dan niet reeds op het grondgebied van Bulgarije gevestigd is.

12. *Artikel 57, punt 3*

De Partijen verklaren dat de in artikel 57, punt 3, bedoelde overeenkomsten erop gericht moeten zijn om de in de Gemeenschap en de Lid-Staten geldende vervoerregelingen en het in de Gemeenschap en de Lid-Staten geldende vervoerbeleid zo veel mogelijk uit te strekken tot de betrekkingen op vervoergebied tussen de Gemeenschap en Bulgarije.

13. *Artikel 59*

Het feit dat voor natuurlijke personen die onderdaan zijn van bepaalde Partijen een visum wordt geëist, en voor die van andere Partijen niet, mag, op zichzelf, niet worden beschouwd als een element dat voordelen die uit een specifieke verbintenis voortvloeien, teniet doet of beperkt.

14. *Artikel 60*

Wanneer de Associatieraad wordt verzocht maatregelen te nemen voor verdere liberalisering op de terreinen diensten- of personenverkeer, stelt hij ook vast voor welke met deze maatregelen verband houdende transacties betaling in vrije convertibele valuta dient te worden toegestaan.

15. *Artikel 64*

De Partijen maken geen oneigenlijk gebruik van de bepalingen inzake het beroepsgeheim met het oogmerk onthulling van informatie op mededingingsgebied te beletten.

16. Artikel 67

De Partijen komen overeen dat voor de doeleinden van deze Associatieovereenkomst aan „de bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendom” dezelfde betekenis dient te worden gegeven als bedoeld bij artikel 36 van het EEG-Verdrag en dat deze met name omvat de bescherming van auteursrechten en verwante rechten, octrooien en patenten, industriële vormgeving, warenmerken en dienstmerken, topografieën van geïntegreerde schakelingen, software, geografische aanduidingen alsook bescherming tegen oneerlijke mededinging en bescherming van niet-openbaar gemaakte informatie over know-how.

17. Artikel 110

De Partijen komen overeen dat de Associatieraad overeenkomstig artikel 110 van de Overeenkomst een onderzoek zal instellen met betrekking tot de oprichting van een adviesorgaan dat is samengesteld uit leden van het Economisch en Sociaal Comité van de Gemeenschap en overeenkomstige partners van Bulgarije.

18. Protocol nr. 1 bij de Europa-Overeenkomst

De Partijen bevestigen hun voornemen onderhandelingen over het in artikel 3, lid 2, van Protocol nr. 1 bedoelde nieuwe Protocol betreffende kwantitatieve regelingen aan te vatten vóór eind 1992.

19. Artikel 5 en artikel 9, lid 4, van Protocol nr. 2 bij de Europa-Overeenkomst

De Gemeenschap en Bulgarije verklaren dat artikel 5 en artikel 9, lid 4, van Protocol nr. 2 niet als een precedent kunnen worden beschouwd bij de onderhandelingen van Bulgarije met het oog op toetreding tot de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel of tot de Multilaterale Handelsorganisatie die eventueel uit de onderhandelingen in het kader van de Uruguay-Ronde ontstaat.

20. Protocol nr. 4 bij de Europa-Overeenkomst

De Gemeenschap en Bulgarije bevestigen dat zij bereid zijn later in de Associatieraad de mogelijkheid van regionale cumulatie met Polen, Hongarije, de Federatieve Republiek Tsjechië en Slovakije, en met Roemenië, te onderzoeken aan de hand van de vorderingen die gemaakt zijn bij het vervullen van de desbetreffende technische en administratieve voorwaarden.

21. Artikel 5 van Protocol nr. 6 bij de Europa-Overeenkomst

De Overeenkomstsluitende Partijen verklaren dat de verwijzing in artikel 5 van Protocol nr. 6 naar hun eigen wetgeving in voorkomend geval eveneens betrekking kan hebben op een internationale verbintenis die zij zijn aangegaan, zoals het Verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in het buitenland van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke en in handelszaken, dat op 15 november 1965 te 's-Gravenhage werd ondertekend.

22. Protocol nr. 8 bij de Europa-Overeenkomst

Overeengekomen wordt dat de bijstand van de Gemeenschap voor de uitvoering van Protocol nr. 8 geen afbreuk doet aan de totale financiële bijstand uit hoofde van Titel VIII.

Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en Bulgarije inzake doorvoer

A. Brief van de Gemeenschap

Mijnheer,

Tussen de Gemeenschap en Bulgarije is overeengekomen dat :

1. de partijen geen maatregelen nemen waardoor afbreuk wordt gedaan aan de uit de tenuitvoerlegging van de bilaterale overeenkomsten tussen de Lid-Staten van de Gemeenschap en Bulgarije voortvloeiende situatie met name wat betreft het aantal vergunningen, de gewichten en afmetingen van de voertuigen en de toepasselijke rechten ;

2. indien de voorwaarden voor de doorvoer over het grondgebied van de voormalige Federatieve Socialistische Republiek Joegoslavië niet opnieuw normaal worden, de partijen de in punt 1. bedoelde toezeggingen zullen bezien en deze zo nodig zullen aanpassen om de communautaire doorvoer te vergemakkelijken.

Bulgarije en de Gemeenschap sluiten een bilaterale vervoersovereenkomst. In afwachting daarvan wordt over elke wijziging van de bovenstaande regeling in onderling overleg beslist.

Ik moge U verzoeken mij te willen bevestigen dat Uw regering met het bovenstaande instemt.

Gelieve, Mijnheer, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

Namens de Gemeenschap

B. Brief van Bulgarije

Mijnheer,

Ik heb de eer U de ontvangst te bevestigen van Uw brief van heden, welke als volgt luidt :

„Mijnheer,

Tussen de Gemeenschap en Bulgarije is overeengekomen dat :

1. de partijen geen maatregelen nemen waardoor afbreuk wordt gedaan aan de uit de tenuitvoerlegging van de bilaterale overeenkomsten tussen de Lid-Staten van de Gemeenschap en Bulgarije voortvloeiende situatie met name wat betreft het aantal vergunningen, de gewichten en afmetingen van de voertuigen en de toepasselijke rechten ;

2. indien de voorwaarden voor de doorvoer over het grondgebied van de voormalige Federatieve Socialistische Republiek Joegoslavië niet opnieuw normaal worden, de partijen de in punt 1. bedoelde toezeggingen zullen bezien en deze zo nodig zullen aanpassen om de communautaire doorvoer te vergemakkelijken.

Bulgarije en de Gemeenschap sluiten een bilaterale vervoersovereenkomst.

In afwachting daarvan wordt over elke wijziging van de bovenstaande regeling in onderling overleg beslist.

Ik moge U verzoeken mij te willen bevestigen dat Uw Regering met het bovenstaande instemt.”.

Ik heb de eer U te bevestigen dat mijn Regering met de inhoud van deze brief instemt.

Gelieve, Mijnheer, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

Voor de Regering van Bulgarije

**Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de
Europese Gemeenschap en Bulgarije inzake de infrastructuur voor
het overlandvervoer**

A. Brief van de Gemeenschap

Mijnheer,

Ik heb de eer U bij deze te bevestigen dat de Gemeenschap, zoals zij tijdens de onderhandelingen over de Europa-Overeenkomst tussen de Gemeenschap en haar Lid-Staten enerzijds en Bulgarije anderzijds heeft verklaard, zich terdege bewust is van de infrastructuur- en milieu-problemen waarmee Bulgarije op vervoergebied te kampen heeft en dat zij, indien nodig, in het kader van de door de Europa-Overeenkomst ingestelde financiële mechanismen financiële middelen ter beschikking zal stellen voor de verbetering van de infrastructuur voor het overlandvervoer, namelijk de infrastructuur voor het weg- en railvervoer en de binnenvaart en die voor het gecombineerd vervoer.

Ik neem in dit verband nota van het feit dat Bulgarije heeft verklaard dringend behoefte te hebben aan financiële steun om zijn infrastructuur voor het overlandvervoer aan te passen aan de toename van het transitoverkeer over zijn grondgebied.

De partijen komen overeen om in de eerste plaats in het kader van de bestaande handels- en samenwerkingsovereenkomst de middelen te zoeken die hen in staat zouden moeten stellen bij te dragen aan de verbetering van deze infrastructuurvoorzieningen in Bulgarije waarbij vooral de nadruk wordt gelegd op de modernisering en bouw van spoorlijnen en autowegen tussen Kulata en Sofia en tussen Sofia en Vidin, de modernisering van de infrastructuur van de Donau en zijn internationale verbindingen, onverminderd de evaluatie van de projecten volgens de van toepassing zijnde procedures.

Ik moge U verzoeken mij te willen bevestigen dat Uw Regering met het bovenstaande instemt.

Gelieve, Mijnheer, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

Namens de Gemeenschap

B. Brief van Bulgarije

Mijnheer,

Ik heb de eer U de ontvangst te bevestigen van Uw brief van heden, welke als volgt luidt:

„Mijnheer,

Ik heb de eer U bij deze te bevestigen dat de Gemeenschap, zoals zij tijdens de onderhandelingen over de Europa-Overeenkomst tussen de Gemeenschap en haar Lid-Staten enerzijds en Bulgarije anderzijds heeft verklaard, zich terdege bewust is van de infrastructuur- en milieuproblemen waarmee Bulgarije op vervoergebied te kampen heeft en dat zij, indien nodig, in het kader van de door de Europa-Overeenkomst ingestelde financiële mechanismen financiële middelen ter beschikking zal stellen voor de verbetering van de infrastructuur voor het overlandvervoer, namelijk de infrastructuur voor het weg- en railvervoer en de binnenvaart en die voor het gecombineerd vervoer.

Ik neem in dit verband nota van het feit dat Bulgarije heeft verklaard dringend behoefte te hebben aan financiële steun om zijn infrastructuur voor het overlandvervoer aan te passen aan de toename van het transitoverkeer over zijn grondgebied.

De partijen komen overeen om in de eerste plaats in het kader van de bestaande handels- en samenwerkingsovereenkomst de middelen te zoeken die hen in staat zouden moeten stellen bij te dragen aan de verbetering van deze infrastructuurvoorzieningen in Bulgarije waarbij vooral de nadruk wordt gelegd op de modernisering en bouw van spoorlijnen en autowegen tussen Kulata en Sofia en tussen Sofia en Vidin, de modernisering van de infrastructuur van de Donau en zijn internationale verbindingen, onverminderd de evaluatie van de projecten volgens de van toepassing zijnde procedures.

Ik moge U verzoeken mij te willen bevestigen dat Uw Regering met het bovenstaande instemt.”.

Ik heb de eer U te bevestigen dat mijn Regering met de inhoud van deze brief instemt.

Gelieve, Mijnheer, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

Voor de Regering van Bulgarije

Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en Bulgarije betreffende een aantal bepalingen die van toepassing zijn op levend rundvee

A. Brief van de Gemeenschap

Mijnheer,

Ik heb de eer te verwijzen naar de besprekingen tussen de Gemeenschap en Bulgarije over handelsregelingen voor bepaalde landbouwprodukten, die in het kader van de besprekingen over de Europa-Overeenkomst hebben plaatsgevonden.

Ik bevestig hierbij dat de Gemeenschap de nodige maatregelen zal nemen om te verzekeren dat Bulgarije met ingang van de inwerkingtreding van deze Overeenkomst op dezelfde voorwaarden als die voor Hongarije, Polen en Tsjechoslowakije volledige toegang zal krijgen tot de regeling voor de invoer van levend rundvee in het kader van artikel 13 van Verordening (EEG) nr. 805/68 van de Raad.

In het geval dat de vooruitzichten zouden uitwijzen dat de invoer in de Gemeenschap de 425 000 stuks te boven zou kunnen gaan en dat wegens deze invoer de communautaire rundvleesmarkt ernstig zou kunnen worden verstoord, behoudt de Gemeenschap zich het recht voor de passende maatregelen van beheer vast te stellen als bedoeld bij Verordening (EEG) nr. 1157/92 van de Raad en bij de Europa-Overeenkomsten met Hongarije, Polen en Tsjechoslowakije, onverminderd alle andere rechten die haar bij de Overeenkomst worden toegekend. In deze context dient de invoer van levende runderen die niet wordt gedekt door de op ramingen berustende balansen als bedoeld bij artikel 13 van Verordening (EEG) nr. 805/68 van de Raad en bij de Europa-Overeenkomsten, te worden beperkt tot kalveren met een gewicht van 80 kg of minder.

Ik moge U verzoeken mij te willen bevestigen dat Uw Regering met het bovenstaande instemt.

Met de meeste hoogachting,

Namens de Gemeenschap

B. Brief van Bulgarije

Mijnheer,

Ik heb de eer U de ontvangst te bevestigen van Uw brief van vandaag welke als volgt luidt:

„Ik heb de eer te verwijzen naar de besprekingen tussen de Gemeen-

schap en Bulgarije over handelsregelingen voor bepaalde landbouwproducten, die in het kader van de besprekingen over de Europa-Overeenkomst hebben plaatsgevonden.

Ik bevestig hierbij dat de Gemeenschap de nodige maatregelen zal nemen om te verzekeren dat Bulgarije met ingang van de inwerkingtreding van deze Overeenkomst op dezelfde voorwaarden als die voor Hongarije, Polen en Tsjecho-Slowakije volledige toegang zal krijgen tot de regeling voor de invoer van levend rundvee in het kader van artikel 13 van Verordening (EEG) nr. 805/68 van de Raad.

In het geval dat de vooruitzichten zouden uitwijzen dat de invoer in de Gemeenschap de 425 000 stuks te boven zou kunnen gaan en dat wegens deze invoer de communautaire rundvleesmarkt ernstig zou kunnen worden verstoord, behoudt de Gemeenschap zich het recht voor de passende maatregelen van beheer vast te stellen als bedoeld bij Verordening (EEG) nr. 1157/92 van de Raad en bij de Europa-Overeenkomsten met Hongarije, Polen en Tsjecho-Slowakije, onverminderd alle andere rechten die haar bij de Overeenkomst worden toegekend. In deze context dient de invoer van levende runderen die niet wordt gedekt door de op ramingen berustende balansen als bedoeld bij artikel 13 van Verordening (EEG) nr. 805/68 van de Raad en bij de Europa-Overeenkomsten, te worden beperkt tot kalveren met een gewicht van 80 kg of minder.

Ik moge U verzoeken mij te willen bevestigen dat Uw Regering met het bovenstaande instemt."

Ik heb de eer U te bevestigen dat mijn Regering met de inhoud van Uw brief instemt.

Met de meeste hoogachting,

Voor de Regering van Bulgarije

Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en Bulgarije betreffende een aantal bepalingen inzake varkens en pluimvee

A. Brief van de Gemeenschap

Mijnheer,

Ik heb de eer te verwijzen naar de besprekingen tussen de Gemeenschap en Bulgarije over handelsregelingen voor bepaalde landbouwproducten, die in het kader van de besprekingen over de Europa-Overeenkomst hebben plaatsgevonden.

Ik bevestig hierbij dat de Gemeenschap, alvorens de aanvullende heffingen in de sectoren varkensvlees en pluimvee toe te passen op de in de bijlagen XIa en XIIIa van de Europa-Overeenkomst vermelde produkten van oorsprong uit Bulgarije, de Bulgaarse autoriteiten hiervan in kennis zal stellen. De partijen zullen binnen de vijf werkdagen overleg plegen met het oog op de uitwisseling van alle nuttige informatie die de Gemeenschap in staat kan stellen zich over de noodzaak van dergelijke maatregelen uit te spreken.

Ik moge U verzoeken mij te willen bevestigen dat Uw Regering met het bovenstaande instemt.

Met de meeste hoogachting,

Namens de Gemeenschap

B. Brief van Bulgarije

Mijnheer,

Ik heb de eer U de ontvangst te bevestigen van Uw brief van vandaag welke als volgt luidt:

„Ik heb de eer te verwijzen naar de besprekingen tussen de Gemeenschap en Bulgarije over handelsregelingen voor bepaalde landbouwprodukten, die in het kader van de besprekingen over de Europa-Overeenkomst hebben plaatsgevonden.

Ik bevestig hierbij dat de Gemeenschap, alvorens de aanvullende heffingen in de sectoren varkensvlees en pluimvee toe te passen op de in de bijlagen XIa en XIIIa van de Europa-Overeenkomst vermelde produkten van oorsprong uit Bulgarije, de Bulgaarse autoriteiten hiervan in kennis zal stellen. De partijen zullen binnen de vijf werkdagen overleg plegen met het oog op de uitwisseling van alle nuttige informatie die de Gemeenschap in staat kan stellen zich over de noodzaak van dergelijke maatregelen uit te spreken.

Ik moge U verzoeken mij te willen bevestigen dat Uw Regering met het bovenstaande instemt.”.

Ik heb de eer U te bevestigen dat mijn Regering met de inhoud van deze brief instemt.

Met de meeste hoogachting,

Voor de Regering van Bulgarije

Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Bulgarije betreffende de regionale afbakening van de Afrikaanse varkenspest in het Koninkrijk Spanje

A. Brief van Bulgarije

Mijnheer,

Ik heb de eer te verwijzen naar de besprekingen tussen de Gemeenschap en Bulgarije betreffende de handelsregelingen voor bepaalde landbouwprodukten, die in het bestek van de onderhandelingen van de Europa-Overeenkomst hebben plaatsgevonden.

Ik bevestig hierbij dat Bulgarije aanvaardt te erkennen dat het grondgebied van het Koninkrijk Spanje, met uitzondering van de provincies Badajoz, Huelva, Sevilla en Córdoba vrij is van Afrikaanse varkenspest onder dezelfde termen als is vastgesteld in Beschikking 89/21/EEG van de Raad van 14 december 1988, gewijzigd bij Beschikking 91/112/EEG van de Raad van 12 februari 1991.

Bulgarije aanvaardt deze afwijking zonder dat dit afdoet aan alle andere vereisten van de Bulgaarse veterinaire wetgeving.

Ik moge U verzoeken de aanvaarding door de Gemeenschap van de inhoud van deze brief te willen bevestigen.

Gelieve, Mijnheer, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

Voor de Regering van Bulgarije

B. Brief van de Gemeenschap

Mijnheer,

Ik heb de eer de ontvangst te bevestigen van Uw brief van heden die als volgt luidt:

„Ik heb de eer te verwijzen naar de besprekingen tussen de Gemeenschap en Bulgarije betreffende de handelsregelingen voor bepaalde landbouwprodukten, die in het bestek van de onderhandelingen van de Europa-Overeenkomst hebben plaatsgevonden.

Ik bevestig hierbij dat Bulgarije aanvaardt te erkennen dat het grondgebied van het Koninkrijk Spanje, met uitzondering van de provincies Badajoz, Huelva, Sevilla en Córdoba vrij is van Afrikaanse varkenspest onder dezelfde termen als is vastgesteld in Beschikking 89/21/EEG van de Raad van 14 december 1988, gewijzigd bij Beschikking 91/112/EEG van de Raad van 12 februari 1991.

Bulgarije aanvaardt deze afwijking zonder dat dit afdoet aan alle andere vereisten van de Bulgaarse veterinaire wetgeving.

Ik moge U verzoeken de aanvaarding door de Gemeenschap van de inhoud van deze brief te willen bevestigen.”.

Ik heb de eer U te bevestigen dat de Gemeenschap met de inhoud van Uw brief kan instemmen.

Gelieve, Mijnheer, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

Namens de Gemeenschap

Unilaterale verklaringen van de Gemeenschap

1. *Artikel 21, lid 4*

De Gemeenschap verklaart bereid te zijn de in Verordening (EEG) nr. 1767/82 vervatte preferentiële regeling voor bepaalde kaassoorten voor een bijkomende periode van vijf jaar onder dezelfde voorwaarden te handhaven.

2. *Artikel 21, lid 4*

De Gemeenschap aanvaardt een overgangperiode van achttien maanden om de Bulgaarse industrie in staat te stellen zich aan de voorschriften van Verordening (EEG) nr. 690/92 aan te passen. In deze periode zal schapekaas van oorsprong uit Bulgarije die in de Gemeenschap wordt ingevoerd, worden aanvaard als de kaas ten hoogste 3 % koemelk bevat.

3. *Artikel 2, lid 3, van Protocol nr. 1*

De Gemeenschap bevestigt dat de behandeling die aan Bulgarije wordt verleend uit hoofde van het bepaalde in artikel 2, lid 3, van Protocol nr. 1 in wezen dezelfde is als die waarin de met Polen, Hongarije en de TSFR overeengekomen Protocollen voorzien en dat eventuele wijzigingen aan Verordening (EEG) nr. 636/82 van de Raad in beginsel op uniforme wijze zullen gelden ten aanzien van de vijf landen van Midden- en Oost-Europa.

4. *Artikel 9, lid 1, iii), en artikel 9, lid 4, van Protocol nr. 2 bij de Europa-Overeenkomst*

De Gemeenschap bevestigt dat zij de verwijzingen naar overheidssteun in artikel 9, lid 1, iii), en artikel 9, lid 4, zo verstaat dat vervoersubsidies waarvan het effect een directe of indirecte subsidie aan de staalindustrie is, uitgesloten zijn.

5. *Artikel 9, lid 4, van Protocol nr. 2 bij de Europa-Overeenkomst*

Overeengekomen is dat de mogelijkheid van een uitzonderlijke verlenging van de periode van vijf jaar strikt beperkt blijft tot het bijzondere geval van Bulgarije, en geen beletsel vormt voor het standpunt van de Gemeenschap ten aanzien van andere gevallen, noch afbreuk doet aan internationale verplichtingen. Bij de in lid 4 bedoelde eventuele afwijking wordt rekening gehouden met de bijzondere moeilijkheden die Bulgarije ondervindt bij de herstructurering van de staalsector en met het feit dat dit proces zeer onlangs op gang is gebracht.

Unilaterale verklaringen van Bulgarije

1. *Artikel 14, lid 3*

Bulgarije bevestigt, overeenkomstig artikel 26, lid 1, dat de in bijlage IX bedoelde uitvoerheffingen, indien deze worden ingesteld, de uitvoer niet in sterkere mate mogen beperken dan het stelsel van niet-automatische vergunningen en uitvoerplafonds.

2. *Artikel 21, lid 3*

Bulgarije zal alles in het werk stellen om, parallel met de onderhandelingen in de wijnsector, de hoeveelheden tabak waarvoor de in bijlage XIIb bedoelde kwantitatieve beperkingen gelden, te verhogen.

3. *Artikel 45, lid 3, in samenhang met bijlage XVd*

Het verbod op de verwerving van grond doet geen afbreuk aan de mogelijkheid van verwerving van een eigendomstitel voor een op die grond opgericht gebouw. De grondeigenaar kan volgens de Bulgaarse wet op de eigendom het recht om op zijn grond een gebouw op te richten, toekennen aan een derde die dan eigenaar van het gebouw wordt. De grondeigenaar kan de eigendom van een reeds bestaand gebouw los van de grond overdragen.

4. Artikel 59

Bulgarije zegt toe binnen een tijdsbestek dat verenigbaar is met de geleidelijke uitvoering van de Associatie actief te zullen onderhandelen over zijn toetreding tot de GATT en de overige overeenkomsten in het kader van de Multilaterale Handelsorganisatie die uit de onderhandelingen in het kader van de Uruguay-Ronde zullen tot stand komen.

5. Artikel 67

Bulgarije bevestigt dat in het kader van zijn nieuwe octrooiwetgeving onderdanen van de Lid-Staten van de Gemeenschap zullen worden behandeld op een wijze die niet minder gunstig is dan die waarop derde landen op grond van een bilaterale overeenkomst, met inbegrip van de in april 1991 ondertekende overeenkomst tussen Bulgarije en de VS, worden behandeld, met name op het gebied van de overgangsbescherming van octrooien.

6. Brief van de Regering van Bulgarije aan de Gemeenschap

De Regering van Bulgarije verklaart dat Bulgarije geen beroep zal doen op de bepalingen van Protocol nr. 2 betreffende EGKS-produkten, in het bijzonder artikel 9 daarvan, ten einde geen vragen te doen rijzen omtrent de verenigbaarheid met dit Protocol van de tussen de steenkool-industrie van de Gemeenschap en de elektriciteitsondernemingen en de staalindustrie gesloten overeenkomsten ter bevordering van de verkoop van steenkool uit de Gemeenschap.

7. Protocol nr. 3 bij de Europa-Overeenkomst

Bulgarije zal alles in het werk stellen om de in bijlage XII b bedoelde kwantitatieve beperkingen voor roomijs te herleiden met het oog op de afschaffing ervan parallel met de onderhandelingen in de wijnsector.

GEDAAN te Brussel, de achtste maart negentienhonderd drieën-negentig.

Verwijzingen

De Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal is ingesteld bij het op 18 april 1951 te Parijs gesloten Verdrag, waarvan tekst en vertaling zijn geplaatst in *Trb.* 1951, 82. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1990, 151. Dit Ver-

drag is laatstelijk gewijzigd bij het op 7 februari 1992 te Maastricht tot stand gekomen Verdrag betreffende de Europese Unie. De Nederlandse tekst van dat Verdrag is geplaatst in *Trb.* 1992, 74. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1994, 28.

De Europese Economische Gemeenschap is ingesteld bij het op 25 maart 1957 te Rome tot stand gekomen Verdrag, waarvan de tekst is geplaatst in *Trb.* 1957, 92. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1987, 116. Dit Verdrag is laatstelijk gewijzigd bij het hierbovengenoemde Verdrag betreffende de Europese Unie.

De Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (EURATOM) is ingesteld bij het op 25 maart 1957 te Rome tot stand gekomen Verdrag, waarvan de Nederlandse tekst is geplaatst in *Trb.* 1957, 92. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1987, 117. Dit Verdrag is laatstelijk gewijzigd bij het hierbovengenoemde Verdrag betreffende de Europese Unie.

Van het op 8 april 1965 te Brussel tot stand gekomen Verdrag tot instelling van één Raad en één Commissie welke de Europese Gemeenschappen gemeen hebben, zijn de Nederlandse en de Franse tekst geplaatst in *Trb.* 1965, 130. Zie ook *Trb.* 1986, 30. Dit Verdrag is laatstelijk gewijzigd bij het hierboven genoemde Verdrag betreffende de Europese Unie.

Van de op 30 oktober 1947 te Genève tot stand gekomen Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel (GATT), naar welke Overeenkomst onder meer wordt verwezen in preambule tot de onderhavige Overeenkomst, is de tekst geplaatst in *Trb.* 1966, 1; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1967, 160. Van het op 8 februari 1965 te Genève tot stand gekomen Protocol tot wijziging van de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel door invoeging in die Overeenkomst van een Deel IV met betrekking tot handel en ontwikkeling zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1966, 87. Zie ook *Trb.* 1967, 164.

Van het op 6 april 1974 te Genève tot stand gekomen Verdrag inzake een gedragscode voor Lijnvaartconferenties, naar welk Verdrag wordt verwezen in artikel 57, eerste lid, van de onderhavige Overeenkomst, is de tekst geplaatst in *Trb.* 1979, 177. De vertaling in het Nederlands is geplaatst in *Trb.* 1980, 165. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1987, 130.

Het Internationale Monetaire Fonds, naar welk Fonds onder meer wordt verwezen in artikel 63 van de onderhavige Overeenkomst, is opgericht bij een op 27 december 1945 te Washington tot stand gekomen Overeenkomst. Van deze Overeenkomst zijn tekst en vertaling, zoals deze luiden sinds 1 april 1978 geplaatst in *Trb.* 1977, 40. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1991, 70.

Van het op 5 oktober 1973 te München tot stand gekomen Verdrag inzake de verlening van Europese octrooien, naar welk Verdrag wordt verwezen in artikel 67, tweede lid, van de onderhavige Overeenkomst, is de tekst geplaatst in *Trb.* 1975, 108; zie ook, *Trb.* 1994, 47.

Van het op 17 maart 1992 te Helsinki tot stand gekomen Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, naar welk Verdrag wordt verwezen in

artikel 81, tweede lid, van de onderhavige Overeenkomst zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1992, 199.

Van het op 22 maart 1989 te Bazel tot stand gekomen Verdrag inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan, naar welk Verdrag wordt verwezen in artikel 81, tweede lid, van de onderhavige Overeenkomst, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1990, 12. Zie ook *Trb.* 1993, 72.

De Europese Investeringsbank, naar welke Bank onder meer wordt verwezen in artikel 99 van de onderhavige Overeenkomst, is opgericht ingevolge artikel 129, eerste lid, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap. De Statuten van de Europese Investeringsbank zijn opgenomen in een Protocol gehecht aan laatstgenoemd Verdrag; zie hiervoor *Trb.* 1957, 91, blz. 130. e.v.; zie ook *Trb.* 1957, 249. Vergelijk ook het op 15 oktober 1970 te Brussel tot stand gekomen Verdrag houdende wijziging van het Protocol betreffende de Staten van de Europese Investeringsbank (tekst in *Trb.* 1971, 3; zie ook *Trb.* 1971, 103). En het op 10 juli 1975 te Brussel tot stand gekomen Verdrag houdende wijziging van een aantal bepalingen van het Protocol betreffende de Statuten van de Europese Investeringsbank (tekst in *Trb.* 1975, 119; zie ook *Trb.* 1977, 59). Vergelijk ook *Trb.* 1993, 95.

De Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling, naar welke Bank wordt verwezen in artikel 104 van de onderhavige Overeenkomst, is opgericht bij een op 27 december 1945 te Washington tot stand gekomen Overeenkomst. Van deze Overeenkomst zijn tekst en vertaling geplaatst in *Stb.* G.278. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1989, 121.

De Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling, naar welke Bank wordt verwezen in artikel 104 van de onderhavige Overeenkomst, is opgericht bij een op 29 mei 1990 te Parijs tot stand gekomen Overeenkomst. Van deze Overeenkomst zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1990, 143. Zie ook *Trb.* 1991, 81.

Van de te Brussel tot stand gekomen (geparafeerde) Overeenkomst betreffende de handel in textielprodukten, op 11 juli 1987 geparafeerd en sedert 1 januari 1987 voorlopig toegepast, zoals gewijzigd op 21 november 1991 en 18 december 1992, naar welke Overeenkomst wordt verwezen in artikel 1 van het Protocol bij de onderhavige Overeenkomst, is de tekst geplaatst in *Pb EG L* 291 van 23 oktober 1990 blz. 9 e.v.

Van het op 25 februari 1991 te Espoo tot stand gekomen Verdrag inzake milieu-effectrapportage in grensoverschrijdend verband, naar welk Verdrag wordt verwezen in Protocol 8 bij de onderhavige Overeenkomst, zijn de Engelse en de Franse tekst geplaatst in *Trb.* 1991, 104 en de vertaling in het Nederlands in *Trb.* 1991, 174.

Van het op 17 maart 1992 te Helsinki tot stand gekomen Verdrag inzake de grensoverschrijdende gevolgen van industriële ongevallen, naar welk Verdrag wordt verwezen in Protocol 8 bij de onderhavige Overeenkomst, zijn de Engelse en de Franse tekst geplaatst in *Trb.* 1992, 143 en de vertaling in het Nederlands in *Trb.* 1994, 50.

Van de op 2 februari 1971 te Ramsar tot stand gekomen Overeen-

komst inzake watergebieden van internationale betekenis, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels, naar welke Overeenkomst wordt verwezen in Protocol 8 bij de onderhavige Overeenkomst, zijn de Engelse en de Franse tekst en de vertaling in het Nederlands geplaatst in *Trb.* 1975, 84. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1990, 141.

Uitgegeven de *tweede* maart 1994.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

P. H. KOOLJMANS

INHOUD

A.	TITEL	1
B.	TEKST	1
	Europa-Overeenkomst	1
	Lijst van Bijlagen	58
	Protocol nr. 1	60
	Protocol nr. 2	63
	Protocol nr. 3	67
	Protocol nr. 4	70
	Protocol nr. 5	91
	Protocol nr. 6	94
	Protocol nr. 7	101
	Protocol nr. 8	101
D.	PARLEMENT	102
G.	INWERKINGTREDING	103
J.	GEGEVENS	103
	Slotakte	103
	Verwijzingen	121
